

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 8122 8123, 8124,
8125, 8126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180 Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja

Mladina kaže pot k tovarištvu

Tisto, kar je svetovna vojna sredi svojih krvavih grozot na frontah rodila lepega in plemenitega, je bilo tovarištvo. Skrajno poštrevanje vsakega bojevnika brez razlike čina in poklica za tovariša, v borbi za goli, suhi človeški obstanek. Cele epopeje veličajo svetle vzglede vojnega tovarištva. Kal te žlahtne rože je ostala v srcih onih, ki so preživeli in preizkusili svetovno vojno.

Po prevratnih zmedah in zablodah so narodi znova dvignili na ščit priznanje trpljenja v svetovni vojni in pojem tovarištva se je razvil ali se razvil v zavest vsenarodnega bratstva, ki naj se zrcali zlasti v medsebojni pomoči. Noben pripadnik naroda ne sme trpeti pomanjkanja in zapostavljanja. Vsakdo naj se zaveda, da zanj in za njegove siromašne tovariše utripajo milijoni src. V Nemčiji n. pr. je že prejšnja leta, ko je neusmiljeno vladal družabni in gospodarski razkroj, šla vojska vsa ko zimo na ulice prirejat zbirke za invalide, vdove in sirote. Uspeh je bil vselej časten. Po nastopu narodnega socializma se je socialno skrbstvo v Nemčiji razvilo tako, da se lahko stavlja za vzor. Z zimskimi pomožnimi akcijami, ko poleg delavskih tudi najvišji državni predstavniki po ulicah nabirajo prispevke za siromašne člane nemškega naroda, si je narodni socializem močno učvrstil tla med najširšimi sloji naroda. Enako velikopotezne so druge socialne akcije v Nemčiji, vse pa poglobljajo čut narodne solidarnosti in zavest pripadnosti k močni narodni skupnosti.

Kdor je pred božičem prisluhnil nemškemu radiu, je moral priznati, da znajo Nemci neverjetno spretno propagirati zimsko pomoč. Ni več jokavosti, ni več tožba. — nasprotno: z velikimi, vedrimi in pestrimi koncerti se pogloblja med milijoni poslušalcev zavest tovarištva in narodne skupnosti. Zbirke v najrazličnejših oblikah so tako velike, da je bilo v vsej Nemčiji dovolj sredstev ne le za božičnico, marveč za preživljanje in oblačenje tisočih in tisočih družin tja do pomladi.

Slične socialne akcije, čeprav v manjšem obsegu in manj enotno organizirane, se bolj in bolj izvajajo tudi v drugih državah. Tudi pri nas in posebej še v Sloveniji jih imamo, na žalost pa še vse premalo zadostne. In vendar imajo ravno v naših krajih poleg socialnega in splošno človeškega še prav izrazito narodno politični značaj, kar je posledica obsejne lege našega ozemlja. Poleg premožnih zasebnikov in poleg šolskih zbirk ima glavno zaslug naša stara narodno-obrambna Ciril-Metodova družba, ki leto za letom skrbi in je tudi letos po svojih močeh poskrbel, da so bili vsaj otroci v obmejnih krajih za božič obdarjeni z najpotrebnejšimi in da je v hišice mnogih ubožnih rodbin posijal žarek božičnega veselja. Pisma, ki jih je »Jutro« o tem že objavilo, še bolj pa pisma, ki jih je prejelo, ne da bi jih moglo objaviti, pričajo, da je uspeh zelo lep, toda potrebe in naloge za bodočnost še neprimerno večje, da, naravnost usodno nujne. Nikoli ne more biti dovolj poudarka, da naša CMD krvavo potrebuje denarnih sredstev in da stari poštrevovalni rod slovenskih Cirilmetodarjev ne sme ostati vsega spoštovanja vreden rudiment, marveč da se moramo potrebe narodno obrambne pomoči zavedati vsi, prav vsi.

Da se preveri o socialnem stanju naše mladine v mestu in na deželi in da napravi preizkusno plemenitega tovarištva med slovenskimi šoljari, je »Jutro« v božični številki razpisalo nagradni natečaj s sto nagradami, katere pa naj nagradenci oddajo bolj potrebnim tovarišem in tovarišicam, kakor so sami. Po manj kakor enem samemu tednu je »Jutro« lahko zabeležilo v novoletni številki dvoje dejstev: da je bil uspeh natečaja res časten po odzivu in tovariški poštrevovalnosti malih tekmovalcev, obenem pa je natečaj ravno z njihovimi dopisi odkril pretresljivo sliko bede, ki vlada v posameznih kočah in družinah. Odkril je vrsto tragičnih primerov, ko trpe otroci zaradi brezposelnosti staršev, zaradi osirotelosti ali zaradi posledic kakšnega nesrečnega naključja. Nekaj primerov smo navedli že v novoletni številki. V notranjosti lista navajamo danes še nekaj pisem, ki so jih napisale otroške roke in iskreno čuteča otroška srca. Sodimo po vsem tem, da smo z našim natečajem otipali pravo žilico. Treba je vzbuditi med našim mladim rodom zavest tovarištva, izločevati je treba vse, kar more razdvajati mladino po stanovski pripadnosti, bodriti je treba mladi rod k organizaciji medsebojne pomoči. Umaka in srčna osnova pri mladem rodu je dana. O tem v zadostni meri priča nepričakovano velik odmev, ki ga je imel naša prošnja, saj se je več kot tri četrtine tekmovalcev odreklo nagradi v korist potrebnejših, čeprav jih je med njimi samimi premmogo, ki bi jim bilo

PREISKAVA O SPOPADIH NA MEJI PRI MUKAČEVU

Spopadi se niso več ponovili in sedaj jih raziskuje mešana madžarska in češkoslovaška komisija — V inozemstvu presoja položaj mirno in se ne boje novih zapletljajev

Praga, 7. jan. h. Češkoslovaško zunanje ministrstvo je nocoj izdalo naslednje uradno poročilo:

»O dogodkih na češkoslovaško-madžarski meji pri Mukačevu je bila izvedena preiskava, ki je ugotovila:

Dne 6. januarja v zgodnjih jutranjih urah je prišlo do streljanja na demarkacijski črti pri Mukačevu. Tega spopada so se udeležili na češkoslovaški strani obmejni stražniki in manjši oddelek vojske, na madžarski strani pa večji oddelki vojske in skupine oboroženih civilistov. Demarkacijska črta je bila na obeh straneh prekoračena. V večernih urah je bilo streljanje na intervencijo češkoslovaškega in madžarskega zveznega oficirja ustavljeno. Mir je bil na vsej črti vzpostavljen.

Po sporazumu obeh zveznih oficirjev se je danes popoldne sestala mešana češkoslovaško-madžarska komisija, sestavljena iz višjih oficirjev ki vodi preiskavo o vsem dogodku in ima nalogo ugotoviti kdo je spopad zakrivil ter poiskati osnovo, na kateri naj bi se ves dogodek likvidiral.

Praga, 7. jan. AA. (Havas). Objavljeno je tole uradno poročilo: Mešana komisija, ki ima na ogo ugotoviti vse podrobnosti glede incidenta pri Mukačevu, se je danes popoldne ob 13. prvič sestala.

Uradno dalje poročajo, da je istočasno, ko je madžarski odpravnik poslov v Pragi obiskal zunanjega ministra, včeraj tudi češkoslovaški vojni ataše v Budimpešti obiskal madžarski generalštab. Pri drugem sestanku so razpravljali o položaju v zvezi z incidentom pri Mukačevu. Obe strani sta izjavili željo, da bi se ta spor mirno in prijateljsko rešil. Na obeh straneh bodo ukrenili tudi vse potrebno, da se podobni dogodki več ne priprete.

Budimpešta, 7. jan. AA. Po zadnjih vestih iz Mukačeva je bilo pri včerajšnjem incidentu na madžarski strani ubitih se-

dem ljudi. Na madžarskem ozemlju v veliki oddaljenosti od demarkacijske črte so našli štiri trupla češkoslovaških državljani in sicer truplo carinskega uradnika in trupla treh vojakov. V bolnici v Mukačevu leži sedem ranjenih Madžarov in dva ranjena Čehi. Ujetih je bilo več češkoslovaških obmejnih stražnikov.

Chust, 7. jan. h. Pri Mukačevu je danes ves dan vladal popoln red in mir. Mešana preiskovalna komisija je pregledala ves teren včerajšnjih bojev in začela zasliševati poveljnike posameznih oddelkov in druge priče teh dogodkov.

Nemško stališče

Berlin, 7. jan. h. V nemških krogih z veliko pozornostjo zasledujejo razvoj odnosa med Češkoslovaško in Madžarsko in so bili zaradi včerajšnjih dogodkov pri Mukačevu zelo neprijetno presenečeni, ko so prispele prve vesti iz Budimpešte. Sedaj pa je potek dogodkov že kolikor toliko pojasnjen in v Berlinu presoja položaj docela mirno. Mnenja so da včerajšnji spopad pri Mukačevu ne gre preko lokalnega značaja. Naglašajo pa da ima Nemčija ves interes na tem da zavladata na meji med Češkoslovaško in Madžarsko že končno red in mir. Lsti se omejujejo zgolj na kratko obavo uradnih poročil iz Prage in Budimpešte in ne objavljajo nikakih lastnih komentarjev. V diplomatskih krogih označujejo incident za dokaz kako potrebno je da se čim prej razčisti vprašanje mednarodnega jamstva za nove meje CSR.

Poljski listi

Varšava, 7. jan. h. Poljski tisk prikazuje dogodke pri Mukačevu docela v madžarski luči in porablja poročila o njih za nove napade proti Češkoslovaški. Pri tem nekateri listi znova podčrtavajo zahtevo po skupni meji Poljske z Madžarsko.

Beckov povratek v Varšavo

O vsebini njegovih razgovorov s Hitlerjem in Ribbentropom še vedno ni znano nič točnega — Poročila listov si nasprotujejo

Monakovo, 7. jan. AA. Poljski zunanji minister Beck je snci odpotoval iz Monakova. Na postaji so se od njega poslovili nemški zunanji minister Ribbentrop, nemški poslanik v Varšavi Moltke, šef protokola Dermberg ter monakovski župan Fühler. Beck je odpotoval v spremstvu poljskega poslanika v Berlinu Lipskega.

Varšava, 7. jan. h. Zunanji minister Beck se je ob 16.30 vrnil v Varšavo. Kakor zatrjujejo, je ob priliki svojih razgovorov v Berchtesgadu uradno objavil na obisk v Varšavo nemškega zunanjega ministra Ribbentropa. O rezultatih berchtesgadenskih razgovorov objavljajo poljski listi zgolj poročila tujega tiska. Samo karovski »Kurier Codzienny« objavlja poročilo svojega berlinskega dopisnika, ki trdi, da je bilo v Berchtesgadu govora o dunajski razsodbi o položaju nemške narodne manjšine na Poljskem in o vprašanju poljskih Židov, ki so bili izgnani iz Nemčije. Dotaknili so se tudi klajpedskega in gdanskega vprašanja.

Berlin, 7. jan. o Beckov sestanek s Hitlerjem in Ribbentropom je še vedno glavni predmet zunanje-političnih razgovorov in tukajšnjih diplomatskih krogih. Nemški listi tudi danes niso objavili nikakega daljšega poročila iz Berchtesgadna o vsebini in rezultatu razgovorov pri čemer pa ne oporekajo da je imel sestanek izredno velik pomen. To kaže tudi dejstvo da so dan nato v Monakovu pri razgovorih Becka z Ribbentropom sodelovali mnogi nemški in poljski politični strokovnjaki. Uradni krogi naglašajo le da so razgovo-

ri potekali v prijateljskem duhu in da so se obravnavala vsa vprašanja vzhodne Evrope. Billi so izključno konsultativnega značaja in njihov rezultat je bil, da sta se obe strani izrazili pripravljeni vestno nadaljevati politiko, ki se je pričela s poljsko-nemškim paktom v januarju l. 1934.

Pariz, 7. jan. h. Francoski tisk posveča veliko pozornost obisku poljskega zunanjega ministra Becka v Berchtesgadu in njegovim razgovorom s kancelarjem Hitlerjem in nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom. Po informacijah pariških listov je bilo na tem sestanku sklenjeno skorajšnje sklicanje konference, na kateri bi bile zastopane Poljska, Nemčija in Litva. Na konferenci bodo likvidirali sedanje stanje v Klajpedi in poiskali nadomestilo za sedanji klajpedski statut, ki bo ukinjen. Prav tako je bilo govora o ureditvi posebnega pasu, ki bi omogočil zvezo med Nemčijo, Vzhodno Prusijo in Gdanskom.

Kar se tiče Ukrajine, je bilo prizadevanje nemških činiteljev usmerjeno na to, da dokažejo Poljakom, da bi se mogli nemški načrt uresničiti brez škode za Poljsko. Bilo je tudi govora o odnosajih med Poljsko in Rusijo.

Ostavka klajpedskega direktorija

Kovno, 7. jan. h. Klajpedski direktorij je danes podal guvernerju Klajpede svojo ostavko. Guverner je ostavko sprejel in poveril doseadanemu direktoriju vodstvo poslova do imenovanja novega.

Ogromni francoski izdatki za mornarico

Pariz, 7. januarja. b. Pomorski strokovnjak znanega dnevnika »Petit Parisien« razpravlja o izdatkih Francije za njeno pomorsko oporlača, ki naj se zaradi potrebe obrambe francoskega »imperija« kar najpogosteje obrne na pomorsko do sklepa da so dosežani krediti nezadostni. V novem proračunu mornarice ministrstva za leto 1939 so predvideni naslednji glavni iz-

datki: za Bizerto 52 milijonov frankov, za Alžir 10 milijonov za Casablanca 850.000 fr., za Dakar 28 milijonov za Diego Suarez 200.000 fr., za Saigon 2.9 milijona, za Port de France 2.2 milijona in za Korziko 484.000 frankov. Skupni izdatki za nove investicije v navedenih lukah se torej sučejo okoli vsote 270 milijonov frankov. Znesek 155 milijonov, ki je določen za vojaške luke je sicer precej izdaten, vendar še nezadosten.

List »Jour« navaja dalje izdatke za nekatere nove gradnje vojnih ladij. Za novo 35.000 tonsko lnijsko ladjo »Richelleu« je predviden izdatek 1277 milijonov, za ladjo »Jean Bart« 1497 milijonov, ladjo »Clemenceau« in »Gascogne« pa bosta veljali skupaj 3.600 milijonov frankov. Izdatki za obe matični ladji za letala, ki bosta letos dograjeni se cenijo na 1.600 milijonov, za novo visokomorsko podmornico pa 100 milijonov, dočim je vnešnih med izdatke za nove torpedne čolne okoli 10 milijonov frankov.

Nova nemška voja ladja

Berlin, 7. jan. br. V Wilhelmshafnu je bila danes na svečan način izročena vojni mornarici nova bojna ladja »Scharnhorst«. Opremljena je najmodernejše z brzovalnimi in protiletalskimi topovi ter ima tudi dva katepulta za štiri letala.

Mirna presoja v Rumuniji

Bukarešta, 7. januarja. AA. Rador: Politični krogi popolnoma mirno presoja incident pri Mukačevu. Splošno prepričanje je da je incident zgolj lokalnega značaja. Listi prinašajo poročila o njem brez komentarjev.

Imredy o incidentih

Budimpešta, 7. jan. AA. MTI. Predsednik vlade Imredy je imel snci govor, ki ga je prenašal tudi radio. Imredy je med drugim dejal, da se je pripetil nepričakovan napad na Mukačevu. »Naši orožniki redarji in finančni organi« je rekel Imredy »so junško branili madžarska tla. Toda ta junška boj ni potekel brez žrtve. Madžarski bratje v obmejnih krajih bodite mirni, prisebni in hladnokrvni. Madžarski vojniki, madžarska oblastva, madžarska vlada in ves madžarski narod vedo, kaj je njihova dolžnost, in vsi naj to svojo dolžnost vestno vrše.«

Na koncu je Imredy poudaril, da sporoča vsem tistim, ki so napad izvedli: »Pazite, kaj počnete, in pustite nas Madžare pri miru!«

Kdo je odgovoren?

Budimpešta, 7. jan. AA. Madžarski krogi izjavljajo da ne morejo smatrati da je incident pri Mukačevu v načelu urejen z včerajšjo demaršo madžarskega poslanika v Pragi. Ti krogi trde da zadene odgovornost za incident praško vlado. Zunanje ministrstvo naglašava v svojem poročilu da so v Ukrajini ustanovili pravo vstaško četo, da so pa včerajšnji incident oovzročile redne češkoslovaške čete.

Budimpešta, 7. jan. AA. Madžarski tiskovni urad je izdal snci komunike, v katerem trdi da so že prvi rezultati preskave težkega obmejnega incidenta pri Mukačevu pokazali, da so v napadu so-

delovale samo redne češkoslovaške čete in da se v njihovi družbi niso nahajali prostovoljci ali četniki.

Praga, 7. jan. AA. Izšlo je uradno poročilo, ki pravi, da je češkoslovaško zunanje ministrstvo poslalo danes madžarskemu poslanstvu v Pragi odgovor na njegovo včerajšnjo demaršo. Vlada stoji na stališču, da so incident povzročili Madžari z napadom na tri češkoslovaške orožnike. Dalje pravi češkoslovaška vlada, da bosta obe vladi gledali, da bo vladalo med obema državama razmerje mirljubnega sodelovanja.

Po madžarskih vesteh se je treljanje včeraj nadaljevalo

Budimpešta, 7. jan. AA. (MTI). Po najnovejših poročilih Čehi še zmerom streljajo Madžarski vojniki so dobili kategorični nalog da naj odgovore z orožjem le v primeru direktnega napada. Po izjavah ujetnikov so napadle redne češke čete. Madžarski oddelki so doslej zaplenili štiri strojnice, dve strojni puški in mnogo pušk.

V okolici Mukačeva pri Klastromaji so opazili novo gibanje čeških čet. Zdi se, da Čehoslovaki nameravajo zgraditi most preko reke Latorke, da bi mogli prepeljati svoje vojaške oddelke v smeri proti vasi Varkuša.

★

Volitve

v Podkarpatski Rusiji

Berlin, 7. jan. h. »Essener National Zeitung« objavlja razgovor s podkarpatskim ministrom Revajem o volitvah v podkarpatski avtonomni parlament. Volitve bodo najkasneje konec februarja. Podkarpatski parlament bo štel 30 do 33 poslancev, tako da bo prišel na vsakih 20.000 volilcev po en poslanec. Tudi Nemcem, ki jih je v Podkarpatski Rusiji blizu 10.000, bo podkarpatska vlada zagotovila lastnega zastopnika v pokrajinskem parlamentu.

Čsl. pogajanja

za angleško posojilo

Praga, 7. jan. v. Pogajanja med češkoslovaško in angleško vlado zaradi nameravanega posojila v višini 20 milijonov funtov se bodo še ta mesec nadaljevala. Češkoslovaška delegacija pod vodstvom guvernerja Narodne banke dr. Pospíšila bo 14. t. m. odpotovala v London.

Pred sestankom v Rimu sestanek v Parizu

Chamberlain in Halifax se bosta na potu v Italijo v torek ustavila v Parizu — V Rimu ne bosta posredovala

London, 7. jan. o. Londonski listi poročajo obširno o bližnjem potovanju Chamberlaina in lorda Halifaxa v Rim in o velikih pripravah za svečan sprejem angleških državnikov v Italiji. Listi pri tem opozarjajo, da je bilo že pred nekaj tedni po diplomatski poti domeni med angleško in francosko vlado, da se bosta Chamberlain in Halifax na poti v Rim ustavila v Parizu in se sestala z Daladierom in morda z Bonnetom. Angleška državna tudi ob tej priliki ne bosta pooblašena za kakšno posredovanje v Rimu ali zagovarjanje francoskega stališča glede italijanskih zahtev, nego bosta s francoskima državnikoma razpravljala le o vseh aktualnih vprašanjih, ki bi se uetegnala obravnavati v Rimu.

V Rimu se bo Chamberlain brzkone omejil na izraz želje, da bi se čim prej pričela s Francijo pogajanja v prijateljskem duhu ter dobro voljo in zmernostjo na obeh straneh. Chamberlain pa bo podal tudi to izjavo le v primeru, če bi se v italijanski strani načeli vprašanje italijanskih odnosa s Francijo.

London, 7. jan. br. Državni podtajnik zunanjega ministrstva Cadogan, ki bo spremljal Chamberlaina in Halifaxa v Rim, je danes obiskal francoskega poslanika Corbina in mu službeno sporočil, da je bilo na današnji seji ministrskega sveta sklenjeno, da se bosta Chamberlain in Ha-

lifax v razgovorih v Rimu izognila vsaki razpravi o francosko-italijanskem sporu.

Daladierov povratek v Francijo

Pariz, 7. jan. br. Min. predsednik Daladier je prispel s svojim spremstvom popoldne v Toulon ter nato odpotoval najprej v svoj rojstni kraj Orange v Provenco, odkoder se bo jutri vrnil v Pariz.

Orange, 7. jan. AA. Predsednik vlade Daladier je prispel v Orange ob 13.45 z avtomobilom iz Toulona. Že od jutra so se meščani in kmetje iz okolice zbirali v velikem številu na ulicah k sprejemu Daladiera. Daladier je položil na spomenik padlih vojakov venec. Na vsej poti ga je velika množica navdušeno pozdravljala.

Ob 21. je z brzovlakom odpotoval v Pariz, kamor bo prispel jutri zjutraj ob 9. V Parizu mu pripravljajo triumfalen sprejem, pri katerem bodo sodelovale predvsem bojovniške in druge patriotske organizacije.

Churchill v Parizu

Pariz, 7. jan. h. Davi je prispel z letalom v Pariz znani angleški politik Winston Churchill. V Parizu bo ostal več dni in se bo sestal z raznimi francoskimi politiki.

Zahteve narodnih manjšin na Poljskem

Ukrajinci zahtevajo popolno avtonomijo, Litovci se zadovoljujejo še z manjšimi koncesijami

Varšava, 7. jan. b. Izvršni odbor ukrajinske narodno-demokratske stranke (UNDO), ki združuje večino Ukrajincev na Poljskem, je imel v Lvovu sejo, na kateri je sprejel naslednjo resolucijo: »Ukrajinski narod protestira proti notranji in zunanji politiki Poljske, ki hoče uničiti ukrajinski element in ukrajinske življenjske interese. Te politike ne moreta odobriniti niti UNDO niti ukrajinski narod. Samo popolna avtonomija ukrajinskega naroda v poljskem državnem okviru bi mogla rešiti naš problem.«

Izvršni odbor je sklenil, da predloži to resolucijo predsedstvu sejma v protest proti njegovemu odklonilnemu stališču nasproti poslednjim ukrajinskim zahtevam. Zanimivo je, da je del članov izvršnega odbora predlagal, naj bi se stranka v svojih zahtevah proti poljski vladi poslužila Henleynovega karlovarškega programa. Nekateri drugi pa so celo predlagali, naj bi se Ukrajinci v borbi za svojo neodvisnost naslonili na zunanje sile, češ da samo avtono-

mija pod Poljsko ukrajinskemu narodu ne more več zadostovati.

Istočasno je tudi litovska manjšina v Vilni in okolici predložila vladi svoje zahteve v obliki resolucije, v kateri zahteva: 1. jamstvo za ustanovitev litovskih šol, 2. ustanovitev katere litovskega jezika na vseučilišču v Vilni, 3. jamstvo za svobodo političnega, gospodarskega in kulturnega združevanja, 4. proporcionalno sprejemanje Litovcev v državne in samoupravne službe ter 5. jamstvo popolne svobode pri nakupovanju in prodaji zemljišč.

Konec stavke pariških kinematografov

Pariz, 7. jan. w. Stavka pariških kinematografov je bila danes končana. Zvečer so obratovali zopet vsi kinematografi, ker so pogajanja med podjetniki in pariško občino s posredovanjem vlade dovedla do sporazuma in so bila nova davčna bremena znatno znižana.

Mussolini bo posredoval med Nemčijo in Ameriko

Prošnja prezidenta Roosevelta — Gre predvsem za ureditev židovskega problema

Rim, 7. jan. br. Ameriški poslanik v Rimu je sporočil Mussoliniju željo predsednika Roosevelta, naj bi se Mussolini pri evropskih državah zavzel za olajšanje izseljevanja židov. Mussolini se ni odgovoril; mislil, da se bo o tem prej posvetoval s Hitlerjem, pričakujejo pa, da bo prevzel posredovalno vlogo med Ameriko in Nemčijo.

Washington, 7. jan. o. Državni podtajnik Wells je sredi podel novinarjem daljšo izjavo, v kateri je pojasnil nekatere točke razgovora, ki ga je imel ameriški

poslanik v Rimu Philipps v ponedeljek s Mussolinijem. Poslanik Philipps je Mussoliniju pojasnil Rooseveltovo stališče glede židovskega problema. Italijanski ministri predsednik je pri tej priliki pokazal mnogo razumevanja za Rooseveltove napore in znatno popustljivost glede ureditve židovskih problemov. Philipps je obrazložil Mussoliniju tudi Rooseveltovo željo, naj bi vplival na Nemčijo, da bi pristala na sodelovanje pristojnih nemških oblasti in stanov z mednarodnim odborom za begunce.

Važna gospodarska pogajanja Nemčije

Minister dr. Funk v Rimu — Razgovori angleškega finančnika v Berlinu — Schacht v baltičkih državah

Rim, 7. jan. b. Danes se je na svojem povratku s Sicilije, kjer se je mudil nekaj dni na dopustu, ustavil nemški gospodarski minister dr. Funk, ki bo ostal v Rimu kot gost ministra za korporacije Lantinijskega 10. t. m. Kakor se doznava iz uradnega vira, bo dr. Funk izkoristil svoje rimsko bivanje za gospodarske razgovore, ki se bodo v glavnem nanašali na izgraditev italijanske industrije v okviru italijanskega avtarkičnega programa. Istočasno se vodijo te dni v Rimu pogajanja med italijanskimi in nemškimi gospodarstveniki za poglobitev blagovne izmenjave med obema državama. Verjetno je, da bo dr. Funk dosegel tudi sporazum o kilirski izravnavi. S pristojnimi italijanskimi funkcionarji se bo razen tega pogovoril o novi odposiljavi italijanskih poljedelskih in gradbenih delavcev v Nemčijo, odnosno o tem, kako naj italijanski delavci pošiljajo svoje prihranke domov. Lansko leto je bilo v Nemčiji zaposlenih okoli 200.000 inozemskih sezonskih delavcev, za katere je morala država preskrbeti devize za okoli 70 milijonov mark.

Berlin, 7. jan. b. V zvezi s pravkar zaključenim obiskom guvernerja Angleške banke Montague Normana v Berlinu se doznava, da so se njegovi razgovori s predsednikom nemške državne banke nanašali tako na vprašanje izselitve nemških židov kakor na tekoče probleme nemško-angleških trgovinskih odnosov in na valutna vprašanja v zvezi s problemom inozemskih dolgov. Med obema gospodarstvenikoma, Normanom in Schachtom, je bil dosežen

sporazum o poslovnem sodelovanju. To velja tudi glede valutnih vprašanj. Druga ugotovila se označujejo za preuranjena. Tudi za ureditev nemških inozemskih dolgov čas še ni dozor. Verjetno pa je, da se bodo v ponedeljek posveti baselske mednarodne banke nanašali predvsem na to vprašanje.

Vsekakor pa se zdi, da je bilo v ospredju berlinskih razgovorov vprašanje židovskega izseljevanja in njegovega financiranja. Izgledi za mednarodni izseljenski kredit se tu različno ocenjujejo. Za izvedbo znane Schachtovega načrta pa bo odločilnega pomena predvsem to, v koliko bodo razne države dovolile zvišanje nemških izvoznih kontingentov, ker je uspeh načrta samo od tega odvisen. V tej zvezi zaslužio pozornost navedeni za ustanovitev angleško-nemškega izvoznega kartela. Začasno prekinjenje pogajanja med nemško in angleško industrijjo se bodo kmalu nadaljevala.

Berlin, 7. jan. b. Predsednik nemške narodne banke dr. Schacht se bo najbrž že v začetku prihodnjega meseca podal na daljše potovanje po baltičkih državah. Najprej bo obiskal Finsko, potem pa še Latvijo in Estonko.

Schacht v Baslu

Berlin, 7. jan. br. Guverner nemške državne banke Hjalmar Schacht je danes odpotoval v Basl, kjer bo sodeloval na zasedanju upravnega odbora banke za mednarodna plačila. V Baslu se bo ponovno sestel z guvernerjem Angleške banke Montaguom Normanom.

Srditi boji v Španiji

V Kataloniji je general Franco zavzel zopet več krajev, v Estremaduri pa prodirajo republikanci

Pariz, 7. jan. br. Borbe v Španiji so se tudi danes nadaljevale z veliko srditostjo na obeh frontah, na katalonski in estremadurski. V Kataloniji so nacionalisti dosegli nekaj novih uspehov, v Estremaduri pa se je republikanem na več krajih posrečilo predrati nacionalistične vrste.

V južnem delu katalonske fronte so nacionalisti po vestih iz Burgosa zavzeli Poble de Cierbolos, ki je 27 km severno od Tarragone, na cesti iz Leride v Tarragono pa vas Vinarico.

O bojih v Estremaduri se je zvedelo, da so republikanci zavzeli od pričetka svoje ofenzive 250 kv. km ozemlja in zajeli več tisoč nacionalistov. Danes so v zaletu zavzeli pomembno mesto Val seño na cesti iz Almadena v Cordobo. Vest iz Salamance priznava, da izvajajo republikanci v Estremaduri močan pritisk na nacionalistične postojanke, vendar pa zatrjujejo, da so bili doslej vsi republikanski napadi krvavo odbiti.

Nacionalistično poročilo

Salamanca, 7. jan. AA. Nacionalistično vrhovno poveljstvo objavlja, da so nacionalistični oddelki na katalonskem bojišču nadaljevali svoje prodiranje na obeh krilih in da so globoko prodri proti vzhodu. Nacionalistični oddelki so sedaj oddaljeni le še 38 km od Tarragone. Vsa pokrajina od črte Borjas-Blancas-Vinalja je popolnoma v nacionalistični posesti. Severno od Falseta so navarske brigade zavzele več važnih gorskih postojank. Nacionalisti so

včeraj ujeli 1.400 sovražnikov, republikanci pa so pustili na bojišču tudi več mrtvih in mnogo vojnega materiala. Na fronti pri Cordobi sovražnik še vedno pritiska v odseku pri Valsequillo. Na vrhovih je prišlo do sriditih bojev. Nacionalistom se je posrečilo znova zasedeti vse postojanke, ki so jih bili republikanci osvojili — Nacionalistično letalstvo je bombardiralo pristaniške naprave v Gandiji.

Angleška demarša v Burgosu

Saint Jean de Luz, 7. jan. br. Odpravnik poslov angleškega diplomatskega zastopstva v Burgosu je danes odpotoval v San Sebastian, da izvrši preiskavo v aferi angleškega podkonzula Goldinga in njegove soproke, ki sta bila pred dnevi aretirana, ker so ju osumili zveze z vohuni, ki jih je tamkajšnje vojaško sodišče že ob. sodilo delno na smrt, delno v dolgotrajni zaprti. Angleški diplomat je prejel tudi nalogo, naj pri nacionalističnem zunanjem ministrstvu protestira proti odpiranju angleške konzularne pošte.

Burgos, 7. jan. w. Nacionalistična vlada je danes sporočila angleškemu diplomatskemu agentu, da je bil bivši angleški podkonzul Golding s svojo ženo aretiran v trenutku, ko je skušal pobegniti v Francijo. Zato obstaja upravičen sum, da je sodeloval pri špijažni akciji ter da je on izdal republikancem Francove načrte za ofenzivo v Kataloniji.

Problemi nove Češkoslovaške

O tem vprašanju objavlja znani švicarski list »Basler Nachrichten« uvodnik, v katerem p. še med drugim:

»Nova slovaška deželna vlada si je z decembrskimi volitvami preskrbela pristanek prebivalstva na svojo politiko in si s tem utrdila obenem osnovo za ustavno vključitev Slovaške, kakor je bila malo prej sklenjena v praškem osrednjem parlamentu. Sedaj bo treba samo počakati, kako se misli Slovaška poslužiti svoje avtonomije. Zelo žgoč problem je pri tem vprašanje čeških uradnikov, nastavljenecv in učiteljev, ki so bili po letu 1818 poslani na Slovaško zaradi pomanjkanja domačih moči. Še sedaj pa bo nemogoče nadomestiti vse čehe z domačimi strokovniki močmi. Psihološko nedvomno zahteva razmerje med Čehi in Slovaki pravilno razčiščenje in konsolidacijo. K temu pa seveda ne morejo doprinesti takšni ukrepi, kakršnega predstavlja na primer razpust sokolskih organizacij. Mnogi Čehi na Slovaškem so našli že doslej izhod v tem, da so vstopili v nemška telovadna društva. Kdor ve, kakšno naravnost sveto tradicionalno dobrobo predstavlja Sokol za Čeha, ta lahko presodi vpliv ki ga je imel razpust sokolskih organizacij na Čeha.«

Nato list nadaljuje: »Naloga, ki jih bo morala praška osrednja vlada obvladati v sporazumu z avtonomnimi deželnimi vlada, ni, so v pravem pomenu besede nadčloveške: obnove notranjega gospodarskega življenja in ohranitev izvozne sposobnosti nove države, ki ostaja še nadalje važna industrijska država, vključitev brezposelnih in ubežnikov v proizvodnjo, re-

šitev psihološko tako težkih narodnopolitičnih vprašanj, prilagoditev novemu humanopolitičnemu položaju v zvezi s stremljenjem, da se stare in korstne zveze ohranijo in obdržijo svoboda akcij, vse to se razvija v tako naglem tempu, da mora prekositi sleherni normalni razvoj. K vsemu temu pa je treba dodati še bolesto zavest, da bo treba vsa ta vprašanja rešiti samostojno in brez sodelovanja vele-sil. Tako sta Češkoslovaški za njeno življenje in obstoj potrebna dva težka pogoj: potrpežljivost in energija.«

Sestanek francoskega parlamenta

Pariz, 7. jan. w. Poslanska zbornica se bo sestala 10. t. m. k rednemu zasedanju, ki bo trajalo s kratkimi presledki blizu pet mesecev. Zasedanje bo prekinjeno meseca aprila, ko bodo volitve novega predsednika republike. Sedanjemu predsedniku Lebrunu poteče funkcjska doba 10. maja. Dnevni red zasedanja poslanske zbornice še ni določen. Vsekakor bo najprej prišlo do obširne znanje politične razprave, nato pa bo med glavnimi vprašanji, o katerih bo razpravljala zbornica, novi volilni red.

Praga, 7. jan. AA. (DNB): Prvi transport delavcev iz Karpatske Ukrajine pojde v Nemčijo 8. januarja. Transport bo štel 110 delavcev. Prav v kratkem odpotujejo v Nemčijo še nadaljnji transporti.

Beležke

Chamberlainovi spremljevalci

Objavili smo že seznam glavnih Chamberlainovih in Halifaxovih spremljevalcev na njunem potovanju v Rim. Cleverly, ki je v listi na prvem mestu imenovan, je od 1. 1936 Chamberlainov prvi zasebni tajnik. Med vojno je služil v Mezopotamiji, po vojni pa je spet vstopil v civilno službo in je bil dalje časa tudi Churchillov sodelavec. Drugi v listi je lord Dunglas, Chamberlainov parlamentarni tajnik, ki je že več let kot konservativec član spodnje zbornice. Foreign Office zastopa predvsem njegov stalni državni podtajnik sir Alexander Cadogan, kateremu je dodeljen tudi Maurice Ingram. Ingram ima v Rimu mnogo prijateljev in znancev, ker je bil pred leti na tamkajšnjem angleškem poslanstvu, l. 1935 nekaj časa celo kot odpravnik poslov.

Tudi lorda Halifaxa spremlja njegov zasebni tajnik Oliver Harvey, ki ima za seboj prav tako lepo diplomatsko kariero. Zvezo z novinarji bo vzdrževal Charles Peak iz poročevalskega oddelka zunanjega ministrstva. Zanimivo je, da so v spremstvu obeh angleških državnikov z izjemo lorda Dunglasa sami poklicni diplomati ali zunanjepolitični uradniki.

Smrt slovaškega odpadnika

Listi poročajo, da je v nekem samostanu na Dunaju umrl v starosti 59 let znani slovaški odpadnik, ki je deloval večinoma v inozemstvu, dr. Franc Jehlička. V nasprotju s pokojnim Hlinko, s katerim je nekaj časa sodeloval, se ni zadovoljeval z avtonomijo v češkoslovaškem okviru, temveč je zahteval federacijo Slovaške z Madžarsko. Pred vojno in med njo je deloval kot profesor na budimpeštanski teološki fakulteti, leta 1918 pa ga je Hlinka pozval na Slovaško, od koder je bil poslan v praški parlament. Kasneje se je izselil, ker se ni mogel sprijazniti s češkoslovaškim sodelovanjem, ter je živel kot politični emigrant nekaj časa v Franciji, ko je bil od tam izgnan, pa v Varšavi in Washingtonu, dokler se leta 1928 ni nastanil na Dunaju, kjer je nadaljeval s svojim rovarjenjem proti Češkoslovaški. Na Dunaju je ostal do svoje smrti. Odkar se je bil sprl s Hlinko, kateremu je očital »oportunističnost«, je slovaška javnost, tudi avtonomistična, bolj in bolj pozabljala nanj, tako da zadnja leta o njem ni bilo več dosti slišati.

Gospodarski odnosi med Francijo in Bolgarijo

V zvezi s ratifikacijo bolgarsko-francoskega gospodarskega sporazuma, podpisanega dne 6. decembra v Sofiji, objavlja pariški »Temps« zanimiv članek svojega sofijskega poročevalca, ki najprej objektivno navaja naslednje bolgarske gospodarske ocitke Franciji:

»Zakaj ne posveča industrijska in trgovska, da ne rečemo politična Francija nekoliko več pozornosti bolgarskemu trgu? Ni nam neznano, da je tudi ona, kakor mi, močno poljedelska država, da sta torej naši gospodarstvi vzporedni in da se medsebojno ne spopadajeta ter da so na drugi strani razdalja, gospodarski liberalizem in individualizem, ki sta Francozom tako ljuba, v napotje razvoju naših odnosov na tem področju. Vseh teh ovir ni v naših odnosih s totalitarnimi državami, zlasti ne z Nemčijo, našim največjim kupcem in zalagateljem. Vendar pa bi se dalo med nami storiti mnogo več in boljše kakor doslej.«

Poročevalec nato navaja, v koliko so se bolgarsko-francoski gospodarski odnosi v zadnjih mesecih izboljšali, in na koncu pravi: »Doseženi so ti prvi rezultati. Naš nedvoumen interes je, da ne ostane samo pri tem!«

»Pokret stotih tisočev«

Poročali smo že, da so v Angliji nekatere politiki, ki so nezadovoljni s Chamberlainovo notranjo in zunanjo politiko, osnovali novo politično stranko. Kakor je razvidno iz naknadnih časopisnih poročil vsaj za enkrat se ne gre za osnovanje formalne stranke temveč le za akcijo s točno določenimi cilji. Akcija si je dala ime »Nova politična skupina« (NPE) in podnaslov »Pokret stotih tisočev«. Dva glavna cilja, ki ju hoče novi pokret doseči, sta pospešitev in okrepitev obojestrane ter bolj energična zunanja politika. Pokretu so se pridružili poslanci vseh treh strank, liberalne, socialistične in konservativne. Znani konservativni vodilni politik Winston Churchill, ki splošno velja za duševnega očeta tega pokreta, formalno ni njegov član, pač pa njegov sin Randolph in njegov zet Duncan Sandys. Med člani je tudi znani vojaški publicist kapetan Liddell Hart, strateški sotrudnik »Timesov«.

Pokret hoče najprej zbrati stotisoč ljudi — od tod njegovo drugo ime —, katerih bi vsak prispeval en funt. Zbrani znesek ki bi v našem denarju predstavjal okrog 25 milijonov dinarjev, hočejo porabiti za ustanovitev lastnega lista, s katerim bi propagirali ideje novega pokreta.

280 kavarn in gostiln v Bukarešti zaprtih

Kakor poročajo listi, je te dni objavil službeni list rumunske vlade odredbo finančnega ministra, ki iz raznih razlogov odreja zatvoritev 280 kavarn in gostiln v Bukarešti. Odredba je prizadela tudi nekatere znane in velike kavarne, kakor na primer »Corso«, »Royale«, »Elite« in »Grand Café«, ki so bile znane predvsem kot židovska zbirališča.

Tuji vplivi na vlado Združenih držav

Ze pred letom dni je kongres Združenih držav postavil posebno komisijo, ki naj bi preiskala, »neameriška rovarjenja v Združenih državah«. Komisija je za novo leto predložila Rooseveltu svoje prvo poročilo. Poročilo je zaupno in ni bilo v celoti objavljeno, listi pa vedo o njem vendarle povedati, da razkriva »temne spletke od inozemstva financiranih političnih pokretov« v ameriškem političnem življenju. Bajje ugotavlja, da so se poleg fašistično nastrojenih ljudi vthotapili prav v okolico prezidenta Roosevelta in njegovih najbližjih sodelavcev tudi številni komunisti, ki poskušajo vplivati na ameriško politiko. V tej zvezi napada poročilo zlasti ministra za javna dela mis Perkinsovo in notranjega

Nezgodno zavarovanje za naročnike »Jutra«

Prečitajte in zapomnite si zavarovalne pogoje na policah, ki ste jih prejeli v tem tednu!

Naročniki »Jutra« so v teku tedna prejeli kot prilogo listu, zavarovalne police za »Jutrovo« nezgodno zavarovanje. »Jutro« je letos poverilo to zavarovanje ugledni Zedinjeni zavarovalnici, d. d., filijalni direkciji v Ljubljani, ki jo vodi g. dr. Ladislav Lajovic.

V noveletni številki smo ob desetletnici našega zavarovanja pokazali, kako ogromnega socialnega pomena je ta institucija za široki krog naročnikov. Nad milijon dinarjev je bilo v prvih desetih letih izplačanih svojem naročnikom, ki so se smrtno ponesrečili. V najtežjih trenutkih so dobili vdove in otroci zavarovalnino 10.000 din, ki je čisto bila kruto udarjeni rodbini edina dediščina in preskrba, skoro v vseh primerih pa veliko materialno olajšanje v nepričakovani nesreči.

Naši naročniki in čitatelji po večini že dobro poznajo zavarovalne pogoje. Sestavljeni so po predpisih običajnega nezgodnega zavarovanja, vendar prosimo vse naročnike, da pazljivo prečitajo dopolnilo jim zavarovalno polico ter na njej natisnjene zavarovalne pogoje, ki vsebujejo tako njihove pravice kakor tudi njihove dolžnosti. Ob tej priliki naj vsak naročnik v polico vpiše na naznačenem mestu svoje ime in ostale tam predpisane podatke.

Za katere primere smrtno nesreče velja naše nezgodno zavarovanje, je v polici (§§ 1, 2, 3, 5 in 6) jasno razloženo. Opozarjamo pri tem zlasti naše naročnike, ki so gasilci, da nam je letos uspelo razširiti zavarovanje tudi na vse smrtno primere, ki so posledica nezgode pri reševanju kakega človeka ali pri gasilski akciji. Ponovnim intervencijam raznih gasilskih organizacij v tem smislu je torej sedaj ustrezno.

Naše nezgodno zavarovanje velja za vse redno plačujoče naročnike, ki še niso dovršili 65. leta starosti. Kdor je v trenutku nezgode 65 leto že dopolnil, nima pravice do zavarovalnine. Ta omejitev velja od vsega začetka našega zavarovanja in je običajna pri vseh splošnih nezgodnih zavarovanjih. Pri tej priliki naj poudarimo, da je »Jutrovo« nezgodno zavarovanje osnovano v strogi obliki redne zavarovalne pogodbe. To pogodbo je sklenilo »Jutro« v korist svojih naročnikov z zavarovalnico po splošnih predpisih nezgodnega zavarovanja, kakor če bi jo sklenil vsak naš naročnik z zavarovalnico za sebe. Razlika je le ta, da »Ju-

tro« iz svojega plačuje zavarovalnino. Od svojih naročnikov za to ne zahteva druge dajatve kakor redno plačevanje naročnine.

Kdo je reden plačnik, o tem ne sodi »Jutro« — zavarovalnica bi pogodbe ne sklenila, če bi bil krog zavarovancev odvisen izključno od subjektivne sodbje, — temveč so za to postavljeni strogi formalni pogoji. Zavarovalnica prizna kot »Jutrovega« naročnika samo onega, ki je imel v trenutku nezgode (ne smrti!) svojo naročnino poravnano za ves čas do 14 dni pred nezgodo. Kaj se to pravi? To se pravi, da pri naročniku, ki je z naročnino za več kot 14 dni na zaostanku, zavarovanje počiva dotlej, da je naročnina zopet plačana. Kdor se je na primer ponesrečil 16. januarja, a za januar še ni plačal naročnine, temu zavarovalnica ni dolžna izplačati zavarovalnega zneska 10.000 din. Ako torej hočete, da bo vaše zavarovanje v redu, plačujte naročnino takoj prve dni vsakega meseca, najkasneje pa do 14. dne v mesecu.

Od tega pogoja ne more biti nihče oproščen. Bilo je že par primerov, ko so se svojci obračali na »Jutro«, češ da je ponesrečenec vedno redno plačeval naročnino, ravno za ta mesec pa se je zakasnil. Tudi če so bile te pripombe upravičene, »Jutro« ni moglo pomagati, ker ugotovitev, ali so zavarovalni pogoji izpolnjeni, ne pripada njemu, temveč zavarovalnici, ki v to svrhu pogleda v naše knjige in poštne dokaze. Naši naročniki naj se zavedajo, da je zavarovalnopravni odnos le med njimi in zavarovalnico in da od »Jutra« ni odvisno ugotoviti, ali so pogoji točno izpolnjeni. »Jutro« v spornih slučajih rado posreduje in je to tudi vedno z veliko vneto in nekajkrat z uspehom storilo, toda meročajno ni. V zadnji instanci odloča sodišče in ne naša dobra volja.

Naši naročniki naj torej dobro prečitajo zavarovalne police in si zapomnijo zavarovalne pogoje ter skrbno izpolnjujejo svojo edino zavarovalno dolžnost: redno plačevanje naročnine!

Iskreno želimo, da bi v letu 1939 bilo v vrstah naših prijateljev čim manj nezgod in še manj takih s smrtnim izidom. V kolikor pa bi se zgodile, naj naše zavarovanje tudi v teh časih blagodejno pomaga svojem in izpolnjuje svojo veliko socialno nalogo.

JUTRO

Kitajska ofenziva

V pokrajini Čekiang je pričel maršal Čangkajšek novo ofenzivo s pol milijona vojakov

London, 7. jan. o. Na Kitajskem že skoraj mesec dni ni bilo večjih bojev. Le ponekod so se spopadli manjši japonski ter kitajski oddelki in le kitajski četniki so na zasedenem ozemlju razvijali živahno teroristično delovanje. Po najnovejših vesteh iz Honkonga pa se je včeraj pričela velika kitajska ofenziva v pokrajini Čekiang. Za to ofenzivo je maršal Čangkajšek organiziral okrog 500.000 ljudi. Kitajci imajo za cilj zavzetje mesta Kiačv. Prvega dne so bile borbe izredno hude. Japonci so odločno branili svoje postojanke. Davi pa je začel njihov odpor popuščati in vse kaže, da bodo Kitajci dosegli že danes ali jutri znatne uspehe.

Rusko letalo nad Japonskim Sahalinom

Tokio, 7. jan. AA. Agencija Domej poroča, da je včeraj nekaj sovjetsko letalo

ponovno letelo nad japonskim ozemljem v južnem Sahalinu. Letalo se je spustilo 90 km južno od meje na nekem zaledenem jezeru, nato pa se je vrnilo čez mejo. Očitvidi potrjujejo, da gre za sovjetsko letalo. Ta vest je vzbudila v Tokiu veliko razburjenje.

Poostreitev gospodarske kontrole na Japonskem

Tokio, 7. jan. w. Novi min. predsednik Hiranuma je imel sredi podel radiu govor, v katerem je obrazložil glavne smerice politike svoje vlade. Zlasti je naglasil, da bo njegova vlada do skrajnosti izvršila mobilizacijo vseh narodnih sil. V japonskih političnih krogih tomlačijo to izjavo tako, da bo Hiranuma še bolj razširil kontrolo države nad gospodarskim življenjem, čemur se je odstopilski finančni minister Ikeda trdovratno protivil.

Amerika, Filipini in Daljni vzhod

O najnovejši zaostritvi napetosti med Zedinjenimi državami Severne Amerike in Japonsko razpravlja na uvodnem mestu »Frankfurter Zeitung«, ki piše med drugim:

Zagotovitev japonske nadoblasti nad pacifičnim Pacifikom postavlja japonsko mornarico pred težke naloge. Pa tudi japonska diplomacija je s tem postavljena pred nalogo, ki daje sporu z Washingtonom nevarne oznake. V področju zapadnega Pacifika so namreč Filipini, ki so še vedno podvrženi ameriški suverenosti. Stališče Zedinjenih severnoameriških držav do Filipinov je bilo že od nekdaj nekak barometer za razvoj washingtonske daljnovožvodne politike. Ze po osvojitvi Filipinov po vojni s Španijo je Amerika proglasila načelo »odprti vrat« na Kitajskem, ki je že tedaj postalo vsebina povsem določenih politik za oblast. Vzhodnoazijska politika Washingtona po svetovni vojni je sicer pod vplivom razvijanja japonske moči doživela razne spremembe,

Turnir v Hastingsu

Hastings, 7. jan. K počitlu o poteku 7. kola šahovskega turnirja v Hastingsu, ki ga objavljamo na 17. strani, je treba dodati, da je Pirc partijo proti Sergeantu v nadaljevanju dobil. Pravtako sta nadaljevala svojo partijo Millner — Barry in Klein. Kljub obojestranski berbenosti pa ni nobenemu uspelo nadigrati svojega nasprotnika in v nejasni poziciji je bila partija v drugič prekinjena.

Staje po sedmem kolu: Szabo 6, Landau 5½, dr. Euwe 4½, Pirc 4, Golombek 3½, Millner-Barry in Klein 3 (1), Thot 2, Sergeant 1½, Tylor 1.

ministra Ickesa, da tolerirata komunistično vplivanje.

Na koncu svojega poročila zahteva komisija, naj se ji podaljša mandat še za dve leti in naj se ji dodeli še naknadni kredit 150.000 dolarjev (7 milijonov dinarjev).

Hirija : Villacher SV 2:1 (1:0, 0:1, 1:0)

Ljubljana, 7. jan. e. Nocojšnja mednarodna hokejska tekma se je zaključila z zasluženim zmago Hirije. Domačini so zlasti v zadnji tretjini absolutno obvladali igrišče in goste stisnili docela v njihov prostor. Ze v prvi tretjini je Hirija prevzela vodstvo, ko je žitnik po lepem prodoru dosegel prvi gol. V drugi tretjini so Beljanci iz gneče izenačili, toda v trenutku, ko je sodnik za čas še odžvižgal, a je njegov žviž glavni sodnik prešlišal. V zadnji tretjini je Gregorčič odločil igro v prilog Hiriji. Tekma je močno trpela zaradi silne megle, v kateri od nje drugi tega zlepa ni bilo videti. Sodil je g. Vodišek.

Vremenska napoved

Zemunska: Mraz bo bolj pritisljen, posebej v severnih in zapadnih krajih, kjer se bo tudi zjasnilo. Drugod bo prevladovala oblačnost in bo ponekod tudi snežilo.

Dunajska: Jasno, precej mrzlo.

Nj. Vel. kraljica Marija

bo praznovala jutri rojstni dan

Vzvišena mati Nj. Vel. kralja Petra II. Nj. Vel. kraljica Marija bo slavila jutri svoj rojstni dan, ki je že dolga leta uvrščen v vrsto naših iskreno slavljenih narodnih praznikov. Takoj, ko je prišla v svojo novo domovino, si je Nj. Vel. kraljica Marija s svojo skromnostjo in plemenitostjo osvojila srce vsega naroda, ki vidi v njej osebnost kraljice, kakršno si je slikal v svojih najplebješih in najpriskrnejših mislih in željah. S svojim bistvom in svojim delovanjem simbolizira Nj. Vel. kraljica Marija v očeh jugoslovenskega naroda dobroto in plemenitost, ljubezen in usmiljenost. V nestrastnih prilikah je ves narod globoko ginen in vzradočen prislunil utripom in izrazom srca plemenite kraljice, ki je vedno pripravljena, pomagati revnim in trpečim. Po mučniški smrti svojega vzvišenega soproga kralja Aleksandra Uedinitelja je postala kraljica Marija še v večji meri dobrotnica in zaščitnica vseh revežev med našim narodom. Po strašni tragediji 9. oktobra 1934. pa se je ves narod še z večjo ljubeznijo oklenil svoje kraljice in dobrotnice, ki je z veliko moralno silo tiho prenašala kruto bolečino in izpolnjevala svoje velike dolžnosti kot prava vrstnica majke Jugovičev.

Ves narod ljubi in spoštuje Nj. Vel. kraljico Marijo, ker je mati kralja, ki bo prevzel dediščino svojega velikega očeta Viteza, Mučenika, Uedinitelja. Ljubi in spoštuje pa jo tudi zaradi tega, ker se udeležuje pri človekoljubnem delu iz pravega, globokega srčnega nagiba in ni samo kraljica po volji usode in naroda, temveč tudi po svojem plemenitem srcu. Njeno dobrodelno udeleževanje je ogromno in ni v vsej državi pomembnejše dobrodelne ustanove, ki ne bi bila deležna njene gnotne in moralne podpore. Stalno pa je kraljica Marija tudi v stikih z našim družabnim in kulturnim življenjem. Veliko število dobrodelnih ustanov za rev-

ne otroke, matere, dijake in zapuščene reveže od Triglava do Djevdjelije uživa podporo kraljice-dobrotnice in ves narod Jugoslavije združuje z glo-

boko hvaležnostjo tudi iskrene želje, da bi usoda naklonila vso srečo Nj. Vel. kraljici Mariji, vzoru matere in plemenite dobrotnice.

Božični čas v prestolnici

Vsega je obilo, samo vreme je nezno

Beograd, o božičih

Ves dan megla. Od zore do mraka megla, megla, ki gre do kosti s svojo hladno vlago. Po ulicah in trgih sredi mesta, na asfaltnem tlaku, je sneg izginil že pred dnevi, drugod pa ne veš, kako bi izpaval iz blatne brozge, katero venomer napaja s strešnih žlebov preko za silo, le površno očiščenih pločnikov mežica kapnica. Ob robu cestišča kupi z blatom pomešanega snega, ki takajo, da se jih usmili ali sonce ali dež, ker mestna občina ni smatrala za potrebno, da bi dala očistiti ulice te nesnage. Menda je je preveč, da bi ji mogli biti kos mestni pometalci, in je je premalo, da bi se izplačalo najemati brezposelne delavce, »sirotinjo«, ki je potrebna zimske pomoči, in sta itak poskrbela za njo oni dan v tako obilni meri prestolniška policija in Sokol. Saj je policija s svojo javno zbirko zbrala nad štiri sto tisoč dinarjev, Sokol pa poleg manjšega denarnega zneska ogromno količino obleke in perila.

Naš božič je minil skoraj neopaženo. Tujec, če je bil tiste dni v Beogradu, gotovo ne bi bil opazil božičnega praznovanja, če bi ne bil videl na vseh trgih celih gozdov božičnih dreves, edinega znamenja božičnega časa, ako se izvažajo zelo redke trgovine, ki so svoje izložbe opremile z božičnim okrasjem. Seveda, božični dan je prišel na nedeljo, ki se v Beogradu prav nič ni razlikovala od drugih nedelj. Ponedeljek, štedan dan, je bil naveden delavnik in je bilo samo v Kruski ulici pred nadškofijsko cerkvijo nekoliko več vrveža, zlasti popoldne, ker so si služkinje pač tudi še za drugi božični praznik izmoletovala svobodo, da so se mogle v lepem božičnem razpoloženju smiti tamkaj s svojimi uniformiranimi in neuniformiranimi znanci in prijatelji. Vseposod drugod navadno vsakdanje življenje. Le po gostlinah, kamor zahajajo naši ljudje, je bilo živahnije in se je sililo petje, hreščenje harmonike in cepetanje v valčkih in polkah se vrtečih parov. Onstran Save, v Zemunu, a zlasti v švabskem Franzlalu, je bilo seveda praznovanja, da je bilo joj in prejoj. Tam je bil res pravi božič z vsem, kar je treba zanj. Snega je bilo, kraguljčki so cingljali na konjskih vratih in sani so dirale tja po ravni cesti, da je živžgalo mimo ušes. Pa krvavice in jetrnice in pečenice, goska in pura, pa vino pa pesem, pa godba in ples ujujuju!

Pametne pa v Beogradu ne poznajo, je niso poznali in je menda tudi ne bodo poznali nikdar. Pa je prišel potem Silvestrov večer, pospremitelj starega in sprejem novega leta, kakor se pravi to tukajšnji navadi. Tu so bili pač vsi Beograščani edini, vsi vseh ver in vseh narodnosti, kakor bodo enako edini tudi trinaest dni pozneje, ko se bo praznoval konec cerkvenega, pravoslavnega, ali kakor se tu še vedno govori, srbskega leta. Gotovo ni bilo v vsem Beogradu niti enega javnega lokala, od »Srpskega kralja«, »Majestic«, »Ruskega carja« in »Moskve« pa tja do zadnje v blatu in smetju topeče beznice na Čuburi. Dušanovcu, Malem Mokrem lugu in Karaburmi, da bi se ne bili v njem poslavljali na kraju in njegovim ljudem najprimernejši način od starega leta in preskočili v novo, pozabljajoč v hipu vse doživljeno dobro in zlo in v dražje ali ceneje plačani omami voščev vsakomur, sehl in vsemu svetu vse samo najboljšo. Seveda, do prve neprilike! Lep, snežno bel prašček z modro ali rdečo pentljo za vratom je ob kriku in vrisku potekel med nogami razgraničenih gostov in njihovih tovariših, jazz je hrumel, pesem je zvenela, kolo se je vrtilo in lica so žarela, žarela... ob rujem vincu, ki se je peneče vsipalo iz steklenic z zlatim vratom. Tam zunaj na periferiji pa so v zatohlem duplu škripale ciganske gosli, opanki z rilcem navzgor

so drobili vranjanko in kokonješt in je dal dobri Bog roditi sliv, da je njen prepečen sok tekkel od vegaste mize pred polnočjo, opolnoči in po polnoči vse do ranega jutra. Zjutraj na novega leta dan, ko so raznašalci jutranjih listov s svojim krikom oznanjali začetek novega dela, novega truda, novih muk in težav, so si bili gospodje z rdečimi papirnatimi fesi, damice z zelenimi tirolskimi klobučki pa oni tam zunaj z oguljenimi šubarami in njihove tovarišice z obledelimi marami na glavi precej — enaki. Vsak je po svoje pospremil staro leto in se poslovil od njega in po svoje sprejel, pozdravil novo. Kje je bilo vse to iskrenje, ali tu ali tam, pa vedi sam Bog!

In zdaj pravoslavni božič.

Naši Trije kralji, pravoslavni badnji dan, pravoslavni svet večer. Polni so bili trgi prašičkov, ko vendar o božiču ne sme biti srbske družine, ki bi ne imela »pečenice« na mizi. Ali dragi so bili, dražji, ko za naš božič. Pa so tolačili to stvar tako, češ, kmetu je dobro rodilo polje, dobro mu je rodilo sadno drevje, pa nima potrebe, da bi prodal mlada praseta. Rajši jih obdrži doma, da si jih zredi in opita. Zato je bil dovoz na beograjski trg slabši in cene višje, dasi je bilo v resnici blaga v obilici. Marksiško je je popraskal za ušesi, ki je silil: 120, 140, 150, 160 za živalco, ki je imela sedem, osem kil! Ali je treba »pečenice«, pa plačaji! Potem kupiš še »badnjake«, hrastovo vejico, ki naj predstavlja štor, ki naj bi gorel vse božične dni, in šopek slame, s katero naj bi bilo potrese-

no vse stanovanje, da bi bilo vsaj oddaleč podobno betlehemskemu hlevu. In je treba tudi še »božične jelke«, božičnega drevca, ki ga danes vidiš že skoraj v vsaki pravoslavni hiši, dasi se dobro ve, da je ta navada tuja, da je prišla od drugod, da ni prav v nobenem skladu z našimi narodnimi običaji. Zanimivo je, da je v božični številki neke prestolniške list skušal opravičiti to razvado s trditvijo, da so Srbi sprejeli ta božični običaj od — Rusov!

Vojaštvo je na kar najslavnejši način prepeljalo »badnjake« za dvor in vse vojaške jedinice in ustanove iz Košutnjaka v mesto. Toda »badnjake« niso bili posekani v Koutnjaku, temveč na Avali, odkoder so jih prepeljali v Koutnjak, da so jih potem tamkaj primerno porazdelili in okrasili. Lep je ta običaj, to dovažanje »badnjake« in ulice, po katerih je šel sprevoz, so bile nabito polne občinstva.

Badnji dan pa je velik postni dan in pravoslavni se postijo drugače kakor mi. So med njimi ljudje, ki le redkokdaj prestopajo cerkveni prag, toda kadar se postijo, se postijo pošteno: niso živalskega se ne sme okusiti, niti riba. Da, celo olje izključujejo nekateri. Suh kruh in voda! Zato pa so potem trije prazniki, ko ne sme manjkati prav ničesar, najmanj pa »pečenice«, pečenege praseta in cele kope kolačev, slaščic. Prvi dan praznikov, je domač praznik, drugi dan je dan obiskov, tretji pa je dan ostankov.

Vse bi bilo to lepo in v redu, samo da je dobri Bog dal drugo, pravo zimsko vreme. Sv. Nikola (19. dec.) je sicer prišel z belo brado, toda sedanja megla in brozga, ne, to ni pravi božič. Prišlo bo seveda vreme, toda šele tamle za novo leto in tedaj pritane mraz, »Jovanski mraz«. Ej, tedaj bo škripalo, ali tedaj ne bo več ne božiča, ne »pečenice«, ne kolačev! —z

Dr. Fran Kolterer :

Razvoj Rogaške Slatine

Mnogo se je že pisalo o Rogaški Slatini. In mnogi se bodo pisali o njej. Saj postaja vedno zanimivejša, ne samo po svoji vedno se spreminjajoči zunanosti, temveč po učinkovitosti svojih neusahljivih rudniških vrelcev, ki jih stroga in nepristranska zdravniško-kemijska veda postavlja na prvo mesto med vsemi dosega znanimi zdravilnimi vrelci v skupini zdravilnih slatin. ne samo morda v Jugoslaviji, temveč v Evropi sploh. Na stotine raznih slatin poznamo, toda nikjer ni mogoče najti takšne, ki bi vsebovala v enem litru preko 16 gramov raznih zdravilnih rudnin in zdravilnih plinov, kakor jih ima »Donat«, ta zares božanski vrelce med zdravilnimi vrelci. Škoda, res velika škoda, da koga mnogi ne vedo in iščejo po svetu »jakih« zdravilnih vrelcev za svoje zdravje, ko jim »najjačije« vendar žubori iz domače zemlje —

Okoli teh vrelcev se zgrinjajo v sezonem času mnogi in mnogi gostje — bolniki. Pa ne samo bolniki, ne, tudi zdravi gostje posejajo Rogaško Slatino v velikem številu, da si očuvajo in okrepijo svoje zdravje za delo, ki jih čaka pozneje. To je ona vrsta pametnih ljudi, ki skrbijo pravčasno za svoje zdravje, ne pa šele takrat, ko je že zavratni čir razjedel želodčno sluznico ali pa so jetra že trda in zabrela zaradi nespametne dijetne oziroma nezmerneosti v jedi in pijači! — In tako dalje... Zdravniška veda je dognala, da telo slabi ali pa se pojavljajo razne bolezni, ako mu primanjkuje takozvanih vitaminov, ki jih vsebuje posebno sadje in zelenjava. Ravnotako so človeškemu organizmu potrebne razne rudnine in žlahtni zdravilni plini, ki jih najdemo v zdravilnih rudniških vodah v večji množini. Toliko na kratko v vednost in navnanje vsem onim, ki jim do sedaj ni bil znan velikanski zdra-

vilni pomen slatinskih vrelcev, osobito vrelca Donata v Rogaški Slatini.

Na zunaj se je Rogaška Slatina začela modernizirati — vidno — šele v zadnjih letih. Najpomembnejša pridobitev poleg nove asfaltirane zdraviliške ceste, modernizacije in preureditve Aleksandrovega doma — je vsakogar novi reprezentativni hotel »Jugoslovanski kralj«, ki je po svoji prostornosti in eleganci ter udobnosti sedaj vodilni hotel zdravilišča. Pri tej priliki moram na vsak način ovrči trditve nekaterih kritikov, ki ne odobravajo zidanja novega hotela, češ da to ni rentabilno za tako kratko trajanje sezone. Takšne trditve so vedno pogrešne! Kajti v glavni sezoni so dovedla vsi hoteli, banovinski in privatni, zasedeni do zadnje sobice in to daleč ven v okolico. In ako bi imeli še en tak hotel v glavni sezoni na razpolago, gotovo bi bil tudi ta zaseden. Kajti poleg situiranih imamo na srečo vsakoletno tudi takih gostov precej, ki ne štedijo tako strogo z novcem, ako se jim nudijo le udobna in zares komfortna stanovanja (tekoča hladna in topla voda, kopalnica, lift, dijetelna kuhinja v hiši). Koliko gostov mora vsako sezono odkloniti zdraviliška uprava, o tem se lahko vsak prepriča pri upravi

asni. In to samo zaradi pomanjkanja sobi! Novi hotel »Jugoslovanski kralj« je gotovo rentabilen, saj je bil v sezoni dobro zasoden, nič manj kakor drugi hoteli. Poleg tega je izvrstno uspevala dobro uvedena dijetelna kuhinja v tem hotelu, kar predstavlja poleg zdraviliške takse od vsakega gosta zanesljivo aktivno postojanko. Na drugi strani pa je treba še nekaj upoštevati. Ne gre namreč samo za to gledanje, da mora vsaka postavka, vsako podjetje v zdravilišču biti donosno. Marsikaj ni ravno rentabilno, ali vendar mora biti tu. Je pa koristno celoti — indirektno. In čim več gostov lahko sprejme Rogaška Slatina, temveč ljudi bo ona mogla preživljati. Tu mislim na obrtnike, trgovce, delavce in druge, ki jim ni vseeno, ali prihaja na Slatino malo ali veliko gostov! Sprejmemo torej vsaj v glavni sezoni toliko gostov, kolikor se nam jih priklaja, pa bo prišel vsak domačin na svoj račun! Ako pa jih moramo ravno v glavni sezoni odbijati, ko je največja možnost za zaslužek, je to gotovo neprecenljiva izguba za vse.

Omenil sem že razna dela, ki jih je zavedla v zadnjem času sedanja zdraviliška uprava v svrhu preureditve in olepšanja zdravilišča. Menda je sedaj v načrtu moderna preureditev centralnih hotelov in predvsem hidroterapije in ojačanje vodovoda. Ne bomo tu iskali vzrokov, zakaj se marsikaj že pred leti ni zgodilo. Za sedaj je glavno, da se dela. In dela se res. In ko bo poleg že omenjenih del dovršena tudi preložitve glavne banovinske ceste k železniškemu tiru, da bo sedanja lahko vedno čista in ko bo asfaltiran še ostali del ceste od Donackega doma proti kolodvoru, bo Rogaška Slatina takšna, kakršno žele inmeti njeni oboževalci! Vse kaže, da nismo več daleč od tega.

Letos je ravnateljstvo državnih železnic povečalo in olepšalo slatinsko postajo, za kar moramo biti res hvaležni. Škoda samo, da niso potegnili obeh prizidkov do višine stare zgradbe, da bi tako pridobili nekaj zelo potrebnih sob za železniške nameščenice.

Tudi Sokolsko društvo je in bo mnogo pripomoglo k olepšavi Rogaške Slatine na njenem južnem delu z zidanjem Sokolskega doma, ki bo nosil ponosni, od kraljevskega doma že odobren napis: »Sokolski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja«. V pretekli jeseni je srečno zrasel pod streho, ki mu čuva in suši zidovje preko zime. Mnogo prošnji za podporo je bilo odposlanih po širni domovini, a bolj redki so oni, ki so se odzvali s svojim darom za naš dom. Mogoče jih te vrstice spet spomnijo na naše iskrene prošnje. Dom bo

Pomagajte svojem zobozdravniku, da vam ohrani zobe! Tisot zobozdravnikov priporoča KOLYNOS zaradi njegovega anti-septičnega in ustne bakterije uničujočega učinka. Uporabljajte KOLYNOS in s tem varujete svoje zobe in dlesni. Povečajte blesk svojega smehljaja s KOLYNOSOM! — kupite ga v vsaki veliki tabli!

lep in reprezentativen, dvorana in vsi prostori bodo svetli, prostorni in sončni, torej — zdravi. Srečna mladina, ki si boš tukaj krepila svoje zdravje in ki boš v tem domu deležna vseh dobrih in važnih nauk za na pot v življenje!

Predem končam, še eno željo! Rogaška Slatina naj dobi o doglednem času nove prostore za poštni urad ali pa novo poslopje sploh! Sedanja prostori nikakor ne ustrezajo več potrebam in zahtevam sedanjega časa. Zdraviliška uprava je dosledna v izvajanju svojega načrta glede olepšave in modernizacije zdravilišča. Enako tudi železniška uprava. Zato upamo in pričakujemo da bo obema sledilo tudi poštno ravnateljstvo.

POZOR! DARMOL, sredstvo za odvajanje se čisto potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo DARMOL in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni DARMOL.

Rogaška Slatina, južni del s surovo stavbo Sokolskega doma v ospredju.

Zadnja pot Josipa Verliča

Ljubljana, 8. januarja

Danes ob 15. je ugledni veletrgovca g. Josip Verlič, ki ga je smrt tako naglo in nepričakovano iztrgala iz naše srede, nastopil svojo zadnjo pot. Ko je včeraj in danes ležal na svojem domu na Tyrševi cesti pod visokim baldahinom, so neprenehoma prihajali številni znanci in prijatelji po slovo. Tudi današnji pogreb je pri-

čal, koliko simpatij je pokojnik užival v naši javnosti. Zbrala se je na Tyrševi cesti velika množica ljudi. Ob 15. so oo. frančiškani blagoslovili krsto, nato se je začel pomikati veličasten žalni sprevoz po Tyrševi cesti proti pokopališču k Sv. Križu.

Na čelu spreveda so nosili črn križ, nato več krasnih vencev, ki so jih večinoma poklonili trgovci kot stanovski tovariši. Sledil je cvetlični voz z venci, duhovščina in šestorovprežni gala-voz, na katerem je počivala kovinska krsta. Za krsto so stopali užalošeni sorodniki, ki jim je sledilo vse osebje tvrde, za njimi se je pa razvrstila velika množica pogrebecev, med katero so bili mnogi odlični predstavniki naše javnosti z g. županom na čelu. Polnoštevilo so bili zlasti zastopani predstavniki trgovstva, Zbornice za TOI, Trgovske akademije, raznih organizacij in korporacij. Ko je sonce šlo v zaton, so uglednega pokojnika položili v prerani grob.

XVIII. Slovanski večer

Nacionalni akademiki so se vsako leto potrudili, da so obdržali to elitno prireditve na dostojni višini, še več, dvignili so jo na najelitnejšo prireditve vse plesne sezone. Tudi letos se bo izkazala Jnad, »JUGOSLAVIJA« kot dostojna naslednica bivšega Jnad, »JADRANA« in pripravila vsem posetnikom Slovanskega večera, res lepo vrsto presenečenj. Že sama dekoracija bo posebnost za sebe, še bolj skrbno pa je letos izbran program, na katerem bodo osvetlili svoj sloves sami mladi umetniki. Gospod Kajetan Burger bo zalgal na violini Sukovo: Balado in Zarzynskega: Mazurko, Gdč. Milica Polajnarjeva bo s svojim nastopom samo potrdila svoj talent in bo nudila poslušalcem prvovrsten užitek. Priznani pianist in dirigent svojega plesnega orkestra gospod Bojan Adamič bo na klavirju odigral nekaj skladb. Da bo

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

program še bolj pester so nacionalni akademiki povabili k sodelovanju še gđc. Ivančič Sonjo, ki je pravkar končala svoje studije pri svetovno znani pedagoginji v Italiji in nam bo pokazala vso zvočnost italijanske pevske šole. Za konec programa bo odplesala »lstrska obitelj« najstarejši istrski narodni ples, ki je ponesel lstrsko folkloro širom preko meja in je povsod žel nedeljeno priznanje in občudovanje.

Za plesni red. ob zvokih popularnega Adamičevega plesnega orkestra, bo skrbel naš priznani in priljubljeni plesni mojster gospod Jenko.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Prekrasen film o herojski borbi Čehoslovakov za osvobodjenje naroda!

POROČNIK RJEPPIN

V glavnih vlogah: Vl. Borsky, A. Mandlova in F. Smolik. Predstave danes ob 10.30 dop. (po znižanih cenah) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri! — Vstopnice si nabavite že v predpogledu! NE ZAMUDITE TEGA KRASNEGA ČESKEGA FILMA!

Kino Union, tel. 22-21

Visoka umetniška kvaliteta češkega filma se zrcali iz tega filma, ki je vzbudil splošno občudovanje in navdušenje gledalcev, kjerkoli je bil predvajan! Ljudje so pri nekaterih prizorih spontano ploskali zavedajoč se, da teče tudi v njihovih žilah slovanska kri!

V ZAGREBU in BEOGRADU so bili gledalci navdušeni! Tudi Ljubljana bo pokazala pri tem filmu svoje Slovansko srce!

Gospodarstvo

Vprašanje centralne zadružne banke je spet na dnevnem redu

Kmalu po uveljavitvi novega zakona o gospodarskih združenjih so v začetku preteklega leta gotovi krogi v Beogradu pričeli živahno akcijo za ustanovitve centralne zadružne banke. O tem vprašanju se je lani razvila živahna polemika. Novi združni zakon predvideva ustanovitev take centralne zadružne banke, če to sklepajo zadružne zveze, včlanjene v Glavni združni zvez. Nadalje predvideva združni zakon, da morajo — čim se ustanovi taka centralna zadružna banka — vse kreditne zadruge nalagati svoje denarne presežke izključno pri svojih zvezah, zveze pa pri zadružni banki kar bi pomenilo centralizacijo zadružnega denarja.

Glede na dolgotrajne spore zaradi ustanovitve nove Glavne zadružne zveze je bilo lani vprašanje ustanovitve take centralne zadružne banke odstavljeno z dnevnega reda, toda le začasno. Po končani borbi med združnimi zvezami je prišlo nedavno do sporazumne ustanovitve nove Glavne zadružne zveze v smislu novega zadružnega zakona. Te dni je imel upravni odbor Glavne zadružne zveze v Beogradu svojo prvo sejo, na kateri je bilo znova navedeno vprašanje ustanovitve centralne zadružne banke.

Kakor poročajo beograjski listi je sejo v odsotnosti predsednika dr. Antona Korosevica vodil podpredsednik inž. Vola Glogovčević. Upravni odbor je odobril pravilnik o umorih sredstev fonda za pomoč zadružništvu in pravilnik o brezplačni vožnji zadružnih revizorjev, medtem ko bo načrt pravilnika o izvrševanju revizij pri zadružnih predložen v izjavo zvezam, na kar bo v tem pravilniku sklenjena plenarna seja upravnega odbora v februarju. Te pravilnike bo izdala Glavna zadružna zveza na osnovi zakona o gospodarskih za-

drugah. Nadalje je upravni odbor sklenil, da izdela pravilnik o knjigovodstvu in poslovnik za kreditiranje poslovnih zvez, ki nimajo včlanjenih kreditnih združenj. O tem bo razpravljala posebna konferenca zadružnih zvez. Odbor je še razpravljal o tečaju za zadružne revizorje, nadalje o korakih, ki jih bo napravila Glavna zadružna zveza pri pristojnih ministrstvih zaradi potrebne spremembe pravilnika o likvidaciji kmečkih dolgov, in o korakih pri Narodni banki in Poštni hranilnici, da se reši vprašanje lombardiranja kmečkih dolgov. Končno je razpravljal o vprašanju ustanovitve zadružne banke. Sklenjeno je bilo, da se izdela elaborat, o katerem se bo razpravljalo na posebni konferenci zadružnih zvez, nakar bo vprašanje izneseno pred plenum Glavne zadružne zveze.

S tem je prišlo znova na dnevni red vprašanje centralne zadružne banke, ki je že lani izzvalo močan odpor. S centralnim privilegiranimi denarnimi institucijami imamo najsilnejše izkušnje. Enkrat dani privilegij se ne da zopet odzvati, kar nam potrjuje primer Državne hipotekarne banke in njene izključne pravice do pun'ih vlog. Nekateri beograjski zadružni funkcionarji ki film je predvsem za honorirana mesta v upravi take centralne zadružne banke. In nekatere zadružne zveze, ki stremijo po ustanovitvi te zadružne banke zgolj zaradi tega da se uveljavijo določba o prireditelju nalogam denarnih presežkov kreditnih združenj pri zvezi, bodo gotovo napeli vse sile da se banka čim prej ustanovi. Na vse to morajo biti naši zadružni voditelji dobro pripravljeni. Kakor je znano je Zveza slovenskih združenj že lani v vprašanju ustanovitve centralne zadružne banke zavzela odklonilno stališče.

Varovanje dinarja s povečanjem izvoza v neklirinske države

Pred kratkim smo poročali da v Beogradu preučujejo vprašanje razširjenja kontrole uvoza iz neklirinskih držav. Zdi se, da je sklenjen zavezni odlok in da se bo uvedla kontrola uvoza vseh predmetov iz neklirinskih držav. Ker je ta ukrep splošnega značaja, ne pomeni, da bodo potrebne morebitne revizije trgovinskih pogojev z neklirinskimi državami. Lahko pa se pričakuje, da bo prišlo do izprememb v dogovorih o plačilnem prometu s posameznimi neklirinskimi državami.

V zvezi s tem se bo uvedla tudi kontrola izvoza večjega števila predmetov v klirinske države. To se pravi, da se namerava razširiti delno že obstoječa kontrola izvoznega blaga v klirinske države. Ta kontrola ima za smoter omejitve izvoza v klirinske države, da bi se omogočilo povečanje izvoza istega blaga v neklirinske države. Tudi uvedba te kontrole se pričakuje v najkrajšem času.

Z uvedbo obeh omenjenih kontrol so potrebni tudi primerni ukrepi da se bo naš izvoz v neklirinske države res tudi izboljšal. Ti ukrepi sestojijo po »Jugoslovenskem Kuriru« v glavnem v tem, da bodo naši izvozniki dobivali za blago, izvoženo v neklirinske države, ugodnejši tečaj za dobljene devize. Pokazalo se je, da tečaj 262 din za angleški funt ne nudi zadosti možnosti za povečanje našega izvoza v neklirinske države. To vprašanje je vsekakor treba vsestransko preučiti. Spričo tega je

treba pričakovati izpremembe v razmerju dinarja nasproti funtu. »Jugoslovenski Kurir« zatrjuje, da se bo ta sprememba zgodila izključno samo zaradi potrebe, da se naš izvoz v neklirinske države razširi na obstoječih tržiščih in da se pridobi nova tržišča. Na kakšni tečaj se bo dvignil funt nasproti dinarju še ni znano, ker se ves problem še proučuje na osnovi da se v resnici ustvarijo možnosti za povečanje izvoza v neklirinske države.

Novi ukrepi v naši zunanji trgovini politiki imajo po »Jugoslovenskem Kuriru« za smoter izključno le izboljšanje naših trgovinskih vezí z neklirinskimi državami, odnosno ravnotežje trgovinske bilance z državami, s katerimi se trgovina plačuje v zlatu. Ti novi ukrepi naj bi onemogočili pasivni saldo v trgovini z neklirinskimi državami s čimer bi se varovala naša nacionalna valuta.

Vsi ti ukrepi po zadrlu »Jugoslovenskega Kurirja« niso znamenje morebitnega poslabšanja položaja v našem gospodarstvu. Naš dinar se ni izločil iz rezerve v devizah, ki se ne štejejo v podlago presegajo vrednost dveh milijard dinarjev trgovinske bilanca za 1938 se je menda zaključila s presežkom izvoza nad uvozom državnih dohodkov se dosegajo v večjem obsegu, kakor jih določa proračun, a isto tako se ne obični nikak značilni zastoj v raznih panogah naše gospodarske delovnosti. Spričo tega se poudarja da za vzemirjenje med gospodarstveniki ni nikake podlage.

Končni podatki o lanskem pridelku žita

Ob koncu decembra so bili objavljeni definitivni uradni podatki o pridelku žita v letu 1938. Po teh podatkih smo pridelali (v milijonih metriskih stotov): pšenice 30.29, ječmena 4.21, rži 2.27, ovsa 3.26. Glede tržnišče podatki še niso končno urejeni in obstoji samo začasna ocena po kateri znaša pridelok 44.07 milijona metriskih stotov.

Končna ocena pridelka pšenice je po izjavljanju »Jugoslovenskih žitarskih novic« povzročila presenečenje, ker se je začasna uradna ocena, ki jo je objavilo ministrstvo za kmetijstvo v novembru glasila na 27.46 milijona metriskih stotov. Definitivna ocena je torej od začasne za 2.33 milijona metriskih stotov večja. Ako je končna ocena pridelka pšenice za lansko leto točna pomeni da smo imeli tako velik pridelok pšenice, kakor še dolgo ne.

Po statističnih podatkih smo imeli od leta 1919 največje pridelke (v milijonih metriskih stotov) v naslednjih letih: v letu 1936 29.24 v letu 1928 28.11 v letu 1931 26.89 v letu 1933 26.29. Leto 1938 se torej lahko smatra za rekordno glede pridelka pšenice. V primeri z letom 1936 je ta pridelok rekorden že zavoljo tega ker je v tem letu s pšenico posejana površina znašala 3.73 milijona oralov med tem ko je dosegla v letu 1938 le 3.64 milijona; to je za blizu 88.000 oralov manj.

»Jugoslovenske žitarske novine« pišejo da menijo producenti kakor tudi trgovci

z žitom da ta ocena ni točna zlasti ker je letos dovoz na trg prilično slab, in to ne samo v žitordolnih temveč tudi v ostalih krajih. Pri tem se sklicujejo na razmere dovoza v letu 1936. Kar se tiče poudbe, odnosno dovoza pšenice izjava list je konstatacija točna in pa potrebno da je točen tudi zaključek, da sta slaba poudba in slab dovoz posledica slabše žetve. Dovolj in poudbe niso odvisni samo od žetve, temveč tudi od mnogih drugih gospodarskih čimbenikov. Kmetijski gospodarji so danes v povolnejšem položaju kakor v prejšnjih letih. Ureditve njihovih dolgov dobre cene kmetijskih pridelkov v poslednjih treh letih razne olajšave pri uvvozu nekaterih produktov kmetijske industrije so zagotovili kmetijskim gospodarjem neko stopnjo blazostanja da jim ni treba hiteti s prodajo takoj po žetvi.

List navaja na koncu da s tem ne misli braniti točnosti podatkov o letošnjem pridelku pšenice ker je tudi sam mišljenja da naša statistika o pridelku žita ne kaže točne slike. To se je videlo pred dvema letoma, ko je omenila zmanjšalo pšenice čeprav bi je moralo biti po statističnih podatkih še kakšna dva milijona metriskih stotov. Za takšno oceno pridelka pšenice ostala samo ona pot da se natančno po kilogramih ončeno vse količine ki pridejo izpod mlatinskih strojev. Tako se dela v mnogih drugih državah in se bo moralo tudi pri nas.

lih dolžnikov je oslabil za 99.2 na 234.9 milijona din.

Iz računa izgube in dobička je razvidno, da je značala razlika med prejetimi in izdanimi obrestmi 31 milijonov v korist prejetih medtem ko so ostali dohodki znašali 68.7 milijona din. Kosmatni dohodki so torej dosegli 99.7 milijona din. Režija (osebni in materialni izdatki davki in ostali stroški) je terjala v letu 1937 66.3 milijona in je torej višek dohodkov nad izdatki 33.4 milijona din. Ti podatki veljajo za 51 občinskih in mestnih hranilnic dve hranilnici združenih občin, pet okrožnih in pet banovinskih hranilnic. Ker dve občinski hranilnici ne delujeta, seveda podatki o njih v gornjih številkah niso vsi.

Gospodarske vesti

— **Produkcija sivega železa v novembru lanskega leta je za več kakor 100% večja od predlanskega novembra.** Iz pregleda Narodne banke o razvoju gospodarstva Jugoslavije v lanskem novembru se vidi, da je indeks toplinski produkcije za

mesec november znašal 274.2. Ta indeks predstavlja rekord jugoslovenske produkcije v poslednjih 15 letih. V novembru 1937 je indeks dosegel 147.8 kar pomeni, da je indeks novembra 1938. večji za 126.4 ali za 85.5%. Ta rekord v indeksu toplinske produkcije je bil dosežen predvsem zaradi velikega povečanja produkcije sivega železa. V novembru 1938 je znašala produkcija sivega železa 8211 ton nasproti 3803 tonam v novembru leta 1937, kar pomeni povečanje za 4407 ton ali za 115.9%.

— **V trgovinski register se je vpisala nastopna tvrdka:** Hmeljarna, prvi jugoslovenski zavod za vskladanje in konserviranje hmelja, d. o. z. v Zalcu. Izbršala pa se je trgovina s mešanim blagom in lešom Beno Arneštem v Dolnji Lendavi zaradi smrti lastnika.

— **Jugoslavija se prizadeva povečati izvoz pekmeza in marmelade.** »Neue Freie Presse« piše, da jugoslovenski gospodarstveniki niso zadovoljni z volumenom jugoslovenskega izvoza pekmeza in marmelade. Omejnjeni list naglašja, da je nekakšna mala kraljevina Srbija letno izvozila 1500 do 1800 vagonov češplevega pekmeza in marmelade, medtem ko Jugoslavija zdaj letno izvozi komaj 120 do 180 vagonov. Zaradi tega jugoslovenski gospodarstveniki zahtevajo, da se organizira propaganda in da se morebiti najdejo nova tržišča, ako se ugotovi, da se ne more povečati izvoz pekmeza in marmelade v države, kamor se je to blago doslej izvažalo.

— **Zmanjšanje angleških zlatih rezerv.** V zvezi z rastočo mednarodno politično napetostjo je prišlo lani v drugem polletju do preseljevanja mednarodnega kapitala iz Anglije v Ameriko, kar je imelo za posledico občutno zmanjšanje angleških zlatih rezerv. Zlati sklad Angleške banke je ostal sicer nedotaknjen, zato pa so nazadovale zlate rezerve valutnega intervencijskega fonda. Te dni so bili objavljeni podatki o stanju zlatih rezerv angleškega valutnega intervencijskega fonda na dan 30. sept. 1938 (to je četrta objava od ustanovitve tega fonda) iz katerih sledi, da je imel fond dne 30. sept. 21.7 milijona unč zлата (za 152 milijonov funtov) nasproti 42.6 milijona unč 31. marca (298 milijonov funtov) in 39.9 milijona unč 30. sept. 1937 (279 milijonov funtov). Od konca marca do konca septembra je torej fond izgubil za 138 milijonov funtov zлата, do konca leta pa se cenil celotna izguba na 186 milijonov funtov (46 milijard din). Navzlic tej znatni izgubi pa so angleške zlate rezerve še vedno ogromne. Angleška banka ima za 537 milijonov funtov zлата, rezerve intervencijskega fonda pa se cenijo ob koncu leta na 100 milijonov funtov, kar da skupaj za 637 milijonov funtov zлата (za 159 milijard din).

— **Tudi v Avstriji smejo kmetovalci le s posebnim dovoljenjem prodati mleko privatnikom.** V Nemčiji je kakor znano, prodaja mleka, smetane in surovega masla racionalizirana na ta način da mora biti vsak potrošnik vpisan v poseben seznam pri trgovcu ali pri prodajalniku mleka, kjer dobi le določeno količino mleka in zlasti surovega masla. Sedaj je ta organizacija izvedena tudi v bližnji Avstriji. V tej zvezi opozarjajo avstrijski listi vse kmetovalce in živinorejce, da smejo mleko in smetano prodati privatnikom le tečaj, če dobe od pristojnega urada za promet z mlekom posebno dovoljenje urad pa lahko izda ta. tega dovoljenja odreče. Drugače pa mora kmetovalec vse prodaji namenjeno mleko oddati na bližnji mlekarji. Živinorejci ki imajo posebno dovoljenje za prodajo mleka in smetane neposredno privatnim potrošnikom, morajo voditi posebne knjige in dnevno vnosevati odane količine. Obenem morajo od prodanih količin plačati izravnanje pristojbino.

— **Umetni bencin v Franciji.** Iz Pariza poročajo da je premočena komisija francoskega senata odobrila načrt za razširitev proizvodnje umetnega bencina iz premočnega predložitelja letna proizvodnja 200.000 ton umetnega bencina, ki naj bi služil v prvi vrsti za letalstvo. Zgodil bi se v veliki tovarnici, od katerih bo največja imela kapaciteto 100.000 ton bencina. Tri tovarnice bodo izdelovale umetni bencin na francoskih petrolnih enah na neobdelanih gradbenih odpadkih, ki jih naj bi dobili iz odpadkov. Pri francoskih bencinskih tovarnah bodo nastajali odpadki, ki jih bodo predelovali v umetni bencin. Francoski bencinski koncerni bodo dobili od države 200.000 ton umetnega bencina, ki mu je namenjen delni italijanski delavec v Nemčiji. Muenster je dobil od države to le to lahko iz Italije na 30.000 kmetijskih delavcev na delo v Nemčiji.

— **Poznanje trgovine med Nemčijo in Rusijo.** Berlinski listi so objavili statistične podatke o trgovini med Nemčijo in Rusijo v času od leta 1931 do leta 1938. Medtem ko je Nemčija leta 1931 izvozila v Rusijo za 762.7 milijona mark blaga s uvozila iz Rusije za 303.5 milijona mark je izvoz v letu 1937 narasel na 117.4 milijona mark a uvoz iz Rusije na 651 milijona mark. V letu 1938 je bila izmenjava dobrin med obeh državama še manjša. Od januarja do septembra je Nemčija izvozila v Rusijo vsega blaga komaj za 21 milijonov mark a izvozila iz Rusije za 34.7 milijona mark blaga. To veliko oslabilenje izvoza v Rusijo tolmachi v vrstah berlinskih gospodarstvenikov kot posledico ruske zunanjetrgovinske politike ki gre za zmanjšanje uvoza v Rusijo. Razen tega je nemška industrija tudi preveč zaposlena za notranje potrebe države.

— **Razvoj in pomen petrolejske industrije.** Pod tem naslovom v novoroletni številki prinesel članek, ki je bil opremljen tudi z več slikami o napravah petrolejske industrije v Jugoslaviji. Med temi so bile slike, ki predstavljajo posamezne dele velike rafinerije znane družbe Jugoslovenska Standard Vacuum Oil Cie d. d. po pomoti označene samo s kraticami (SVOK), ki pa v širši javnosti niso znane. Določene tri slike so predstavljale posamezne dele rafinerije, ki jo je zgradila Jugoslovenska Standard Vacuum Oil Cie d. d. v Bosanskem Brodu.

— **Vinski sejem v Ivanjkovem.** Za Ivanjkovski vinski sejem, ki bo v torek 10. t. m., je zvršen 1300 hl vin iz mešanih nasadov pridelanih zelo mnogih sortnih vin, tako 1100 hl šipona, 700 hl laškega rizlinga, 100 hl zelenega silvanca, 180 hl renškega rizlinga, 200 hl muškatskega silvanca, 450 hl belega burgundca in razdišje rulanca in disetega traminca. Tudi stavljen

nih bo zraven navedenega vina, ki je ves iz l. 1938. Še tudi devet vrst starejših letnikov. Izbrba bo torej dovolj velika.

— **Zmanjšanje svetovne produkcije bakra.** Iz Londona poročajo: Svetovna produkcija bakra je znašala v letu 1938 2.54 milijona ton nasproti 2.85 milijona ton v l. 1937. Od tega so proizvedle Zedinjene države 1.20 milijona ton nasproti 1.95 milijona ton v letu 1937. Medtem ko se je svetovna produkcija zmanjšala le za relativno manjšo količino, je padec produkcije v Severni Ameriki dosegel več kakor 700 tisoč ton.

Borze

Na ljubljanski borzi je skupni devizni promet v minilem tednu dosegel (samo od 2. do 5. t. m.) 7.26 milijona din nasproti 10.96, 15.51, 15.04 in 8.43 milijona din v zadnjih štirih tednih. Kakor poročajo iz Beograda, je bilo na tamšnjem deviznem tržišču povpraševanje po angleških funtih še zmerom močno. Narodna banka je skrbela, da je bilo povpraševanju zmerom ustrezno. Devizni režim je bil delno pošten. Tako ne morejo vsi uvozniki surovin dobiti funtov po 238, temveč jih dobivajo samo tisti, ki dokažejo, da dobavljajo surovine državi. Ponudba je bila precej slaba in zmerom manjša kakor povpraševanje. Dne 5. t. m. je dosegla komaj 30% povpraševanja. Dan pred tem je bila nekoliko večja, vendar se povedini giblje samo okoli ene tretjine v Zagrebu je položaj isti: ponudba je manjša od povpraševanja. Od začetka leta je povečana razlika med ponudbo in povpraševanjem pri funtu in pri devizah, ki imajo službene nate. Tako je pri funtu tečaj ponudbe povečan od 238.80 na 239.90, a povpraševanja je zmanjšan od 237.20 na 236.10. Ponudbe v klirinskih markah so bile nekoliko večje, tako od zasebnikov kakor od državnih ustanov. Povpraševanje ni moglo absorbirati vsega blaga, tako da je morala prisločiti na pomoč Narodna banka, da je obdržala tečaj na 14.30. Grški boni so začeli ta teden z mlačnim tečajem, nato so se okrepili, a ob koncu tedna je bila ponudba spet močnejša od povpraševanja in je zato tudi tečaj popustil.

Na efektivnem tržišču je bila čvrsta tendenca za državne vrednote. Volna škoda je začela novo leto z višim tečajem, kakor je zaključila staro. V teku minulega tedna se je tečaj dalje dvigal in dosegel stanje, ki ga je imel pred oslabitvijo v novembru. Zadnje dni se je zaključevala na naših borzah po 470 do 474.

DEVIZE

Curih. Beograd 10. Pariz 11.70, London 20.75, New York 44.23750, Bruselj 74.80, Milan 23.30, Amsterdam 241, Berlin 177.75, Stockholm 106.85, Oslo 104.25, København 92.65, Praga 15.15, Varšava 83.75, Budimpešta 87.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITU

+ Chicago (7. t. m.). Začetni tečaj: pšenica: za maj 69.8750 za julij 70.1250 za sept. 70.3750; turščica: za maj 53.6250, za julij 54.6250.

Winnipeg (7. t. m.). Začetni tečaj: pšenica: za maj 62.75, za julij 63.50, za okt. 63.75.

+ Budimpeštanska termiška borza (7. t. m.). Tendence stalna. Brez prometa. RZ: za marc 14.58—14.60, za maj 14.85—14.90, Turščica: za maj 15.21—15.23.

Novo ogibalšče Besnica

Od leta do leta postaja železniški promet na naših progah živahnejši. Ker je večina naših prog enotnih, je vojni promet na teh z ozirom na število postaj, kjer se lahko vršijo križanja in prebrevanja izbran izredno močno zasledbo prog pospešuje tovrstni promet z izvoznim in uvoznim blagom posebno pa tranzitnim blagom, ki ga prevažajo po naših železnicah iz sosednjih v tuje države. To smo imeli priliko videti posebno v pretekli jeseni, ko so si neprestano sledili vlaki, vozeči največ grozdje in drugo sadje iz Beograda v Nemčijo. Prav tako kakor tovrstni pa narašča tudi osebni promet. Temu povod je razvoj in napredok turizma. Poleg množičnih rednih osebnih brzih in ekspresnih vlakov so se razni turistični vlaki, posebno ob nedeljah in praznikih.

Naraščanje števila vlakov pa vedno bolj otežkoča promet. Če je malo vlakov na prosti, ni težko pri neprevdanih zamudah preložiti križanje. Če je se pa treba ozirati na veliko vlakov postaja to bolj in bolj komplicirano, posebno če ni zadosti postaj in tirov. En zamujen vlak pri tako močno zasledbeni progi kakor je bila naša gorenska proga zdaj za praznike, lahko povzroča velike zamude sledenim in prihajajočim vlakom. To smo bili občutili kar dobro in bilo je zaradi tega tudi precej jeze in razburjanja po vseh železniških postajah.

Da se zamude vlakov v kolikor le more, skrajša, je direktor državnih železnic v Ljubljani pričela z gradnjo ogibalšča poobno tam, kjer so postaje precej oddaljene.

Gradnja ogibalšča pa ima še drugo dobro plat. Veliko železniških ne-reč se pripeti vprav zaradi križanj na postajah. Ljudje, ki vstopajo ali izstopajo iz vlakov v mnogih primerih ne pazijo na druge vlake, ki vozijo mimo in kaj rado se zgradi da mimo drveči vlak podere ali pograbl neprevdnega potnika.

Eno takih ogibalšče je bilo že zgrajeno na Surskem polju. Blizu postaje Zabnica, eno pa priči graditi pred kratkim med postajama Kranj in Podnart. Le-to je zelo potrebno, kajti p oga med omenjenima postajama je dolga 10 km. Vmes je sicer postajališče Sv. Jošt, kjer pa niso dani pogoji za ogibanje ali prehitavanje vlakov. Novo ogibalšče bo imelo ime po bližnji vasi Besnici in se bo nahajalo vprav v sredini med omenjenima postajama.

Gradnja novega ogibalšča je vzbudila med domačini v Besnici, kakor tudi prebivalci sosednjih vasi in izletniki, ki radi posejajo te kraje, zaradi lepe in priljubljene izletniške točke Sv. Jošta, najrazličnejše govorice. Nekateri so trdili, odnosno še trdijo, da bo ta nova postaja za vas Nemile in sosednje vasi, drugi zopet, da bo postajališče Sv. Jošt opušteno in postajališče prenešeno na kraj novega ogibalšča. Kakor pa že omenjeno, ne drži ne prvo ne drugo. Za enkrat bo zgrajeno le ogibalšče in sicer še en tir, s potrebnimi kretnicami in poslopjem za osebo.

Mogočna zdravilna moč narave

Se še posebno izraža v naravnih ROGAŠKI SLATINI

SUMMA

+ Liverpool (5. t. m.). Tendence stalna. Zaključni tečaj: za jan. 4.99 (prejšnji dan 4.99), za marc 4.96 (4.95), za maj 4.90 (4.89).

+ New York (5. t. m.). Tend. komaj stalna. Zaključni tečaj: za jan. 8.35 (8.47), za marc 8.41 (8.47), za maj 8.18 (8.25).

Haloška deca

se zahvaljuje

Sv. Duh v Haložah, januarja

Saj nama ne ve, odkod te prišlo toliko dobrot zanj in njihovo malo hribovsko trirazrednico in po njej v njihove prazne, bedne kočel. Samo njihova srca so zopet tako topla pogledala iz njihovih utrujenih žalostnih oči in na njihovih uvelih skoraj starčevskih liceh je zasijalo sonce veselja presenečenja in zadovoljstva.

Štosedeset otrok in še več v svojih vzhitih dušah zahvaljuje njim neznanim dobrotnikom za njihove praprevke, ki jih je duhovska šola razdelila med nje ob priliki šolske božične akademije 18. decembra. V imenu teh otrok se zahvaljuje njihovo učitelstvo na ljudski šoli pri Sv. Duhu v Haložah vsem onim, ki so na njegove prošnje razklenili svoje dobrotne dlani in pripomogli k izdatnemu četudi samo trenutnemu olajšanju bede in stiske haloške dece. Posebni izrazi hvalečnosti veljajo banki upravi, skupini idealno požrtvovalnih »skavtinj« v Ptuj, učitelstvu in učencem ljubljanske mladine, ki so poleg darov poslane zapušeni deci v svojih ljubkih priskrbi pisemskih toliko otroškega sonca in dokazov tovariške ljubezni. Ljubljanski učiteljski šoli in vladici za lepe posiljke, enako podružnici Sv. Cirila in Metoda v Ptuj, upravama občin Podlehnik in Pruska gora. Posojilnici v Ptuj, upravi posestev Graške posojilnice v Podlehniku ter vsem številnim ptujskim, mariborskim in lokalnim trgovcem, podjetnikom in posameznikom, sploh vsem, ki so ob tem skromnem poizkusu kakorkoli pomogli dvigniti v zagrenjenih srcih haloškega vinčarja in »gornarja« vsaj upanje v izboljšanje njegovega življenja in obuditi vero v dobrotljivost in usmiljenost neznanega srca in darežljivost tuje roke.

Kakor potok v morje je izginila ta pomoč v haloški revščini in pomanjkanju, vendar naj vsem imenovanim velja objuba haloškega otroka, da mu v njegovi skromnosti ostane še v poznejša leta lep spomin na to lepo predbožično prireditev in trajno čuvstvo hvalečnosti do vseh, ki so jim poslali tako lepe in koristne darove.

Zahvaljujemo se in prosimo, da nas naši letošnji dobrotniki ne zapustijo in pozabijo, ko bodo prišli zopet novi zimski mrazovi in z njimi stare togobe in težave.

N. H.

Zeleti pa bi bilo, da bi se le morda prej ali slej vpoštevale želje domačinov, okoličanov in turistov, ki bi imeli od tod krasne izlete. V bližini ogibalšča Besnica se izliva v Savo potok Nemiljščica. Kmalu nad stotcem pa pada potok čez visoke pečine Tatnica in tvori lep slap. Pred leti so ta kraj kaj radi obiskovali izletniki, ki so sem prihajali iz Podnarta in nato nadaljevali pot nad slapom po lepi goški dolinici, proti Nemilam in od tod ali na Jamnik, ali pa kar po sosednji dolini čez robuve v Selško dolino. Pot od slapa proti Nemilam vodi mimo toplega vrelca, nazvanega »Rimske toplice«. Da so se tukaj kopali stari Rimljani, priča obdelan kamen iz tiste dobe. Paralelno z Nemiljščico in sicer le nekaj 100 m višje proti Podnartu pa se steka v Savo nekoliko manjši potok Plaznica. Ob tem potoku se nahaja v sivi, mastni ilovici nebroj najlepših okamenin, petrefaktoev: polzev, koral in raznih drugih morskih stanovalcev, ostankov iz davnih, davnih časov, ko so ti kraji bili potopljeni v neskončnih globinah morja. Lepa zbirka teh krajev je v ljubljanskem muzeju. Najmanjši polžki so drobni kakor leča, največji pa debelejši kakor pest orjaka.

Kakor že pove ime ogibalšča, mora biti v bližini tudi vas Besnica. V primeru, da bi nekoč le prenesli postajališče od Sv. Jošta na novo ogibalšče in bi se to zvezalo z vasjo Besnico z dobro cesto, bi imeli Besničanov ugodnejšo zvezo z železnico kakor zdaj. Nedaleč od ogibalšča pa teče Sava skozi svojo najlepšo sotesko na Gorenjskem. Med sotesko, skozi katero se vali belopeneča zelena Sava, stoji vlakovnjak, s pomočjo katere zdaj urejujejo in železniški promet med Kranjem in Podnartom.

Ně manj kakor je zaolajšanje železniškega prometa in s tem za povzdigo turizma potrebno novo ogibalšče, je v tem kraju vprav za povzdigo splošnega tujskega prometa potrebna cesta, ki naj tvori najbližjo zvezo med Kranjem in Podnartom, odnosno Ljubljano in Bledom. O tej cesti, tako zvaní »zasavski cesti«, ki naj bi bila podaljšana skozi Lipniško dolino in od tod preko Lancovega in Ribnega do Bleda, se je že precej pisalo in je bila ta cesta tudi že trasirana. Zdi pa se žal nič ne blišči, kljub temu, da bi bila to izredno važna in ugodna zveza, ki bi izpolnila veliko vrzel v našem cestnem omrežju na Gorenjskem.

Tretje ogibalšče, ki bo tudi zelo važno, pa nameravajo zgraditi med Otočami in Radovljico in sicer malo pred velikim predorom v bližini vasi Glogobko. Tu pa bo delo bržčas nekoliko težje, ker je v tem delu železniška proga že precej napeta. Če bo vse to enkrat urejeno, bodo, upajmo vsaj, le odpadle one velike zamude, ki so sicer v največji meri povzročene po vlakih, prihajajočih iz inozemstva pa vendar tako neprijetno vplivajo na naš lokalni promet, da potnik, vozeč se z Jesenjo do Ljubljane, rabi za progo dobrih 60 km več časa kar po pet ur.

Reprezentančni ples slušateljv tehnične fakultete

TABOR - 28. I.

Domače vesti

* Odboru za postavitev nagrobnega spomenika dr. Ivanu Lahu, zaslužnemu pisatelju in borcu za svobodo in srečo Jugoslavije, lahko nakažete svoj prispevek na čekovni račun št. 17.839 ali pa blagajniku odbora g. Mirnu Luznarju, višjemu kontrolorju, Ljubljana, Glavna pošta, brzojavni oddelek.

* Skladatelj L. M. Škerjanc v pariškem radiu. Skladatelj L. M. Škerjanc, ki biva v študijske namene v Parizu, kjer namerava med drugim proučiti življenje in delo našega skladatelja Jurija Miheveca (1805-1882), je povabila radiofonska postaja »Radio-Paris«, da priredi koncert jugoslov. klavirske glasbe. Ta koncert, na katerem namerava izvajati dela naših skladateljev, bo oddajal pariški radio v ponedeljek, 9. t. m. od 19.15 do 19.45 na val 1648 m. Opozorjamo nanj tudi naše občinstvo.

* Gospodarski odbor meščanske korporacije v Kamniku je nastavljal na komercialnega vodjo svojih podjetij v Stahovci g. inž. Franca Birkarja, ki vodi tudi vsa gospodarska podjetja mestne občine. S tem je prišla gospodarska iniciativa mesta Kamnika in meščanske korporacije pod skupno vodstvo gospodarskega strokovnjaka. Pogodba je sklenjena za pet let.

OVEN milo
Ponos Slovenk
je čisto in duhteče perilo
Perite z »Oven« terpen-
tovim milom in zadovoljni
boste! Domače izdelki!

* Dve službi banovinskih cestarjev razpisuje kr. banska uprava pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu in sicer: 1. na banovinski cesti 1/12 Zlebič - Sodražica - Bloška polica v odseku od km 19.500 do km 22.500 in banovinski cesti II.139 Nova vas - Lahovo od km 0.000 do km 2.407; 2. na banovinski cesti II.158 Puhob - Varuh - dr. ž. meja od km 5.500 do km 12.956. Prošnje se vložijo do 30. januarja pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu.

* Izredni občni zbor Zveze za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, bo v torek ob 9.30 dopoldne v veliki dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Vsem članom Zveze so poslana pismena vabila.

* V članku »Slovestvena zgodovina za dijake« (včerajšnjem »Jutru«) je tiskarski škrat skvaril smisel stavka, ki se glasi pravično: Dragutin M. Domjanovič je označen kot Dragutin Domjanovič (!).

* Zahvala. Uprava ljudske šole v Rogatcu se zahvaljuje vsem, ki so darovali za šolnomoško šolsko dečo ob priliki božičnice, posebno pa banski upravi, Ciril-Metodovi družbi, tvornici stekla v Straži, Celjski mestni hranilnici ter tvrdkarna Bata in E. Supanc v Pristavi. Darov se je nabralo toliko, da so bili z njimi obdarovani tudi nekateri otroci sosednjih sol v Donaki gorji in pri Sv. Roku, kjer je še več šolnomoških. Tudi upravi teh dveh sol se zahvaljujeta darovalcem v imenu hvaležne matine, kateri je sedaj omogočen reden poset šole tudi v zimskih mesecih.

BOUVIER
SAMPANJEC
GORNJA RADGONA

* Zveza soferjev dravske banovine v Ljubljani priredi višji tečaj za avtomehanike soferje. Banska uprava dravske banovine je na prošnjo Zveze soferjev dovolila održanje višjega tečaja za avtomehanike soferje. Ker je ta tečaj, na katerem se bo poučevalo o tehniki vseh vrst eksplozivnih motorjev, elektrotehniki, aeromehaniki, kakor tudi o tej stroki spadajoči strojevi in mehaniki v podrobnosti namenjen za višjo izobrazbo avtomehaničkov soferjev ter vsem, ki so zaposleni, javlja Zveza soferjev dravske banovine, da se bo pričel tečajni pouk v četrtek 12. t. m. ob 19.15. uri na srednji tehnični šoli v Ljubljani. Vsi oni člani in nečlani, ki so se javili za ta tečaj, se naprošajo, da se snidejo v četrtek 12. t. m. ob 19. uri pred glavnim vhodom tehniške srednje šole v Ljubljani. Oni člani in pa nečlani, ki se želijo udeležiti tega višjega tečaja, niso pa imeli prilike se vpisati, naj to store v nedeljo dne 8. t. m. v Zvezinem lokalu pri »Levu«, Ljubljana, Gosposvetska cesta med 10. in 12. uro dopoldne, zunanji pa do torka 10. t. m. pismenim putem.

* Preureditev nedovršene hotela v mestni dom Slavovskega Broda. Občinska uprava Slavovskega Broda, ki na svoji zadnji seji reši vprašanje nastanitve svojih uradov. V Brodu so bratje Benčević pred 6. leti začeli zidati velik hotel, a ko jim je denarja zmanjkalo, je ostalo moderno hotelsko poslopje nedovršeno, čeprav so se lastniki pogodili z občinsko upravo, da bo hotel gotov v dveh letih. Od leta do leta so podjetniki mislili, da bodo kje dobili denar za izvedbo načrta, ki je bil velkopozeten, a denarja ni bilo in občina je nekajkrat podajala rok za dograditev hotela. Nedovršeno veliko poslopje napravi čuden vtis na tujce in zato je sedaj občina sklenila odkupiti »fop« zase in namestiti v njem svoje urade. Tam, kjer uraduje zdaj občinska uprava, pa bi nastanili meščansko šolo ali kako drugo šolo. Tako bo dobila brodska občina za svoje urade lepo, reprezentativno poslopje.

* »Zvončkov« prva številka 40. letnika v novi opremi in s pestro vsebino je izšla. Naročite »Zvonček«, naš narodno-obrambni mladinski list, svoji deci! Darujte »Zvonček« sklad za zamejčke in izseljenčke! Prijavite svoj naslov ali pošljite naročnino upravi »Zvončkov« v Ljubljani, Krakovski nasip 22, ali pa Učiteljski tiskarni, Franciščanska ulica 6.

* Sentjakobska knjižnica v Ljubljani, Kongresni trg 7, je izposodila leta 1938 55840 strankam 177.594 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od pol 16. do pol 20. ure, ob sobotah pa od 15. do pol 20. ure ter izposoja knjige v 10 jezikih in modne liste vsakomur ki se zadosti legitimira. Izvenljubljanskim čitateljem pošilja knjige tudi po pošti.

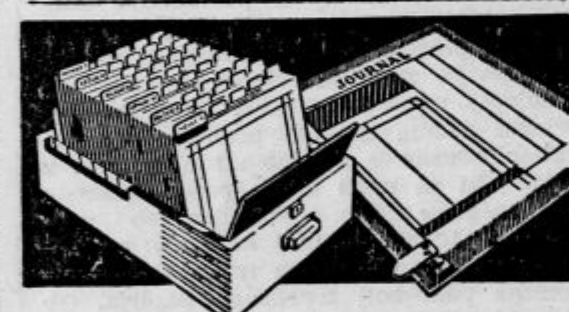
* Iščajo se nasledniki Antona Tauzerja (Tauzer ali Tavčar), ki je bil rojen 1881, sin Josipa in Marije. Rojstni kraj ni znan. Tauzer je umrl v Johnstown-u, Severna Ameriki in zapustil dedščino, vredno 1000 dolarjev. Osebe, ki dokazujejo z dokumenti, da so v sorodstvu s pokojnikom, naj se javijo Izseljenškemu komisariatu v Zagrebu, Palmotičeva 59.

* Slabe prometne razmere v Medlunju. Iz Medlunja se slišijo mnogokrat pritožbe o slabih prometnih razmerah. Promet proti Zagrebu stalno narašča, zagorska železniška proga pa je taka, da vozijo vlaki komaj z brzino od 25 do 30 km na uro. Poleg tega pa imajo vsako soboto in nedeljo dolgotrajne zamude, da vozijo na 100 km dolgi progi celih 5 ur. Zagorska proga bi bila lahko ena izmed najrentabilnejših v vsej državi. Njeni vlaki so vedno polni in tudi ob sobotah in nedeljah, ko uvažajo izredne vlake, mora večina potnikov ves čas stati. Čudno je tudi to, da imajo v zadnjem času kompozicije zagorskega vlaka samo po en vagon drugega razreda, ki je vsakokrat nabito poln. Prej je imel vsak vlak najmanj dva vagona drugega razreda, zdaj, ko se je za drugi razred voznika cena znatno znižala in so uvedene tudi nedeljske povratne karte, pa ima vsak vlak samo po enega.

NI O VAS NE STANE
če si naročite mesečnik
»Priatelj« na ogled.
Šperočite svoj naslov
upravi »Priatelj«, Ljubljana, Dalmatinova 8/J in
vam pošlje ene številko
brezplačno na ogled.

* Visok sneg v Bosni. Po vsej Bosni krajini spet izdatno sneži in je po planinah sneg že tako visok, da so se poti neprehodne. Tudi v dolinah je precej snega, a se promet še normalno razvija. Velike motnje so bile v telefonskem prometu in so bile zveze z Zagrebom in Splitom dva dni prekinjene. Kmetje so morali svoje črede že pred dnevi priversti v vasi. Na vseh bosanskih planinah je letos mnogo zimskih sportnikov.

* Mitrovica je zavarovana pred poplavi. V zadnjih letih je imela Sremska Mitrovica veliko škodo zaradi izlivov reke Save in poplav planinskih hounurikov. Zdj pa bo kmalu izveden ves načrt obrambnih naprav in bo tako Mitrovica varna pred poplavi Save in hounurikov. Lani septembra so začeli z zvišanjem kamenitega keja in so vsa dela zdaj končana. Betonski zid je dolg okrog 650 m in ima 5 optin, katere zapro ob naraščanju vode. Na najnevarnejšem kraju, kjer je Sava skoraj vsako pomlad in jesen »dila« v mesto, pa so napravili nasip, ki je dolg kakih 370 m. Dovolili so tudi več manjših nasipov in se tako lahko reče, da je Mitrovica za nekaj let varna pred poplavi.

»All-right«
knjigovodstvo

Oton Stiglic
Organizator Ljubljana
A eksandrova 4/II. Telefon 39-09

* Radijske naročnike opozorjamo, da jim je poleg dobrega radijskega sprejemnika neobhodno potrebna tudi dobra radijska revija. »NAS VAL«, ki izhaja vsak petek, je naš najboljši radijski tednik, ki prinaša sporede vseh evropskih radijskih postaj in tudi posebno skrbno sestavljen izveček najboljših oddaj za tekoči teden. Najnovejša številka »Našega vala« objavlja poleg obširnega programskega dela tudi zanimiv članek o delovanju »etrške policije«. Regalno je poročalo o ženskih črno-gorskih knezov oziroma kraljev, pisano rubriko »Radio in televizija«, rezultate nedavnega nagradnega pitečaja in še marsikaj drugega zanimivega. Zahtevajte takoj na ogled brezplačno številko. »Naš val« stane mesečno samo 12 din, naroča pa se pri upravi v Ljubljani, Knafjeva ulica 5.

* Tisočaki v kajmaku. V kaznili v Sremski Mitrovici so razkrili originalno sleparijo, s katero si je pridobil jetnik Vlastimir Marković Uba precej denarja. Seznani se je s sojetnikom Selimom Grbićem in v razgovorih spoznal vse njegove domače razmere. Grbić je bil nepismen in že v začetku leta 1937. je Marković v njegovem imenu pisal staramu Grbiću, ki je premožen posestnik, da bi sin mogel priti predčasno iz ječe, če bi imel denar za razne kolke in tudi za podkupnino. V pismu je stalo, naj pošlje očemu sinu v kazniličo sodček kajmaka, v dno sodčka pa naj skriva šest stotakov. Oče je takoj izpolnil sinovo željo. Sin je kajmak pojedel, sodček, ki ga ni preiskal, pa je prepustil svojemu prijatelju Markoviću. Stari Grbić je moral zaradi sinove svobode še večkrat poslati denar v sodčku kajmaka in to vedno večje vsote. Kajmak je prihajal iz previdnosti tudi na naslov Markovića in še dveh drugih jetnikov. Vse sodčke in ves denar je dobil Marković. Lani je bil celo tako predrzen, da je v Selimovim imenu povabil starega Grbića na obisk v kazniličo. Tudi tokrat mu je naročil, naj prinese s seboj sodček kajmaka in denar v njem. Zapretil pa mu je, naj s sinom ničesar ne govori o denarju in o osvoboditvi, ker so v vseh prostorih kaznilične nameščenji aparati, po katerih se v pisarni vse sliši, kar obiskovalci govorijo z jetniki. Stari Grbić je ubogal in Marković je spet prišel do lepega zneska. Pred tedni pa je zahteval kar 8000 din, češ da je ta denar potreben za podkupovanje nekega uradnika. Po prejemu tega pisma pa je prišla v kaznilično Grbićeva mati in ko je v svojem razburjenju govorila o tisočakah in kajmaku, je prišla sleparja na dan. Slepar Marković bi moral te dni zapustiti kazniličo in zaradi tega si je s predzno sleparijo pripravil denar. Načrt se mu je izjalovil in obsodil so ga na dve leti in pol robije.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc. Jožefove grenčice.

* Pisalne in računske stroje vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvořakova ul. 3, telefon 24-07.

Iz Ljubljane

* Praznik uglednega posestnika in gostilničarja, še ves mladosten, čil in podjeten je dopolnil včeraj 50. leto svojega delu za dom in družino posvečenega življenja g. France Kregar, posestnik in gostilničar v Štepanji vasi, ki ima od novega leta v najemu tudi znano ljubljansko gostilno »Pri kolovratu«. Leta in leta je v svojem rojstnem kraju Štepanji vasi skrbno in uspešno gospodaril, zdaj pa je prišel s svojo neumorno delavno soprogo gospo Ivanko k nam v Ljubljano, kjer vzorna gospodarja in gostilničarske strokovnjaka prijateljv ne bosta pogrešala, čeprav bodo ljubljanci še vedno, kakor doslej, prav radi zahajali in Kregarjevimi tudi v Štepanju vas. Uglednemu gospodarju in zglednemu narodnjaku g. Francetu Kregarju čestitamo tudi mi ob življenjskem prazniku.

Obvestilo delničarjem GOSTILNIČARSKÉ PIVOVARNE d. d. Laško

Na odprto pismo g. dr. Gvidona Mayerja, zastopnika znanega kartela iz Zagreba, ki je bilo objavljeno v novoletni številki »Slovenec« in ki nas blati, bomo odgovorili v »Slovenec« a popravki v smislu tiskovnega zakona.

Ker pa nam določila tega zakona onemogočajo objaviti v obliki popravkov temeljito pojasnilo in obračunati z avtorjem tega odprtega pisma, bomo to storili v prihodnji številki »Glasnika Gostilničarske pivovarne«.

Apeliramo na razsodnost delničarjev GPL in javnosti, da se ne pustijo begati s takim prozornimi manevri.

LAŠKO-LJUBLJANA, 6. januarja 1939

Ciril Majcen I. r. Dr. Fran Roš I. r.
Ing. Hugo Uhlir I. r.

Gostilničarska pivovarna d. d. Laško
Gostilničarska kreditna zadruga r. z. s. o. z. v Ljubljani

SPECIALIST ZA PLJUCNE BOLEZNI
Med. Univ.

Dr. Baldomir SAVINŠEK
naznanja, da je pričel ordinirati

v Ljubljani, nova ulica za palačo banke
»Slavija« (podaljšek pasaze nebotičnika)
Ordinira od 11 - 1/2 in od 3 - 5.

Med. univ.

dr. Stanko Jereb

je otvoril zdravniško ordinacijo v Ljubljani
Sv. Petra cesta 29-1 Ordinira od 9 do 11
in od 4 do 5. popoldne. — Telefon 36-28

FOTOGRAFIJE

za poslovne knjižice in legitimacije
najugodnejše nudi

foto »STUDIO«

lastnik FRANJO MAVEC — Ljubljana,
nasproti Uniona.

* Z Abrahamom se je danes srečal znani gostilničar in mesar »pri Rihtarju« na Karloviščih cesti g. Pavel Dolinšek, Prikupnega in šegavega moža pozna gotovo cela Ljubljana. Čestitamo g. Dolinšku k njegovi petdesetletnici tudi mi in želimo, da bi se mu v vsej sredi in življenjski vedrosti obnovila.

* Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek, 10. t. m. ob 19. uri predavatelj loški predavatelj univerze g. univ. asist. Jože Lazar o temi »Življenje v vodah Ljubljanskega barja«. Namen predavanja je seznaniti poslušalce z nižjim rastlinstvom, to je z načinom življenja razmnoževanja itd. najenostavnejših rastlinskih predstavnikov. To so bitja na najnižji razvojni stopnji, ena stanica, ali par stanic, združenih v kolonijo, ali nanizanih v obliki nitke, predstavljajo celo popolno rastlino, ki živi, raste in se razmnožuje seveda na svojevrsne načine. Projicirane slike bodo pokazale, smemo reči, čudovite slike teh enostaničnih bitij v vsej svoji raznovrstnosti in mnogoličnosti. Barje, polno jarkov in potokov jim nudi prav posebno ugodno bivališče. Začetek predavanja ob 18.15.

Prvovrstni pustni krofi »D R A M A«, GRADIŠČE št. 4 — GOSPOSVETSKA I.

Lovska zadruga sprejema naročila za živo divjačino

(zajce, fazane in jerebice) do 15. januarja 1939 — Pojasnila daje Lovska zadruga — LJUBLJANA — TELEFON 20-29

XV. Obrtniški ples se bo vršil v soboto, dne 14. januarja 1939. v dvorani Kazine

27. DRAŽBA KOŽ DIVJADI NA VELESEJMU 23. januarja 1939.

Pošljite blago na naslov:
Ljubljana »DIVJA KOŽA« — Velesejem.

Danes ob 14³⁰, 17³⁰ in 21. uri »KRIK VZHODA« — (Dobra zemlja) in »MALI POMORŠČAK« — Kino Moste.

* Planinci pozor! Zanimivo predavanje o alpinistični ekspediciji v Hindukuš in o vzponu na najvišjo goro Irana, Demavend (5670 m) priredi Slovensko pianinsko društvo v torek 10. januarja t. l. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj nemški alpinist Gorter Wolfgang bo pri svojem predavanju predvajal ozkočrtni film in pokazal številne prvotne diapozitive. Vstopnice so na razpolago v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4/I.

* Jugoslovansko kirurško društvo sekcija Ljubljana ima 10. t. m. ob 18. uri strokovni sestanek v predavatelni ženske bolnice v Ljubljani. Spored: Predavanje: prof. dr. Zalokar A.: Preko 40 let stare porodnice, demonstracije dr. Lunaček P.: Terapija boječih popadkov, dr. Lavrič V.: Pregledna ločitev placenta. Vabljeni so vsi zdravniki.

* Profesor Lipovšek Marjan poziva vse svoje učence, naj obiščejo koncert pianistke Viktorije Švihlikove.

* Rusko silvestrovanje. Združenje ruskih intelektualcev priredi v petek 13. t. m. ob 21. v restavraciji kavarnar Emona tradicionalno rusko silvestrovanje. Ruska silvestrovanja so v Ljubljani že splošno znana in priljubljena. Vstopnine tudi letos ne bo, toda vstop bo dovoljen samo proti vabilu.

* Šentjakobsko gledališče ponovi dr. v. izbrano uspešno komedijo »Dobri vojak Švejk«. Odkar se je »Švejk« pojavil v odskri obdelavi, je postal »železni repertoar« vseh odrov, kjerkoli so ga uprizorjali. Ker vlada za vse predstave ogromno zanimanje, se občinstvo naproša, da si nabavi vstopnice že v prodaji od 10. do 12. in od 3. do 5. ter eno uro pred pričetkom predstave.

* Ravnateljstvo šole Glasbene Matice v Ljubljani obvešča gojence odnosno njih starše, da v ponedeljek 9. t. m. zaradi rojstnega dneva Nj. Vel. kraljice Marije ni pouka.

* Bachova Partita v c-molu in Chopinova sonata v b-molu sta deli, ki jih iz obsežne klavirske literature izbirajo za svoje koncertne programe le največji mojstri svojega instrumenta. Nahajata pa se tudi na sporedu češke pianistke Viktorije Švihlikove, fenomenalne absolventke praške mojstrske šole prof. Kurza, katere izredne muzikalne sposobnosti enoglasno priznavajo domači, a tudi inozemski kritiki. Poleg omenjenih del izvaja umetnica tudi Debussyja »Ples delfinov« ter Ravelovo »Ondius«. Iz del svojih čeških rojakov pa je izbrala Novakov ciklus: »Moj maj« ter Smetanove skladbe »Na morskem bregu«, »Slepičko«, »Cibulčko« in koncertno fantazijo na češke narodne pesmi. Vabimo cenjeno občinstvo, da se tega lepega koncerta ki bo v ponedeljek 9. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani, polnoštevno udeleži.

* Utkovno gledališče Sokola I na Taboru vprizori danes 8. t. m. ob pol 18. uri pravljico: »Čudodelni lonček«. Dejanje se vrši v gozdu, pri vragu v peku in v kmečki izbi. Igra je prav srčkana. Jurčkov orkester Prodaja vstopnic od 11. do 12. v pisarni Tabor D. 12. ure lahko telefonično. Cene običajne, od 5 din navzdol.

* Sokol I Ljubljana-Tabor obvešča svoje članstvo, da je umrl dolgoletni delavni član, brat Evgen Šušteršič. Pozivamo članstvo, da se pogreba udeleži v cilju z znakom. Pogreb bo danes ob 14. iz splošne državne bolnišnice k Sv. Križu.

* Dr. Tone Jamar je daroval za mestne reveže namesto cvetja na krsto blagopokojnega Josipa Verliča 100 din.

POUDRE SIMON PARIS
OMILJENI PUDE PARIZANKE

* Amaterski šahovski klub je imel v četrtek 5. t. m. brzoturnir za prvenstvo januarja. Po uspehih, ki jih je imel klub v pretekli sezoni, se je članstvo še pomnožilo in je tako na tem brzoturnirju sodelovalo 20 izbranih igralcev. Zmagal je sigurno Požar pred Brtoncljem, Jakulinom, Uršičem, Habičem itd. Ker se bo 12. t. m. začelo prvenstvo tekmovanje, opozarja klub vse zainteresirane člane, da se sigurno udeležijo igralnega večera jutri v ponedeljek 9. t. m. v klubovem lokalu (restavracija »Perlez«, Prešernova ulica). Klub bo nastopil z dvema garniturama in bo tako lahko vsem svojim igralcem nudil možnost resnega tekmovanja. Vabljeni so tudi vsi na šahovski igri zainteresirani, ki bi si radi izpopolnili svoje znanje. V prihodnjih dneh bo tudi pokalni brzoturnir za pokal Slov. šah. zveze, kjer bo klub postavil tudi dve garnituri.

* Rodbina Balogh je darovala namesto venca na krsto hišnemu gospodarju g. Josipu Verliču za slepe din 100.

* Smrt v vlaku. Z gorenjskim vlakom 915, ki prihaja ob 6.12 v Ljubljano, so včeraj pripeljali mrtvega 67-letnega občinskega ubožca Lovra Štularja, doma z Ljubnega na Gorenjskem in pristojnega v Brezice. Štular se je skupno z občinskimi slugo peljal na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico, a je med vožnjo zaradi slabosti umrl. Na kolodvor je odšla komisija, in sicer zdravnik dr. Lužar ter dežurni uradnik g. Kette, nakar so mrtvega prepeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice.

* Žrtve zime in poledice. Včeraj so morali ljubljanski reševalci prepeljati v bolnišnico štiri žrtve zime in poledice. Za vse zgodaj ob 8.20, so morali na Vodnikovo cesto 129, kjer je znani tesarski mojster in starosta Sokola v Zgornji šiški Ivan Zakotnik na zamrznjenih tleh tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. Pozneje so morali reševalci dvakrat na kolodvor. Iz Zasavja je vlak pripeljal dva posrečena in sicer 10-letno Marijo Simoničevno, hčerko kretnika iz Hrastnika 58, in 9-letnega Viktorija Osolinika iz Hotiča 129, ki sta si oba pri sankanju zlomila nogo. — Huda nesreča je doletela tudi 19-letno natakarko Ivanka Furianovo v gostilni »Pri Kaplanu« na Sv. Petra nasipu. Ko je šla opoldne čez dvorišče, ji je na gladkih tleh spodrsnilo, omahnila je in priletela tako nesrečno, da je nezvestna obežala. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ugotovili pretres možganov.

CMD DRUŽABNI VEČER S PLESOM

dne 21. januarja 1939
v veliki dvorani Kazine

* Zastrupljen pri delu. V mehanični delavnici »American motors« na Tyrševi cesti je 18-letni vajenec Danilo Podlogar iz Predjamske ulice 19 med delom nenadno omahnil. Ugotovili so, da ga je omamila ogljikova monoksida, prepeljali so ga v bolnišnico.

* Tramvajska postaja na Viču. Prejeli smo od g. Ivana Primata, gostilničarja na Viču: Maloželezniška družba je v »Jutru« opravila premetstev končne postaje na Viču od cestnega križišča do gostilne občinskega svetnika Pavliča med drugim tudi s trditvijo, da so morali tramvajski uslužbenci hoditi po pesek in na stranišče skozi moje gostilniške prostore in da so me s tem motili v izvrševanju moj obrti. Kakor je ta trditve smešna, tako je tudi neresnična. Uslužbenici so imeli prehod tako do peska kakor do stranišča preko mojega dvorišča in jim ni bilo treba stopiti niti enkrat skozi gostilniške prostore. Za malenkostno odškodnino, ki mi jo je maloželezniška družba plačevala, sem jaz razsvetljeval stranišče dnevno preko polnoči in ga dal vsak drugi dan poribati, po čem tega sem dajal vsem uslužbencem tramvaja na razpolago tudi še telefon. Pri vsaj tej zadevi se mi zdi čudno le to, da je maloželezniška družba trpela ogromno škodo skozi vsa dolga leta od zgraditve tramvaja in da je šele po 11. decembru 1938 spoznala to porazno neekonomično stanje. Če se priprnim, da je bilo videti tramvajski voz pred spremembo postajališča s Ceste na Dobrovo ravno tako dobro, kakor sedaj, da ga je sedaj videti a Tržaške ceste mnogo slabše nego prej in da ga s ceste na Dobrovo sploh ni videti — menim, da je vsakomur jasno, da je treba iskati vzrok za premetstev postajališča neke druge, nego to navaja maloželezniška družba. Maloželezniška družba s tem korakom ni koristila niti sebi niti občinstvu, ker ni enega potnika in ni enega tramvajskega uslužbenca, ki bi to spremembo odobral. Pregovor pravi: »Ljudski glas je božji glas«.

* Naglica pa taka. Ko je mestna občina svoječasno preurejala Gorupovo ulico, je ob srednji tehnični šoli položila nove-više robnike, in pa istočasno razširila in dvignila hodnika za pešce. Že drugo zimo so pasanti deležni vseh dobrot, občinske počastnosti, ko morajo ob toplejših dneh brodit vodo do gležnjev. Mislimo, da bi občina to začelo delo po dveletnem odmoru že lahko dokončala.

* Novi začetniški plesni tečaj za novince-dame in gospe se prične jutri v ponedeljek ob 20. uri v Jenkovi šoli-Kazini. Vsako nedeljo ob 16. popoldne ples. Vsak torek in četrtek ob 20. nadaljevalna tečaja. Vsako sredo ob pol 21. izpopolnjevalni plesni tečaj. Posebne plesne ure in informacije vsak dan. Dijaki - nje popust.

KOLAGE MEDENE, IZDELKE VOŠENE, ZA SVEČNICO KNJIŽICE
IN MED GARANTIRAN po 18 din kg.
v Ljubljani ima »SVEČA, Stritarjeva ul. 6.

Iz Celja

e— Velika razstava v Celju. Zadržala se je na prireditelja letos v začetku avgusta v Celju veliko razstavo, ki se bo imenovala »Celjski sejma« ali »Celjski teden« ter bo združena z razstavo obrti, trgovine in industrije.

e— Umrila je v četrtku v celjski bolnišnici 39-letna žena cinkarstva delavca Antonija Blatnikova iz Medloga pri Celju.

e— Gabrski gasilci bodo v prihodnjih dneh ob 16. v veliki dvorani Narodnega doma finžgarjevo ljudsko igro »Razvalina z njeno«.

KINO METROPOL
od 8. do 10. januarja predvajanje filma
OLIMPIJA II. DEL
(Festival lepote).

Denar hranjen doma ni varen pred tatovi.
— Citaj oglas na strani malih oglasov pod »KAPITAL«.

KINO UNION
od 10. jan.: »POLARNA NOČ« (Sonja Hvala). 11. do 12. jan.: »KRALJA ZRAKA« (Annabella).

Dr. VIKTOR TOMINŠEK
specijalist za očne bolezni JE OTVORIL
privatno prakso CELJE, Kr. Petra cesta 33.

e— Javna mestna knjižnica je izposodila lani 24.498 knjig in sicer 15.537 slovenskih in srbohrvatskih in 7189 nemških leposlovnih ter 1772 poučnih in znanstvenih. Poslovnih dni je bilo lani 239, obiskov pa 12.190. Javna mestna knjižnica, ki jo vzorno vodi gđ. Vera Levstikova, nujno potrebuje za svoj razmah čim izdatnejšo podporo mestne občine in nove, primernejše prostore.

e— V hotelu Unionu bo v ponedeljek 9. t. m. ob 20. otvoritev nove urejene kegljske. Stalne kegljave vabimo, da zase- dejo še proste večere. Za kible pripravljajo poseben prostor. Poleg dobre kapi- je vedno mrzla in topla jedila.

e— Zrtve neznanega napada. Ko se je 33-letna dularica Neža Tanjkova od Sv. Stefana pri žumnu vračala v četrtke zvečer domov, jo je blizu neke gostilne v Slinčnici napadel neznan moški in jo udaril večkrat z nekaj ostrim predmetom. Prebil ji je čelo in ji prizadel več lažjih poškodb na glavi. Tanjkovo so oddali v celjsko bolnišnico.

Iz Maribora

a— Znan karikaturladislav Kondor je prisel tudi v Maribor in ima razstavo svojih karikatur od 8. do 22. t. m. pri Zamorcu. Kondor je prepotoval do sedaj 36 držav, kjer je zbral zanimive karikature.

a— Smrt blage žene. V 64. letu svoje dobe je preminila v splošni bolnišnici vdova po železničarju gospa Marija Lekan. Plemenita pokojnica je bila vzorna mati in usmiljena žena. Vsi, ki so jo poznali, jo bodo ohranili v trajnem svetlem spominu. Zalujočim svojcem naše iskreno sožalje.

a— Matični koncert za gledališke abo- nente. Ker je v programu gledališkega abonmaja tudi po en koncert za vsak red, se je gledališka uprava dogovorila z Glas- beno matico glede njene simfonične koncerta slovenske glasbe v sredo 11. t. m., ki velja tudi za gledališke abonente reda A. Gledališki abonenti reda A so naprošeni, da dvignejo pri gledališki blagajni od- govornost vstopnice.

a— Ustanovitev vzgojne svetovalnice v Mariboru. Na pobudo in s strokovno po- močjo Pedagoške centrale v Mariboru je društvo »Sola in dom« ustanovilo vzgoj- no svetovalnico, ki bo poslovala ob nedel- jah od 10. do 12. v knjižnici Pedagoške centrale v Koroski ulici. Prvi poslovni dan bo v nedeljo 15. t. m. Vzgojna svetov- alnica bo skušala pomagati s primernimi nasveti tistim staršem, ki iz raznih razlo- gov nimajo zaželenih uspehov pri vzgoji svojega otroka in ki si sami ne znajo več pomagati. Dobro je, ako si starši prej za- beležijo posebne značilne pojave, ki jih opažajo pri otroku. Za očete in matere, ki bi se hoteli poslužiti vzgojne svetoval- nice, je pogoj popolna odkritost brez slehernega olepšavanja. Seveda je zaje- žena potrebna diskrecija. Otroci se bo v nadaljnjem postopanju dodeli predšolski, šolski ali pošolski skupini, pri katerih bo sodelovali člani Pedagoške centrale Ernest Vranc, M. Ledinek, F. Martinc, Ema Deisinger, dr. F. F. Crnek in prof. Silih. V težjih primerih bo sodelovala kot psi- hološka Adela Prah. Vzgojna svetoval- nica bo poslovala brezplačno. Upati je, da dobimo v kratkem v Mariboru tudi poklicno svetovalnico.

a— Nabožni igrači. Brezposelnih zidar Franc Pfeifer iz Spodnje Dobrave je našel na cesti nabož, ki mu je eksplodiral v desnici. Drobci so se mu zarili v levo oko in je Pfeiferjev vid v nevarnosti.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI, telefon 41-79.

SIJAJNA AMERIŠKA BURKA

Javni škandal

V glavni vlogi: IRENE DUNNE
Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9. uri
in jutri ob pol 9. uri.

SOKOLI! Poslušajte in podpirajte sokolski kino

Prilodni spored:

General Štefanik
(HIMNA SVOBODE)

LJUBAVNE LAŽI

Filmska drama po romanu Freda Andreasa.

Karl Ludwig Diehl, Dorothea Wleck
in Jutta Freybe.

KINO SLOGA, tel. 27-30 ob 15., 17., 19. in 21. uri

Monumentalni vellefilm, ki je bil nagrajen na bienali v Benetkah in prejel kot najboljši letošnji film »pokal vseh narodov«!

Najslajnejša dana angleška zgodo- vina; življenje, ljubezen in bol velike angleške kraljice

a— Sokolsko društvo Maribor I. pri- di na osnovi odloka ministrstva za kmeti- stvo iz meseca oktobra t. l. na prostoru svojega letnega telovadšišča dne 7. maja 1939. veliko tombolo. V primeru slabega vremena se prireditve preloži na prihod- njo nedeljo. Vsa sokolska in nacionalna društva naprosamo, da to upoštevajo. Zdravo! Uprava Sokola Maribor I.

a— Šahovske novice. Pri »Novem svetu« je bila predčerašnji prvenstvena šah- ovska tekma med SK Železničarjem in šahovsko sekcijo UJNZB, ki se je končala z zmago SK Železničarja v razmerju 6½: 1½. Posamezni rezultati so bili naslednji: Vidović (Z): Kuster (U) 1:0, Regoršek (Z): Peče (U) 1:0, Knežič (Z): Čertalič (U) 1:0, Marvin (U): Gorazd (Z) 1:0, Babič (Z): Mišura (U) 1:0, Zimšek (Z): Starc (U) remis, Albanež (Z): Reinsberger (U) 1:0, Golež (Z): Lukež (U) 1:0.

a— Novi žrtvi poledice. Delavec Jakob Stojšek iz Meljskega hriba 46 je padel na poledici in si natiel več reber. — Mizar- ski pomočnik Anton Vuzem iz Resljeve ulice št. 6 se je spodrsnil na poledenem ploč- niku in si prebil čelo. Oba so odpremili v bolnišnico.

a— Domačija v ognju. V Hermancih pri Ivanjkovcih je vpepelil požar domačijo posestnika Janeza Rusa. Takojšnji inter- vencijski gasilci se je posrečilo omejiti ogenj, da se ni razširil na sosednje ob- jekte. Vzrok požara je najbrže slab dim- nik.

a— Z boksarji. Pred neko gostilno sta navajila še neizsledena storila na 21- letnega natakara Ernesta Spolarja in ga z boksarjem pobila na tla. Spolarj je do- bil hude poškodbe po obrazu. Prepeljali so ga v bolnišnico.

a— Na dnu življenja. V preteklem letu je bilo na področju obeh mariborskih sre- škli načelstev 4780 kriminalnih primerov. Na tem področju je bilo v preteklem letu 7 umorov, 9 razbojstev, 39 požarov, 335 tatvin in 71 težkih telesnih poškodb. V srežu Dravograd in Slovenj Gradec pa je bilo 3464 kriminalnih primerov.

a— V zadnjem hipu rešen. Na 18letnega delavca Jožeta Jarca iz Zgornjih Žerjav- cev 28, ki je zaposlen v gramoznici, ki oskrbuje gradnjo ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt, se je zrušila plast zemlje in ga pokopala pod seboj. Njegovi tovariši so ga z velikim naporom in v zadnjem hipu rešili. Jarca so prepeljali v bolnišni- co, kjer so ugotovili, da ima težke notra- nje poškodbe.

a— Zlato zapestno uro je izgubila na poti od glavnega kolodvora do Cvetlične ulice zasebnica Hermina Steindler iz Za- greba. Ura je vredna 1000 din.

Iz Kranja
a— Zdrženje krojačev in krojačev v Kranju privede prikojevalni tečaj za mo- ške krojače ki se prične 11. t. m. ob pol 9. dopoldne. Zglasiti se je ob tej uri v za- družni pisarni Kranj, Gasilski trg 7. Pri- jave se še sprejemajo.

Čenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel v našem staroznano kranjsko restavracijo

„PRI PETERČKU“

Potrudi se bom, da oom postregel gostom, z izborna kuhinjo in prvostarno pijačo! Vljudo se priporočam

PAVEL KONČIJA
večletni plačalni na Stari Pošti.

14. januarja 1939 ob 20. uri v KRAJNJU

Veliki lovski ples
v vseh prostorih hotela »Stara pošta«.
Vstopnina 5 Din.

a— Kino Narodni dom predvaja danes ob 4., pol 7. in pol 9. zvečer vellefilm iz ruskega življenja »Potemkin«.

Iz Jesenice

a— Zvočni kino Radlo predvaja danes v ponedeljek ob 8. zvečer (v nedeljo tudi ob 3. dopoldne) vellefilm »Mozart«. Med do- datki Paramountov zvočni tednik. — Sle- di film »Nedolžnost«.

Iz Trbovelj

t— Pojasnilo: »Jutro« je v noveletni številki v celjski rubriki objavilo notico o izidu kazenske razprave proti tukajšnji gostilničarki in posestnici g. Antonijsi Zu- panovi. Po podatkih, ki smo jih sprejeli od prizadete in njenega pravnega zastop- nika, rad ugotovljamo, da so informacije, ki so služile za notico »Svojega gosta je okradla«, netočne in preurjene. Sodba ni pravomočna, ker je ga Zupanova takoj pri razpravi po svojem pravnem zastopni- ku priglasiła prizvat na višjo instanco za- radi izreka o krivdi, kazni, kršitvi zakona in odškodninskih zahtevkih. Pravo sta- nje zadeve se bo ugotovilo šele na konč- ni razpravi na podlagi izpovedi novih pri- č. Ga. Antonija Zupanova, ki jo poznamo, da neoporečno vodi svojo obrt v zadovolj- stvo vseh gostov svoje gostilne, je seveda zaradi vesti, ki se širijo o njej v zvezi z omenjeno pravdo občutno prizadeta ter izjavlja, da od proči vsakomur, ki bi zlo- namerno širil o njej škodoželjne in njene- mu uledu kvarne vesti, nastopila pred sodiščem.

Iz Slovenjega Gradca

sg— Lovsko društvo Maribor, odsek Slo- venj Gradec, vabi na občni zbor, ki bo v nedeljo 22. t. m. ob 10. v restavraciji So- kolskega doma v Slov. Gradcu z dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo funkcionarjev, 3. volitev odbora, 4. sku- tajnosti. Za članstvo je udeležba obvezna. — Odbor.

Zanimiv film poln srčne topline in sveže mladosti ter hrepenenja po veliki in iskreni ljubezni! Film, ki seže vsakomur do srca! Ne zamudite si ogledati ša danes ta film!

Ob 10.30 dopoldne kriminalna drama

Povratek iz pekla

Znižane cene!

KRALJICA VIKTORIJA
v gl. vlogah ANNA NEAGLE — ADOLF WOHLBRÜCK

Radi ogromne dolžine filma so predstave danes ob 10.30, 14.30, 16.45, 19. in 21.15

NAJNOVEJSI METROV TEDNIKI

Iz Hrastnika

b— Okrog 100 šolobveznih otrok je bilo obdarjenih z oblačili za božič, okrog 70 jih je dobilo trpežno obuvanje, izdelke do- mačih čevljarjev, okrog 30 pa blago za obleko in perilo. V prvi vrsti sta k tej obdaritvi pripomogle krajevni šolski odbor in banska uprava. Obdarovanje otrok je pri nas uvedeno že dolgo dobo. Posebno pažnjo so krajevni čimtelji polagali na to, da bi obdarovali otrok v dobi gospodarske krize. Prva obdaritev siromašnih šolarjev je bila že leta 1872. Takrat je bilo darov deležnih 146 revnih otrok. Sredstva za ob- darovanje revnih učencev so se pridobiva- la tudi s kegljanjem na dobitke na takrat nem kegljski Kemične tovarne. Pozneje je uvedel prvi hrastniški nadučitelj Va- lentinčič vsakoletno, novoletno zbiranje darov za revne šolarje. To akcijo je po- tem nadaljeval dolga leta pokojni pred- sednik šolskega odbora in župan g. Fer- dinand Roš. Po prevratu v dobi konjunktur se je obdaritev otrok za nekaj let opustila, zdaj pa se že več let izvaja, za kar so otroci in starši zelo hvaležni.

b— Dobro urejeni gostinski obrati so za turski promet velikega pomena. Tega so se lani zavedali tudi naši gostilničarji, ki so svoje lokale prenovili in moderni- zirali. Bivša gostilničarka v Sokolskem do- mu ga. Šentjuričeva pa je blizu Sokolske- ga doma zgradila moderno restavracijo, gostilničar g. Karel Logar pa je svojih gostilni prizidal lep salon.

b— Silvestrovanje v Sokolskem domu je bilo kakor vsako leto tudi letos prav dobro obiskano. Spored večera, ki ga je sestavil brat inž. Freyer, je bil zelo zaba- ven. V odmorih je pa pridno sviral domač društveni »jazz«, ki je to pot v splošno zadovoljstvo prvič nastopil.

b— Zvočni kino Sokol predvaja danes film »Hči upornika«.

b— Zvočni kino Ptuj predvaja danes ob pol 19. in pol 21. barvisti film »Ramona«. Pred predstavo se predvaja tudi Foxov žurnal in kulturni film.

BIZELJSKO. Po zadnji objavi dne 27. novembra je prejel pomožni odbor za po- moč po toči oskodovalim vinogradinikom sledeče prispevke: posojilnica v Brežicah 2.000 din, Ignac Poljanšek in Franc Kō- nig, Brežice, po 100 din, Ivan Pucelj, se- nator in minister v p. 75 din, Celjska mest- na branilnica in trdnjava E. Suppanz, Pri- stava, po 50 din, G. Paldasch, Brežice 20 din. Podporni fond je dosegel do 31. de- cembra 21.400 din v gotovini. Nadalje je poslal g. Leopold Stirn, gostilničar v Bre- žicah nad 100 kg krompirja, ki se je raz- delil najpotrebnejšim družinam in g. Ru- dolf Sterneck, veletrgovca v Celju razen že prej izkazanega zneska še večjo mno- žino blaga za obleko in perilo kot božič- nico revnim šolarjem. Vsem darovalcem se pomožni odbor najiskrenejše zahvaljuje.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino bo pred- vadal danes popoldne in zvečer ob oblač- nih urah humoristični film »Vražje de- lece«, katerega prizori so bili posneti v Du- brovniku in njegovi okolici. Za dodatek Paramountov zvočni tednik.

Češki film „Poročnik Rjepkin“

Ljubljana, 7. januarja
V kinu »Union« je bila danes premiera češkega legionskega filma »Poročnik Rjepkin«. Iz slavne zgodovine češkoslo- vskih legij je bila posneta samo ena izmed mnogih človeških dram tega časa in na motivu legionarja, ki se vrne kot ruski vojni ujetnik v domovino, je bil izdelan film, ki pretrese gledalce po svoji globoki človeški in nič manj nacionalni vsebini.

Film »Poročnik Rjepkin« se dogaja v Brnu, v eni izmed vojaških bolnišnic, v letih negotovosti in velikih uporov 1915—1916. S transportom ruskih ujetnikov pri- de tudi ruski poročnik Rjepkin, o katerem nihče ne ve, da je po rodu Čeh. Ko ugleda svoje domače mesto Brno, se rani. Prepe- ljejo ga v vojaško bolnišnico, kjer mu nemška bolniška sestra s svojo krvjo reši življenje. V ruskem poročniku, ki se lepo vživl v družbo čeških tovarišev, spozna nacionalni zavestni štabelni zdravnik dr. Sramek kipaža Tomana in po nesreče- nem ubegu se oba nacionalna Čeha na skrivaj razodeneta in štabelni zdravnik omo- gó Tomanu sestanek z ženo. Pri tem se- stanku zaloti »ruskega poročnika« in nje- govo ženo bolniška sestra, ki mu je s k- rvyjo rešila življenje in se vanj zaljubila. Iz ljubosumnosti izda skrivnost, da je Rjepkin Čeh in vrliga legionarja čakajo vislice. Štabelni zdravnik pa doseže, da ga se operirajo in mu pri tem ugonobijo živ- ljenje, hotev mu prihraniti muke morišča. Skesana bolniška sestra se zastrupi s plinom. Zdravnik dr. Sramek pošljejo na boljšice in se vrne šele čez štiri leta z le- gionarji.

Film »Poročnik Rjepkin« je nedvomno eden najboljših in najlepših izdelkov češke filmske industrije. Krasna, od začetka do konca napeta vsebina, odlična igra (Smol- lik, A. Mandlova in V. Borski), mnogi interesantni karakterji, zmes veseleja in tragičnega v bolnišnici, vse to daje poleg prvostvorne režije in tehnične dovršenosti temu filmu značaj pravega kinogledališkega dogodka. Ves film je visoka pesem osebnemu junaštvu in požrtvovalni ljubezni do naroda in domovine. Ta pesem je pre- žeta z nostalgijami motivl domotožja in slovanskega hrepenenja po Rusiji. V filmu se vojaška akcija za narodno osvobodjenje srečuje s tihih, nevarnim delom v zaledju, in njem so nazorno oživeli časi, ko so za- vedni Slovani z gnevom v srcu služili tu- cu, medtem ko so razne kreature hlapče- vale. Film je v čast svojim avtorjem in vsej češki filmski produkciji. Zaradi nje- gove plemenite in slovanske tople vsebine ga lahko samo priporočamo pozornosti naj- širšega občinstva.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

„Teško je življenje poklicnih šoferjev“

tako piše društvo »Volane« v časopisu »De- lavska pravica« in slika na najbolj črn na- čio razmere v Trzinu ter končuje članek. da naj šoferji pristopijo k »Volanu«, ker bo to društvo doseglo šoferjem človeške pravice. Dobra reklama s prozornim na- menom. Da pa se nikomu ne dela krivica, hoče Zveza šoferjev za dravsko banovino objektivno opisati razmere.

Zveza šoferjev je močna organizacija, ki more pokazati vsepovsod na lepe uspehe. Tudi njena podružnica v Trzinu je za jav- no dobrodelnost šoferjev ter njihove svoj- ce storila že mnogo dobrega. saj je v krat- kem času razdelila nad 10.000 din med si- rote in vdove šoferjev ter v druge namene. Član zveze v primeru potrebe dobi od cen- trale v Ljubljani podporo. toda povrh do- biva enako podporo še od podružnice v Trzinu. Dejan-ko je ta čas v Trzinu okoli 80 šoferjev. Zal moramo poudariti, da je od teh nekaj takih, ki niso baš kvalificirani. Razbiti avtomobili, porušene ograje in mo- stovi ter brodivi zlomljeni odričaji itd. to dokazujejo. Razmere med šoferji v Tr- zinu še danes niso tako obupne, kakor jih članek opisuje. Služba v Trzinu ni nobeno »prisilno delo«, saj delati mora vsak, ako hoče živeti. Članek sam trdi, da ima šofer v Trzinu mesečno 800 din, pri tem pa pre- vidno zamoli, da ima toliko samo začet- nik in ne pove, da ima šofer ko gre na pot, za vsak dan povrh še 50 din dnevne. Seveda pa se dnevna potrošnja lahko na različne načine in mora tako marsikdo pre- nočevati v avtokabini kljub nizkim cenam v južnih krajih naše države. Tudi delovni čas je znošljiv, kajti vedno v enem avto- mobilu potujeta dva šoferja, ki se menjata. Kak urnik je pri prometnem osebju ne- mogoč, enako kot pri železničarjih, poštar- jih oziroma telegrafistih, ki so na terenu. Najbolj značilno je, da članek opisuje, ka- ko gre šofer od doma s pokvarjeno zavo- ro ali krmilom! Res ne vemo, ali je na svetu kak podjetnik, ki bo poslal na pot avto v takim stanju. Kajti on nima škode samo na razbitem avtomobilu, ampak jam-

či tudi za blago, ki je večkrat vredno nad par stotih dinarjev. Vsak šofer že po par minutah vožnje opazi da je zavora al krmilo pokvarjeno in gospodar mu bo hla- ležen, ako takoj obrne avto in ga pelje nazaj domov.

Članek v »Delavski pravici« je napisan pač kot vaba za novo društvo »Volane«, vemo pa, da se mnogi šoferji z njim ne strinjajo. Med dobrimi uslužbenci se vedno najde tudi kakšen slab in znano je, da taki neodgovorni ljudje za gospodarje- vim hrbtom na svoj račun prevažajo blago in pri tem sami kasirajo zaslužke. Napitnin gospodar tudi nikdar ne šteje, ter jih uslužbencu privošči! Ni prav, da novo društvo »Volan« samo opozarja oblast na šoferje, ker je ovadil že itak preveč in no- si posledice samo šofer. Tudi ni v redu, da se razbija enotnost velike organizacije t. j. Zveze šoferjev v majhna društva, ki ne morejo dovoljno ščititi šoferjev. Samo slozna, močna in enotna organizacija la- hko kaj napravi. Zato ni prav, da se ob- ljubljaba šoferjem »dosega človeških prav- ice«. Zveza šoferjev dobro ve, da se mo- ra v vsakem poklicu trdo delati, ako se hoče prebiti skozi življenje, toda pretirav- ati se pri zahtevah pravice tudi ne sme. »Za dobro delo pošteno plačilo« je tudi cilj našega društva. Oni nekvalificirani šoferji ki s svojim poklicem niso zado- voljni, ne smejo ostati pri tem delu. No- beno društvo pa šoferjev ne bo rešilo vseh težkih in četudi poleg »Volana« ustanove še društvo »Brenza« ali pa »Izpuha«. Ni prav, da se z blatenjem gospodarja v jav- nosti išče odpomoči pred težavami. Take zadeve naj se rešijo v društvu. Zveza se bo trudila, da šoferjem čimbolj izboljša položaj, toda ne z napadi v javnosti, kaj- ti taki napadi roče samo odpor gospodar- ja. Šoferji bomo zlepa mnogo več dosegli, ko s silo »Volan« ni na pravi poti in če se že hoče sklicati obljubljeni šestanek v Trzinu, naj ga skliče v okviru velike pri- reditve, ki jo organizira Zveza, kjer bomo take zadeve prijateljsko razčistili.

Zveza šoferjev dravske banovine, podružnica Trzin.

Konrad Geiger praznuje

Danes praznuje v Kranju 60-letnico slo- vno znan in priljubljen kavarjan g. Kon- rad Geiger. Jubilant se je rodil v Kranju kot sin tedanjega kranjskega kavarjanja Kristijana Geigerja, katerega rodina je prišla v Kranj iz Švice. Ze leta 1850. je Kristijan Geiger otvoril v Kranju kavarno v mestni hiši. Ko je oče umrl, je sin prevzel kavarno, katero ima danes na Mencinger- jevem trgu.

Vsa leta mladosti je jubilant posvetil in- tenzivnemu delu v narodnih in kulturnih društvih. Koj vseskozi odločen narodnjak in prijeten družabnik si je kmalu pridobil med meščanstvom velik ugled. V njegovi kavarni se je zbiral pred vojno zavedni slo- venski življenj, kateremu je nudil zatočišče, ne meneč se za posledice, ki so mu grozile. On sam je bil glavni pobudnik revolu- cionarnega pokreta slovenske napredne mladi- ne za osvobodjenje. Med vojno je njegovo delo nadaljevala gospa soproga, ki je z raz- umevanjem podpirala delo naprednega slo- venskega življa. On pa je moral oditi k 17. pešpolku v Ptuj in Judenburg. V Kranju je bil med prvimi ustanovnimi člani Sokola in med najboljšimi telovadci in je vodil vaditeljske tečaje. Sodeloval je pa tudi pri sokolskem tamburaškem zboru, nadalje pri orkestru in pevskem zboru Narodne čital- nice ter pri godbi Kranjskega glasbenega društva, Danes, ko stopa v sedmo desetlet- je, še vedno vneto zasleduje sokolsko delo in se udeležuje vseh njegovih prireditve. Zelimo, da bi ob strani ljubljene soproge preživel še mnogo let v sreči in zadovolj- stvu.

Vestnik ZKD

Priročnik za društvene prosvetarje

Vsem društvom, ki se nimajo sličnih priročnikov knjižic, svetujemo, naj začno ta- koj zbirati material za posamezne aka- demije. Najbolj primerno je, če ga potem, ko so že prečitali dotične dnevnike, tedni- ke in revije, zavezne članke izrežejo in jih nalepijo v posebne zvezke. Za vsak zgo- dovinski datum imejmo poseben zvezek. Lepimo izrezke le na eno stran in sicer z lepljimi, ki ne uniči in ne prodre slabega časopisnega papirja. Navaden lep nam uniči vse tekst. Še bolj kakor v zvezke, pa pripravimo lepišča in izstrižke na po- samezne pole bolj trpežnega papirja. Ob robu preluknjajte potem pole in jih vla- gajte v posamezne mape. Kadar boste ra- bili posamezno deklaracijo, jo potegnite iz mape in jo daste v prepis. Originalnih izstrižkov pa ne posojajte za učenje. Zna se zgoditi, da se ob memoriranju pola prevec obrabi ali celo strga. Zatorej ve- ljaj načelo: Izposodimo vsako posnetiv iz arhiva le v prepisu!

Naš arhiv priročnikov se bo močno spo- polnil, če bomo zbirali tudi priloznostne brošure, ki izidejo za posamezne prilike. V njih najdemo obilico snovi za golove društvene prireditve.

Posvečali bomo pozornost sličnim bro- šuram. Danes se dotaknemo male brošur- ce, ki jo je pravkar izdala ljubljanska ZKD in jo te dni razpošilja vsem včlanje- nim društvom. Brošura je ponatis govo- ra, ki ga je imel podpredsednik naše ljub- ljanske ZKD g. dr. Stojan Bajč na aka- demiji ljubljanskih in sokolskih društev, včlanjenih v ZKD, dne 29. okt. 1938 na Taboru v Ljubljani. Akademija se je vr- šila v proslavo dvajsetletnice našega osvobodjenja in zedinjenja. Brošura obse- ga 8 strani. Prečitajte jo pazno in boste spoznali, kako je naš odlični govornik se- stavljal res vzoren govor. Mnogo misti bo- ste našli za domače proslave ob sličnih datumih.

V posebnem poglavju je dr. Bajč kot dober poznavalec dela ZKD, prikazal uspe- še prosvetnega dela po naših edinicah. Saj segajo članice ZKD v vsa slovenska mesta, trge in domala vse večje vasi. ZKD sega s svojim vplivom do poslednjih slo- venskih koč.

Iz dr. Bajčevega govora posnemamo vse borte Jugoslovancov za naše osvobo- denje. Prav tako tudi trud naših vodilnih mož, da Jugoslovij postavimo na trdne in zdrave temelje. ZKD in njena društva lahko s zadovoljenjem gledajo v obdobje poslednjih dvajsetih let, ko smo pomagali

graditi našo narodno kulturo. Beli sokol- ski domovi dokazujejo voljo in moč naše- ga Sokolstva. Nešteti odri, knjižnice, pre- davanja, tečaji in nastopi pričajo o moč- nem kulturnem hotevju in tvornici sil na- še ZKD in vseh naših edinic.

Uspehi našega dela niso izostali in s ponosom zremo v dobo poslednjih let. ZKD je vzgojila s svojimi edinicami zrele in zanesljive prosvetarje, zavedne in trezne ljudske množice, rastoči smisel za kultur- ne dobrine. Pritegnili smo h kulturnemu ustvarjanju delavca in kmeta. Ogledamo si razmah našega tiska. Vse to so trajne do- brine, ki jih je doprineslo organizirano delo našega človeka pod okriljem ZKD.

Ko listamo po besedi našega odličnega organizatorja in ideologa dr. Bajča, se nam odpirajo pred očmi slike iz življenja našega naroda in dela naše ZKD. Uspehi ZKD pa so uspehi vseh stoterih naših skromnih prosvetarjev v vseh naših po- stojankah v mestih, trgih in vaseh.

Naše gledališče

D R A M A

Nedelja, 8. ob 15. uri Plička in Tonček.
Mladinska predstava. Izven. Znižane ce- ne. Ob 20. uri Trideset sekund ljubezni.
Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 9. zaprto.
Torek, 10.: Zaprto.
Sreda, 11.: Trideset sekund ljubezni. A.
Četrtek, 12.: Hollywood. Red Četrtek.
Petek, 13.: Zaprto. (Gostovanje v Celju Potopljeni svet).

Sobota, 14.: Žene na Niskavuriu. Izven. Znižane cene.</

OTROCI NAM ODKRIVAJO ŽIVLJENJE

Objavljamo nekatera pisma iz božičnega nagradnega natečaja

Ljubljana, 7. jan. Ko te dni razpošiljamo nagrade, ki jih je »Jutro« razpisalo za božično siromašnim otrokom, se venomer listamo po številnih pismih, katera so nam napisali otroci, ki so bili pripravljeni odstopiti svojo nagrado tovarišem in tovarišicam, trpečim hudo pomanjkanje. Prav bo če se tudi naša javnost seznani z vsebino nekaterih pism. Spoznala bo, kako priskrbo zna pisati naša mladina, kako ljubče zna opazovati in kako se dá med njo vzgajati zmisel za socialno čustvovanje in plemenito tovarštvo.

Sirota za tovarišico siroto

Učenka drugega razreda dekliške meščanske šole v Ljubljani nam je poslala naslednje pismo:

»Najlepša hvala, drago naše »Jutro«, da si se spomnilo najrevnejših. Hvala ti tudi, da si nam dalo priliko, da izrazimo svoje želje. Sem sirota. Starši so mi umrli. Nimam svojega doma, nimam premoženja. Nimam najdražjega, svoje dobre mamice. Imam pa zato dobrega strica in dobro teto. Skromno posteljo in toplo hrano. Najpotrebnejše obleke in obutev. Vse je skromno, toda tako lepo, tako ljubko. Čeravno sirota, sem v tem oziru srečna. Toda vsem ni tako. Če se v šoli ozebam po součenkah, vidim siromaštvo. Na ulici in celo v hiši vidim isto. Rada bi vsem tem pomagala. Rada bi videla vse ljudi srečne in zadovoljne. Jaz, ki sem odvisna od drugih ljudi, znam zelo ceniti naš božični nagradni natečaj. Torej sedemdeset otrok srečnih in zadovoljnih z obleko, perilom, čevlji ali pa s kovancem za petdeset din! Teh sedemdeset, morda že obupanih, bo po novem letu osrečenih. Solze veselja in zadovoljstva bodo v znak hvalečnosti vsem, ki so to človekoljubno delo začeli in mislim, da se ne varam, če ti že danes, drago »Jutro«, v imenu vseh teh sedemdeset ključem še enkrat: Prav lepa in prišrna hvala! Rekla sem, da sem skromna, vseeno pa srečna. Kdo ne potrebuje maršičesa! Vidim pa še bolj potrebne, zato odstopam morebitno darilo tovarišici siroti, ki je takisto odvisna od drugih ljudi. Če se mi izpolni moja želja, potem bom srečna. Srečna, da sem z »Jutro« pomočjo storila res dobro delo. Da sem sebi enaki pomagala in da sem izvršila tudi svojo sestrsko dolžnost nasproti sestrni naraščajnici...»

Nesreča mlinarjeve hčerke

Neka dijakinja s Štajerskega nam je tako opisala usodo svoje tovarišice, kateri je namenila nagrado, kovancem za petdeset din:

»Bila je to lepa punčka v veseli roditeljski Nasreča pa, ki nikjer ne počiva, je prišla tudi v njihovo bajtico, ležečo ob potoku. Oče, ki je bil mlinar na Dravi, je utonil, niso ga nikjer našli. Mati, ki je ostala doma in imela za svoje otroke več dobi časa. Zato so bili prepustni sami sebi. Pomislil, dragi stric Matiček, da si ti majhen deček, bivaš v hišici ob potoku. Ali te potok ne bo zabil ven iz hišice k svojim urnim valčkom? Tako je bilo tudi s to deklico. Dan za dnem je brodira po vodi. Posledice so se kmalu pokazale. Zbolela je. Mati je poklicala zdravnika, ta je svetoval bolnišnico. Pa tudi v bolnišnici ji zdravila niso mogli več vrniti. Male, prej tako urne nočice so se jele sušiti. Tako je rasla ubožica, ne da bi mogla hoditi. Zdal se komaj premika in še to samo s pomočjo rok. Ko sem bila v domačem kraju, sem ji za vsake praznike nesla kaj za priboljšek. Pa tudi mamica ji je dajala svoje obleke, za kar se je solzimi očmi zahvaljevala. Zdal pa pomislil dragi stric, da ji nekega dne prinese pismo, da jo je jaz z veseljem pošljem, dobro vedo, da pomagam ubogi deklici in materi...»

Z ljubljanskih ulic

Kako opazuje mlada ljubljanska dijakinja siročino, nam pričuje naslednje pismo:

»Skoraj vsak dan srečam v šolo grede kakega ubožca v ponošeni stari obleki in obutvi, pa si mislim: Ko bi vsaj še enkrat kaj zaslužila, da bi mogla s čimerkoli pomagati tem revčkom! Zelo se mi smilijo, saj so moji bratci in sestrice, saj so Slovenci! Dragi stric Matiček, če bi srečala nase, da bi brez prisilid mneni kako nagrado, da, obvesti mene, ker bi sama rada izročila darilo ubogemu dečku ali deklici! Ti ne veš, kako mi je srce veselo, ko gledam srečne velike oči ubogega otroka,

kadar ga obdarujem. Večkrat bi rada kakemu kaj dala, a ne morem, ker nimam. Moj oče je železnikar, malo zasluži in to dá vse za nas, za obleko, čevlje, šolo in hrano, da ne ostane prav nič. Zato bi bila zelo vesela, če bi mogla meni prisojeno nagrado odstopiti kakemu revnejšemu, bolj potrebnemu otroku. Pa kakor sem že prosila, da bi jo sama izročila...»

Dobro je preudaril

Neki Notranjec nam je s skromno pisavo, dostojno učenca III. razreda osnovne šole, napisal kratko in jedrnat:

»Ako bom izrebran z blagom za dekliško obleko ali zimskim perilom, bom prepustil neki revni sololki, ki jo bo darilo zelo razveselilo. Če bom izrebran z blagom in perilom za dečke, bom prepustil nekemu revnemu učenku, ki hodi v mrazu trideset ure daleč v šolo, doma so štirje otroci. Če pa sprejemam par čevljev, bi jih bil sam vesel, saj so moji tudi že votli. Ako mi sreča nakloni kovance za 50 din, ga odдам gospodični učiteljici, da kupi vsem revnim v našem razredu dovolj zvezkov za celo leto...»

Dobrotljivi in razumni fantek je bil izrebran za nagrado: perilo za fanta.

Za najubožnejšega v razredu

Iz Poljanske doline nam je poslal učenec VI. razreda naslednje pismo:

»Stric Matiček, tako se bom mogel tudi jaz udeležiti tvoje plemenite božične zamisli, ako mi bo sreča mila. Ako bom izrebran, oddam nagrado dalje. Ne zaradi tega, ker me tako naproša stric Matiček, ampak zato, ker se mi je zdaj ponudila edinstvena prilika pomagati najbednejšemu sololcu, kar jih poznam v našem razredu. Z njim sočustvujem. Imam ga skoraj najrajši v razredu. Toda kako sem žalosten, ko ga vidim priti v šolo vsega premlelega od mraza in slabi obleki in raztrganih čevljev. Zato mu bom pa jaz rade volje da, celo z veseljem odstopim svojo nagrado. Več stric Matiček, moj sololec France je velik revček. Zanj skrbi ednolastna mati. Ta pa sama ničesar nima. Kar sproti zasluži z ročnim delom. Oče ki se Franceta brani, služi pri nekem kmetu za hlapca. France ga ne pozna. S svojo materjo živi v napoli podrti koči sredi vasi. Če bi jaz zadel kakšno nagrado, bi jo takole oddal dalje: Ko minejo božične počitnice in se zopet prične pouk, bi jaz nesel nagrado v šolo in bi jo dal gospodu učitelju s prošnjo, naj razloži vse od konca do kraja pred celim razredom, nato pa jo izroči najbednejšemu učenku Francetu. Naš učitelj, ki tako lepo govori, bi gotovo znal ganiti vse učence na tem primeru in bi se morda odprla srca tistim, ki imajo vsega dovolj, pa za

lažanje bede nimajo srca. S tem pa bi bi dosežen moj in gotovo tudi tvoj namen po polnoma in vest bi mi bila lahka. Zlatu nalivno pero bi stopilo v senco pred to radostjo...»

»Štirje so, nimajo očeta«

Prvošolček iz meščanske šole iz jeseniškega revirja nam je med drugim napisal:

»Tudi jaz nimam vsega v izobilju, ker hodi oče na dno in je večkrat pol tedna ali cel teden doma. Imam pa bratrance in sestrične, ki so še mnogo bolj revni od mene. Štirje so, nimajo očeta, ki se je ponesrečil. Živijo na Štajerskem. Mati hodi za priložnostnim zaslužkom stara mati je v postelji bolna, otroci napol nagi in bosi. V šolo imajo podguro uro. Njim bi rad pomagal, če bi jim bila sreča naklonjena. Saj ne prosim za sebe, ampak za tiste, ki sem vam jih opisal. Tu je naslov... Dragi stric pri »Jutru«, če bi jih videl, prav gotovo bi se zjokal nad to revščino, ki danes vlada na svetu. Pošiljam rešitev božične uganke z edino željo, da bi lahko tem revčkom vsaj za novo leto napravil malo veselja...»

Zreb je naklonil plemenitemu fantku zimsko perilo za deklico, da bo osrečel vsaj eno svojo ubožno sestrično na Štajerskem.

Pastirčkov pismo

Tako se vrsti pismo za pismencem. Najmanj dve strani »Jutra« bi lahko napolnili z njimi. Več ko 80% vseh solarčkov in malih dijakov in dijakin, ki so rešili božično uganke »Jutra«, je voljno odstopilo morebitno nagrado tovarišu ali tovarišici, o kateri nam nas je dopis lahko preveril, da ta nagrade res potrebna. Ostali, ki nagrade ne bi mogli odstopiti, so nam pa tudi tako odkritosrečno opisali svoje stanje, da je njihova želja po nagradi bila povsem upravičena. Naj vam navedemo še pismo ubožnega pastirčka iz Savinjske doline, ki je dobil nagrado:

»Veš, stricček, saj mi je zelo všeč tvoja zamisel da bi vsak nagratenc oddal svoj dobiček revnemu tovarišu. V mojem razredu pa imajo skoraj vsi otroci več ali manj premožnejše starše. Vidi se, da se mi da, da bi bil med njimi najbolj potreben nagrade jaz. Ki sem za pastirja pri dobrih tujih ljudih. Moji oče je dninar brez sredstev in mora skrbeti še za sedem otrok ki so vsi mlajši od mene. Če mi bo sreča mila, da bom izrebran za obleko jo pošljam bratcu ali sestrici, da bomo pomagali kot naštetih. Sin ubogemu ateku obleči našo družino. Če bom dobil knjige, jih bom prečital najprej sam, ker tako rad čitam povestice, potem jih bom pa poslal domov bratcem in sestricam, da bodo tudi čitali in pri njih pozabili, da so lačni...»

Še eno obdarovanje na meji Božičnica obmejne šole nad Marenbergom

Sv. Trije Kralji, 7. januarja Boda in zima vladata po svojih najhujših zakonih na našem zapuščenem Kozjaku. V njunem kraljestvu, daleč od lepših cest in mest, živi in živorani naš zaveden obmejni delavec, kočar in kmet. Vsako leto o božiču pa posije tudi v ta del sicer zapuščen, lepe slovenske zemlje žarek, ki ogreje srca naše mladine in vilje prebivalstvu nove vere in ljubezni do domovine.

Kakor vsako leto, je podružnica CMD pri Sv. Treh Kraljih nad Marenbergom tudi letno priredila božičnico, pri kateri je bilo obdarovanih 44 učencev in učenk tukajšnje šole.

Šola pri Sv. Treh Kraljih nad Marenbergom, ki je naši javnosti že dokaj znana,

na, je tipična obmejna hrubovska šola in kot taka važen činitelj pri narodno-obrambnem delu.

Poleg naše največje dobrotnice, Družbe sv. Cirila in Metoda, njene podružnice v Mariboru, kr. banske uprave in upravne občine, so se odzvali klicu naše severne meje tudi ostali dobrotniki. Posebna hvala gre Podmladku Rdečega križa na šoli v Lescah pri Bledu, ki nas je na pobudo učiteljske gde. Mire Povhove tako izdatno podprl.

Podružnica CMD pri sv. Treh Kraljih se po tej poti zahvaljuje tudi Skavtom in Bobrom v Mariboru ter vsem ostalim bližnjim in daljnim darovalcem.

Vzgoja zdravega delavskega pokolenja Ob III. letniku »Tovarniškega Vestnika« na Jesenicah

Jesenice, 7. januarja Pred nami leži prva številka tretjega letnika »Tovarniškega Vestnika«, ki ga za svoje delavce in nameščence izdaja Kranjska industrijska družba na Jesenicah.

Ta številka »Tovarniškega Vestnika« je izredno pestra, poučna in zanimiva. Na čelu lista je velika slika jeseniške železarnice, kakršna je bila pred 40 leti. Na drugi strani lista je članek pod naslovom »Prazniki najstarejših železarjev«. V tem članku omenja urednik lista g. Avgust Kuhar častni večer, na katerem je ravnateljstvo KID pogostilo, nagradilo in izročilo lepe

diplome onim delavcem, ki so v minulem letu dopolnili 40 let nepretrganega dela pri podjetju.

Zelo zanimive so strokovne razprave in sicer gg. inž. Nikolica, tehnika Draga Cerarja in obratovodje Franca Thume. Prvi v lepi obliki podaja zgodovino žičarstva, drugi početek, razvoj in sedanjí ustroj plavžev, tretji razmah in pomen sodobnih prometnih naprav v veleindustriji.

Ostali del lista je izpolnjen s kulturno in gospodarsko kroniko, raznimi slikami, člankom »Boj proti nezgodam«, sportnimi objavami, podlistkom, z nauki o

kozmetiki, gospodinjstvu in raznim zanimivim drobišem.

Cerprav je na Jesenicah kultura na razmeroma visoki stopnji, je izdajanje tega lista zelo potrebno. V marsikateri delavski družini imajo naročniki po več listov, večini družin pa nobenega. V listu dobijo pritegne k čitanju tudi drugih listov, s katerimi se vsak širi obzorje in dobiva pogled na dogajanja v širnem svetu.

»Kraljica Jadrana« in senjski Uskoki Pred 225 leti so se sloviti gusarji zadnjič spopadli z dubrovniško republiko

V zgodovini jugoslovanske zemlje so imeli Uskoki posebno nalogo. Avstrija jih je bila posejila vzdolž nekdanje Vojne krajine, zbirala v svoje polke ljudi, ki so bili drzni in smeli vojski v dolgotrajnih bojih proti Turkom. Med vsemi najdrzejši so bili senjski Uskoki, ki so na svojih maglinah ladja križarili po Jadrani in prežali na plen. Drzni pomorski gusarji so se namerikali pojavili zdaj v tem, pa spet v drugem pristanu, največ skrbi so pa prizadejali svobodni republik Dubrovniku.

Posebno pogosti spori med Uskoki in kraljico južnega Jadrana so izbruhili po l. 1571, ko so bili Dubrovčani zadavili slovičevsko uskoško vojsko Džura Dančiča. Senjski junaki, ki so neprestano vpadali v takrat še turško Hercegovino, so iskali prilike, da se maščujejo za smrt svojega poglavarja. Posebi je moral vmes Avstrija, da je pomirila duhove in ko se je za Dubrovnik zavzela tudi beneška republika, so spori med sovražnimi strankama za nekaj časa pojenjali.

Na kraju 16. stoletja so se Uskoki spet pojavili pred Dubrovnikom. Avstrija je prav takrat vodila veliko vojno proti Turkom in se trčila, da bi tudi balkanske narode pridobila na svojo stran. Dubrovnik je bil središče protiturške agitacije na Jadrani, uskoških čet pa niso marali med svoje obzidje, ker se niso hoteli zameriti Porti. Avstrija je prepovedala Uskokom, stopiti na dubrovniška tla.

Pomladi 1604 se je pojavila manjša skupina Uskokov blizu Stona, se izkrcala in napadla nekatero hercegovsko vas. Izropali so tudi nekaj hiš dubrovniških podanikov in republika se je obrnila s posebnim odposlancem Pavlom Gunduličem, na avstrijskega nadvojvodo Ferdinanda v Gradec, da posreduje. Kljub obljubam, da se napadi ne bodo več ponovili, so bili v marcu 1605. Uskoki spet pred Dubrovnikom. Navajali so na Popovo polje in opile turške kule. Ob tej priliki so odvabili seboj sina nekega uglednega Turka. Hercegovinski sandžak — beg, ki je za vpad dožlil Dubrovčane, se je napotil k Slanemu, da bi skupaj s kadijem iz Ljubinja dvignil obzidje proti republik Dubrovčani so se pohoda poveljnika turške vojske v Hercegovini ustrašili in mestni zapiski hranijo dve popisani strani darov, s katerimi se jim je posrečilo, zavrniti Turke.

Nista še minila dva meseca, že so bili Uskoki znova na južnem Jadrani. V skritem zalivu otoka Mleta se je zadržalo osem uskoških brodov. Dubrovčani so obvestili turške obmejne oblasti, da se bližajo Uskoki. Na Vidov dan 1605. so se gusarji izkrcali v Dubrovački zupl, nedaleč od Kupara. Odtod so krenili v Trebinje, pred njimi pa je dubrovniški sel vplj po vaseh, da se bliža sovražnik. Uskoki so ga dohiteli in ga težko ranili. Četa 300 mož je opelila Trebinje in ugrabila več uglednih Hercegovcev, med njimi tudi neko odlično muslimanko. S plenom so se napotili v Slano, kjer so nekaj dni čakali na odkupnino. Dne 3. julija so odveslali proti Vratniku, kjer so srečali osemsto trijadrično in 7 albanskih brodov, ki so sprenjajali turškega poslanika iz Benetk v Dubrovnik. Smele Uskoke so pustili dalje.

Osem dni kasneje so bili Uskoki spet na plenu po Hercegovini. Z bogatim plenom so odrinili na sever, napadli na morju Pelješčane in ubili tri njihove kaplane. Namestu proti severu so zajadrali v Ston in ko so turške oblasti to zvedele, so poslate nadnje 400 mož. Vnela se je bitka, Turki so bili poraženi, čeprav so jim Dubrovčani pomagali.

Hercegovski Turki so bili ogroženi. Več jezo so stresli na Dubrovnik in uporne čete so planile v Konavle, kjer so uničili selo Bune in ubili 5 domačinov. Med njimi sta bila dva dubrovniška plemiča, ki sta pravkar nadzorovala delo na posestvu. Republika je mobilizirala prebivalstvo in pojačala obmejne straže. Sklicala je senatski posvet p.sredovala pri turški vladi in šele jeseni je bila nevarnost odstranjena da so se plemiči lahko brez skrbi podali na trgatve v svoje vinograde.

List ustvarja tudi nujno potrebno ves med lastniki in vodstvom podjetja ter namenečoj in delavci, ki predstavljajo veliko delovno in ustvarjalno skupnost. S pomočjo strokovnih razprav, slik, risb in praktičnih nasvetov, s predavanji in s podpiranjem sodobne telesne vzgoje hoče vodstvo podjetja vzgajati močno, telesno in duševno zdravo pokolenje, ki bo kos vsem sedanjim in bodočim nalogam, ki jih prinašajo s seboj nove razmere, potrebe in čas.

Pri papežu, beneški in avstrijski vladi se je Dubrovnik posej živo zavzel, da bi uskoške napade na svojem ozemlju preprečili. Turke so potolažili z bogatimi darovi. Res so se Uskoki l. 1606 le enkrat upustili na južni Jadran. Topot je dve uskoški ladji napadla pet albanskih brodov. Ko je bil boj na visku, so prihiteli nove uskoške ladje na pomoč. Albanci so bili potolčeni, turške čete pograne v Hercegovino, v maščevanju za izostali plen so pa senjski gusarji opolnili dubrovniške vase.

Poslej je bil mir do l. 1610. Na pomlad t. l. so se Uskoki ustavili ob neretvanskem izlivu. Ker so pa Dubrovčani močno pojačali posadke, so se umaknili. Čim so pa zvedeli, da je meja republike spet manj zastražena, so v aprilu Uskoki prijadrali pred Dubrovnik, naskočili dve galeji in ugrabili 30.000 dukatov! Republika je alarmirala prebivalstvo pod orožje, zaprla več bratov frančiškanskega samostana v Stonu, ker je sumila, da so bili v zvezi z gusarji, postavila pred sodišče kapitana obeh galej, mornarje pa obsedla na petletno ječo.

L. 1612 je pobegnilo iz Dubrovniške več vinstelinov, ki so bili obojeni zaradi dobavljanja orožja v Hercegovino. Zatekli so se na Reko, nekateri tudi v Senj in vodili Uskoke proti rodemu mestu. Dubrovnik je to leto mnogo trpel pred gusarji na morju, ker je moral svoje čete držati na kopni meji proti nemirni Hercegovini. Uskoki so opolnili primorska mesta odvedli seboj več ladij z vinom ter vse skupaj prodajali po Dalmaciji.

Dne 18. aprila 1613. so Uskoki iz Senja poslednjič napadli Dubrovnik. Enajst ladij je pristalo pred samim Dubrovnikom, na ustju Dubrovačke Reke. Vpadli so na Popovo polje, kjer so plenili ves dan. Dubrovčani so naglo opremili več ladij in prežali pred izhodom iz Slanega, kdaj se bodo prikazali uskoški brodovi. Ti so se medtem ukrcali v Trstenem in ko so opazili dubrovniške galeje, so prišli za vesla ter ušli zasledovalcem. Odveslali so k Hvaru, kjer so se spopadli z Benečani. Billi so poraženi, Dubrovnik se je oddahnil. Na Reko in v Senj so poslali k avstrijskim poveljnikom odposlance, da bi enkrat za vselej preprečili gusarenje Uskokov po Jadrani. Ko je istočasno nastopila Benečija s svojo močno mornarico in je Avstrija živela v miru s Turčijo, so senjske Uskoke s silo razselili po zaledju. Uskoškega gusarenja po Jadrani je bilo konec, »kraljica južnega Jadrana«, dubrovniška republika se je iznebila žilavega nasprotnika, ki ji je pred 225 leti povzročal nemalo skrbi.

(»Politikenc«)

(»Everybody's weekly«)

„Kako se mi ženimo“

Vir in nastanek Tavčarjeve novelice

Pod tem naslovom je spisal dr. Ivan Tavčar ljubko črtico iz loškega pogorja za »Ljubljanski Zvon« 1881. Črtica je ponatisnjena v prvi knjigi njegovih zbranih spisov. V kratki novelici opisuje Tavčar nekdanje običaje nevestine snubitve iz svoje rojstnega kraja.

Hči Jurja Tavčarja, poslednjega gospodarja prvotne hiše Tavčarjev v Poljanah, ki je umrl pred desetimi leti, mi je pravila letos poleti, kako je bil stari Kosem, dr. Tavčarjev oče, za snubca nje očetu, ko se je oče ženil. Kako je znal pri tem poslu se obnašati, govoriti in napeljevati vse na pravo pot pri zaslužnem dekletu! Do konca svojega življenja se je nje oče tega dogodka živo spominjal in znal kaj mi-kavno in zanimivo pripovedovati o svoji ženitvi.

Takoj mi je prišlo na misel: O tej snubitvi in ženitvi je dr. Tavčar silil praviti svojega očeta in je porabil to za snov črtice »Kako se mi ženimo«, kakor toliko starih dogodkov v dolini, n. pr. o »Kuzovcih«, itd.

Ko je prihajal dr. Tavčar domu in je naletel tu in tam na mlado sosedo Vrbanačko (tako se pravi pri hiši), mu je bilo prvo vprašanje: No, Micka, kako? Je dobro zasnil moji oči?

Kakor običajno je tudi v tej črtici Tavčar zamenjal osebe in kraj z drugimi osebami in krajem, ter v svoji bujni domišljiji in duhovitosti dodal še to in ono. Krajevni opis, kakor opis snubitve ali ženitve sosedu in sorodniku Jurja Tavčarja pred 62 leti je dal pobudo in snov Tavčarju za to leposlovno črtico.

Pod imenom Kobalov Toma je mišljen njegov sorodnik Jur Tavčar. Jurjev ded je bil dr. Tavčarju praded. Tedaj Vrbanač Jur, je bil Tavčarju, Kosmovemu Janezu, mali stric, po starih materah, babičah, sta si bila pa med seboj mala bratrance.

Dr. Tavčarjev praded, Vrbani Tavčar, ustanovitelj te rodbine v Poljanah, je bil dvakrat oženjen. Iz prvega zakona je izhajal dr. Tavčarjev ded ali stari oče. Ko je bil polnoleten, mu je oče Vrbani, ki je bil tedaj že vdovec, kupil Kosmovo domačijo, da ga je odpravil od hiše. Poročila sta se oče in sin obenem, oče v drugič. Vzela sta v zakon vsak po eno sestro nekod s Trate ali iz Gorenje vasi. Tako sta si postala svaika. Odtod to zamotano potomstvo in sorodstvo. Dr. Tavčar je izhajal iz prvega Vrbanovega zakona, a Jur Tavčar iz drugega. Obema sta bili babici (stari materi) sestri.

Za Vrbanačovo hišo, tedaj že Jurjevo domačijo, se nahajal navzgor v breg vrto, odkoder je motril in opazoval po Tavčarju Kobalov Toma parjenje in ženitev plic okrog vrha zvonika in tako zvalih »slepih lin«. Ta trata se nahajala približno v višini zvonika, med tem ko je Kobalova hiša spodaj v vasi med hišami brez vsakega vrta ali trate okrog nje.

Svojega očeta Janeca kot snubca je Tavčar zamenjal z nekimi Lazarčkovim Jakopetom. Izmišljena ime. Tavčar tu opisuje in karakterizira očeta popolnoma napačno, kakor je v resnici bil ta stasiti mož po svoji zunanosti in značaju. To karakteristiko je povzel po nekem tedar-

njem godcu pri Poljanah, po domače Kozelčevu, ki je slovel po svoji prebrisaniosti, kajnovosti in šegavosti.

V dolini je bila takrat navada, da so godci prevzemali nekako prvo posredovanje pri snubitvi pri fantu in pri dekletu ohranilo pri starih obeh.

Godcu se je šlo pri vsem tem tudi za zaslužek na svatbi, če je prišlo do ženitve po njegovi pripomoči. Tak godec je imel glavno besedo na svatbi, da je zabaval vse s šalami in vsakovrstnimi dovptli.

Vas Zetina-Ščetina (kakor jo imenuje Tavčar) z naseljem Brinje pred Zetino, koder pelje pot v Zetino, se nahaja levo nad Javorjem pod Mladim vrhom. Tod je prava pot v Zetino. Seveda je Tavčar zamenjal z vasio Zakobilje in hišo Zakobiljekar. Dekle pa, katero sta snubila, je bilo doma v Brinju pri Zetini in so rekli pri hiši: pri Dobrotvilih.

Godilo se je to začetkom zime leta 1876. ali v začetku l. 1877. O kaki žetvi tedaj ni govora in Tavčar je najbrže zaradi romantike postavil dejanje v početni čas ob žetvi. Izmišljena je tudi Primoževa Rezi-ka, pri kateri hiši niso imeli tedanje čase nobenega dekleta.

Tavčar je opisal ta dogodek in ranitev pri žetvi s svojo veliko duhovitostjo najbrže zaradi večje tragične romantike in ker so bili v tedanjih starih časih taki prisiljeni zakoni kaj pogosti zaradi pritiska od strani staršev, bodisi na fanta ali na dekle. Posebno je to veljalo zaradi večje dote ali večje domačije in veljavnejše hiše.

Navada je bila, da so snubci »snubčiči« kakor so jim rekali v dolini, prihajali v hišo snubljenege dekleta le zvečer. Tudi Kosem, Tavčarjev oče, in mladi Vrbanač, Jur Tavčar, sta prišla snubit v Brinje Dobrotovo Micko že v mraku. Po običajnem kmetemskem pozdravu pri vstopu v hišo,

je pričel Kosem kot snubec pogovor o vsakdanjih rečeh, letini, živini, kako se kaj reši in podobnem ter vprašal naposled: No, Dobro, pa imaš na prodaj kako mlado jenico (tako pravijo na Poljanskem mladi junici). Pa, seveda, mlado živino kaj neradi damo od hiše, z mlado živino pa bi rad ta mladi fant tudi mlado gospodinjico, da bi živino »lejštal«, oskrbovala in gospodinjila.

Dekle, za katero je šlo, je ob taki priliki takoj izginilo iz hiše in se zadržalo v kuhinji ali kje drugod v bližini. Kmalu je prišel fant, snubec zanj, ko je stvar bila že bolj ali manj urejena na obe strani. Tako je bilo tudi v tem primeru.

Mladi Jur Tavčar, črnat, čeden in krepak fant, zgovoren, kakor je bil, si je hitro po krajšem navadnem pogovoru Miklikino naklonjenost in ji rekel: »Pravijo, da bi se vzela.« Nj mu tega zanikala. Po presledek in že bolj naklonjenosti nje-nih besedah in medsebojnim razgovorom je pa že pobral za poljub z besedami: »Micka, se pa kušniha.« Sramežljivo mu je odgovorila: »Ja, ker te še premalo poznam.« Menda sta bi ta prvič skupaj.

Med razgovorom v hiši med Kosmom in hišnim gospodarjem, ki se je večinoma pletlo o ženitvi, kaj in kako in ker se je oče Dobro kazal, da bi rajši hčer Marjano naprej odpravil od hiše in jo zato večkrat navajal z imenom, se oglašal vmes mlajša sestra, še otrok: »Micka je najgorji, Marjana je pa grda.« Reva je bila hudo kozavata. Od tod Tavčarjev opis neveste o kozavosti.

Ta dogodek je oče Kosem gotovo tudi povedal pozneje sinu Janecu.

Ko mu je pravil, če tudi je bil preprost kmečki mož, mu je tekel jezik kaj gladko. Med drugimi ugodnostmi za dekle je navajal, da bo imelo dekle tudi to, da je tako blizu v cerkev.

Po nekaj dneh za tem so prišli snubčiči za isto dekle nekod iz Selške doline. Temu je zopet ponudil oče starejšo hčer Marjano, ki je bila kozava. Fant pa ni bil zanj in bi bil rad popustil sto goldinarjev na doti, če dobi Micko. Pa vse ni nič pomagalo. Ta je bila že za trdo odločena za prvega, našega Jurja Tavčarja.

Cez nekaj tednov se je vršila ženitovanje in Micica je prišla za gospodnjo k Vrbanaču v Poljane. V prvotno hišo Tavčarjev in s temi v sorodstvo.

V zakonu, ki je bil prav srečen, je nastala velika družina čvrstih fantov in deklet, kar Tavčar v tej povestici omenja.

Štirje sinovi in ena hči so v Ameriki že daljšo dobo. Tu in tam pa prihajajo še vedno na obisk v svojo staro domovino. Najstarejši sin Janec, zdaj Žon (John), ki se nahaja kot trgovec v Zapadni Ameriki, je prišel že večkrat. Ko mu je živel še oče, ga je vsakikrat vprašal: »No, oče, le povejte, kako ste se ženili, kako sta snubila s stariim Kosmom?« Pa mu je ta živo pripovedoval, kajti imel je tudi dobro namazan jezik kakor sploh Tavčarji. Sin Janec je imel pri tem pripovedovanju večje dopadenje in zabavo. Micka, kakor jo je nagovarjal v mladih letih dr. Tavčar, še živi, kot 85-letna žena. Deset let je že vdova, a svojega moža Jurja se še vedno z ljubeznijo spominja. Kedaj mu je dala prvi poljub ali kušnila, ali on njo, tega pa ne pove...

Tudi snubitve v dolini

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Davčna

A. G. — C. — Od kdaj je v veljavi zakon o splošnem prometnem davku in kaj je po tem zakonu pravzaprav smatrat za promet? — Imenovani zakon je bil objavljen v »Služb. novinah« št. 37 — V. a dne 31. I. 1922. ter je v smislu določbe čl. 18. s tem dnem stopil v veljavo. Nadomestil je prejšnjo uredbo o davku na poslovni promet z dne 27. VI. 1921., objavljen v »Služb. novinah« št. 191 iz I. 1921. Za promet po tem zakonu je v smislu pravnika smatrat: 1) vsak prenos lastnine oziroma vsak prehod predmeta iz lasti ene osebe v last druge osebe in 2) vsako izvrševanje storitev (opravil). Da spada tak promet pod davčno obveznost, morajo biti podani sledeči pogoji: 1) da se promet izvrši proti odškodnini v kakršni koli obliki, 2) da je opravljen do dela v državi, to je da prodano blago in za blago prejeto odškodnina ostane v državi in 3) da se promet opravi v okviru samostojnega posla — obrtnika in v obsegu glavnega, pomožnega ali postranskega posla ali posla. Posameznik ali skupina opravljenih poslovanj, ki so namenjeni za zavezanca davku le tedaj, če presegajo odškodnina znesek 5000 din. Ker bi bilo preobsežno, spuščati se podrobno v zakonske določbe, Vam svetujemo, da proučite besedilo zakona in pravnika, ki sta objavljena v Ur. listu št. 46/20 iz I. 1922. o. n. št. 47/21 iz I. 1922.

A. A. — Gorenjsko. — Pred časom ste posodili večji znesek denarja. Dolžnik je priznal po pogodbi 6 odst. obresti. Tega posojila davkarji niste prijavili. Ali boste radi tega kaznovani in kolikšno kazen Vas more zadeti? — Na vsak način ste po čl. 142. zak. krivi davčne utaje. Kdor takšno utajo zakrivi, se kaznuje, razen tega da mora plačati redni davek, z dvakrat do štirikratno višjo, za katero je pretila država oškodba. Kazen pa ni dopustna, če ustvari krivca zakonu ustrezno stanje, preden je uradoma obveščen, da je bila podana zoper njega ovadba, ali preden se uvede zoper njega kazensko postopanje. Svetujemo Vam torej, da se — preden Vas kdo drug ne ovadi — sami zgledate pri pristojni davčni upravi, ki Vam bo naknadno predpisala samo redni davek brez vsake kazni.

E. T. — V. p. C. — Radi davčnih zaostankov je se davčna uprava vknjižila na Vašo njivo. Ali to njivo lahko prodam? Ali se v slučaju nadaljnjih zaostankov sme vknjižiti tudi na hišo in gospodarska poslopja? — Po čl. 146. zak. obstoji v Vašem primeru stvarno jamstvo, in se sme davčna uprava v primeru nezadostne varnosti za svojo terjatev vknjižiti tudi na hišo in gospodarska poslopja. Vendar pa pripominjamo, da se nikoli ne smejo prodati nepremičnine prvenstveno za davčno terjatev brez dovolitve oddelka za davke ministrstva za finance. (Čl. 83. uredb. z dne 19. XI. 1928. — U. št. 8. iz I. 1929.)

Isti. — Obrt ste odjavili pri sreskem nadzoru, ki Vas je obvestilo, da je bila o tem obveščena tudi davkarja. Tudi sami ste pri davčni upravi odjavili obrt, vendar pa se povedano odjavo nimate potrdila. Tako se je zgodilo, da je davčna uprava od gostilniške obrti obdavčevala Vas in Vašega naslednika. Tekom dveh let se je vsled tega nabralo za več tisoč dinarjev davčnega zaostanka, ki ga je davčna uprava poleg že navedene hipoteke takisto vknjižila na Vaše posestvo. Ali je mogoče, da plačujete za isto obrt davek dve osebi? Ali lahko to vknjižbo izpodbijate? — V Vašem primeru gre brez dvoma za dvojno obdavčbo. Seveda bi morali imeti dokaz, da ste trajno ustavitev obrti pri davčni upravi v smislu čl. 171. obrt. zak. prijavili. Pa tudi ne glede na to bo morala davčna uprava, čim točno ugotovi, da gre za dvojno obdavčbo, po službeni dolžnosti neosnovano predpisani davek predlagati v odpis. Zato proti vknjižbi brez odloga ugovarjate z zahtevu da vzame davčna uprava Vaš ugovor na zapisnik in po ugotovitvi dejanskega stanja radi odpisa neosnovano predpisane pridobitne in odtajne davek izbrisati vknjižbe zastave pravice po službeni dolžnosti vse potrebno ukrene. —

Isti. — Vse svoje imetje namenivate izročiti svojemu otroku. Vprašujete nas, kakšno pogodbo naj radi prenosimo imetja na pravice. Ker nam podrobne določbe, ki jih namenivate vnesti v pogodbo (kupoprodajno ali darilno), niso znane, Vam žal ne moremo nič določnega svetovati, na kakšen način bi radi plačila takse ceneje odrezali. Ker boste itak imeli opravka pri davčni upravi, prosite za informacijo takšnega referenta ter se sklicujete na določbo tar. post. 12. ter na takšno razpredelico za prenos nepremičnin zaradi daritve med živimi (tar. post. 23. taks. zak.). Na četrti vprašanje Vam odgovorj »pravna«.

F. T. — Lj. — Kako ugotovi davčna uprava osnovno za odmero pridobitne in kakšnih pripomočkov se poslužuje? — Točen odgovor na to preveč splošno postavljeno vprašanje nam je nemogoče. Bodite konkretni ali pa skušajte sami proučiti obsežne določbe čl. 120. pravnika k zakonu o neposr. davkih, ki ga boste našli v Ur. listu št. 402/121 iz I. 1928 oziroma v Sl. listu št. 24 iz I. 1934.

T. U. — M. — Vi in Vaša žena imata dohodek od nesamostalnega posla. Pri katerem dohodku se Vam mora priznati zakonski odbitek (popust) za dva otroka? — Če imata dohodek moji in žena, se priznava odbitek za otroka samo pri očetovem dohodku. Prejemalec dohodka, čigar žena je prav tako v službenem razmerju, se kaznuje, če ukorišča odbitek več nego za eno službeno razmerje, po čl. 139. zak. z 20 do 500 din.

T. F. — K. — Imate prav? Prispevek za pokojninski fond namencev je v Vašem primeru v smislu točke 7. čl. 54. zak. odbiten od kosmatega dohodka Vašega podjetja.

F. I. — K. — Radi davčnih zaostankov Vam je davčna uprava na javni dražbi prodala med drugim tudi dve poletni obliki, VI pa menite, da bi tega ne smela storiti, ker spada oblika med predmete, na katere se davčna izvršba ne sme voditi. — V zmo. t. št. 34. uredb. namreč pod točko 20. določa da se ne sme zarubiti oziroma prodati samo tista oblika, ki je davčnemu dolžniku po letnem času nezgodljivo potrebna. Ta določila torej za letno obliko, ki pride na dražbo v zimskem času, ne more biti veljavna.

Postani in ostani član Vočnikove družbe!

Pravna

F. B. C. Pravice dobrovoljcev-prostovoljcev. — ki so ob prevaru branili severno mejo. — Zakon o dobrovoljcih iz leta 1928 ne priznava pravice dobrovoljcev tudi tistim osebam, ki so se prostovoljno udeleževale bojev ob prevaru na severni meji naše države. Kakor čujemo, se pa pripravljajo uredbe, ki bo uredila tudi pravice teh prostovoljcev v finančnem zakonu, ki velja v I. 1939. je predvideno, da sme vojni minister odobriti izdajo posebne spominske medalje, neke mater. elne koristi takim prostovoljcem pa bo uredila uredba, ki šele izide.

L. J. R. Vprašujete, kam ste pristojni na to, ko ste v pokolu ostali v istem kraju, kjer ste preje službovali? — Tudi v občini, ki leže na deželi so pristojni državni uslužbeni civilnega in vojnega reda, ako so službovali stalno v dotični občini ob upokojitvi. Ako niste izjavili v roku treh mesecev od dne odločbe o izpremembi službenega sedeža, da hočete obdržati članstvo v prejšnji občini, ste ostali pristojni v občini, v kateri ste prenehali službovati ob upokojitvi.

R. G. Lj. V letu 1934 ste posodili prijatelju večjo vsoto tujeja denarja in dogovorili poleg 6 odstotnih obresti tudi posebno dajatev v denarju. — Po uredbi o maksimiranju obresti, ki velja od 14. VIII. 1934 dalje, smejo privatni upniki zahtevati največ 8 odstotne obresti na leto od svojih dolžnikov. V to najvišjo obrestno mero se mora všteti tudi vsakršna druga korist, ki ste jo dogovorili takrat, ko ste posojilo dali. V obresti so všteta vsa postranska plačila ali dajatev kot n. pr. provizije, režijski stroški ali kakršnekoli druga povračila. Obližljena za storitev iz dolžnega posojila. Poleg obresti smete zahtevati torej le stvarne stroške za sklenitev pogodbe o posojilu, predvsem torej dejanske izdatke. Pogodba, s katero bi bile po gorenjem datumu, od katerega velja uredba, dogovorjene višje obresti, je nična ter jih sodišča ne smejo niti presoati, niti radi njih dovoliti izvršilno postopanje. Obresti za posojila, dogovorjene predno je stopila uredba v veljavo, se lahko računajo v dogovorjeni višini, v kolikor ne bi nasprotovala zakonom, t. j. bile odušerke. Od svojega dolžnika bi mogli torej s pridom izterjati le razliko med plačanimi odst. in 8 odst. obrestmi, ki so po uredbi dovoljene, ker bi se višjim obrestim s pridom uprli tekem pravde.

I. K. R. Mladoten hčerko ste dali v službo kot služkinjo, kjer je zbolela, pa ni dobila odškodnine, ko je bila iz službe odpuščena. — Lastnica obrata, v katerem je bila uslužbena Vaša hči, je bila po zakonu o zavarovanju delavcev dolžna Vašo hčerko prijaviti v zavarovanje Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev. Ker je hči še vedno bolna in potrebna zdravljenja in hranarine, prijavite službodajalco najbližji ekspozituri Okrožnega urada, na kar bo ukrenil Okrožni urad vse potrebno, da pride Vaša hči do brezplačnega zdravljenja in hranarine. Vse izdatke, ki ste jih imeli z zdravljenjem boste mogli od službodajalke zahtevati nazaj.

»Zagreba« A. B. Vprašujete, ako imate kot žena pravico zahtevati povračilo predmetov, ki so spadali v gospodinjstvo vašega moža in njegove prejšnje. Sedaj pokojne žene, ker so jih odnesli ženini sorodniki. — Pravico zahtevati predmete, ki so spadali k zakonskem gospodinjstvu pripada le Vašemu možu kot možu pokojnice. Ako se je tak pravici odrekli in proti dotičnikom, ki so predmete odnesli, izjavili da se za to noče z njimi tožariti predmetov ne bo mogel več zahtevati nazaj niti s tožbo. Ako take izjave ni dal bo moral vložiti tožbo edino Vaš mož, na noben način pa ne Vi kot sedanja druga žena.

L. J. B. K. Ali je obvezan mož plačati zdravniške stroške svoje žene. — Po zakonu je mož glava v rodbini. V tej lastnosti ima posebno pravico voditi hišno gospodarstvo; obvezan pa je tudi zakonsko ženo po svoji imovini dostojno vzdrževati. Ako je ženin sorodnik odredil njeno posebno zdravljenje proti dovoljenju zakonskega moža in preko njegovih plačilnih ali premoženjskih zmognosti, ne bo mož dolžan povrniti stroške dotičnega zdravljenja. Vsekakor pa ima mož pravico zahtevati od sorodnika, ki hoče povrniti stroškov od njega, da mu predloži vse potrebne račune glede dotičnih stroškov. Iz računov bo šele mogel razvideti, kaj se od njega prav za prav zahteva in na to odločitvi plačilo ali pa zahtevi upnika ustreči.

F. D. Lj. Kako pridobi tuj državljani naše državljanstvo. — Pridobitev državljanstva je urejena po zakonu o državljanstvu, je pa vezana na pridobitev občinske pravice v gotovi občini v državi in na prošnjo za podelitev državljanstva. Avtomatično se tujeja državljani ne morejo upisati v naše državljanstvo.

L. L. N. Četudi je vaš oče bogat posestnik, noče nikesar slišati o tem, da bi vam po omožitvi dal kako doto. — O pravici zahtevati doto smo že ponovnokrat odgovarjali v nedeljskih številkah »Jutra«. Kratko poudarjamo, da izročitev dote od očeta ne morete izsiliti potem tožbe pač pa smete predlagati določitev primerne dote pri nespornem sodniku v kraju, kjer oče stanuje.

V. B. M. Vprašujete, kako bi prišli otroci do pravice, dobiti premoženje staršev. — Ob življenju staršev otroci ne morejo od njih zahtevati dedščine, ker morejo dedovati le po njih smrti iz njihove zapuščine. Ako se bojuje, da bi starši radi zauživanja alkoholnih pijač zapravili ali razmetali svoje premoženje smete — tudi potom občine — staviti pri pristojnem sodišču predlog, da se uvede zoper njih preključno postopanje in na ta način ohrani njihova imovina.

Zdravniška

Vlažne roke: Priporočam, da si otarete roke večkrat dnevno s 3% formalinovim spiritalom. Ako bi postale roke preveč pušne, si jih namažite naknadno z vazelinom.

B. Celje: Od mladih let vas ujeđa po trebuhu in sicer v presledkih po par mesecev. Zadnji napad je trajal 13 ur. Rentgenološki pregled želodca ni pokazal nič posebnega. — Take napade, kot jih vi opisujete, opažamo pri žolčnih, ali pa ledvičnih kamnih. Možni bi bili ti napadi tudi v vseh onih primerih, kjer bi bila iz kateregakoli vzroka ovirana pasaja črevesa. V vašem primeru se mi zdi, da bi slednje držalo. Zdi se mi namreč, da imate kronično zaprtje in sicer na bazi krčev v debelem črevesu. Seveda je to samo domneva, ki bi jo morala šele preiskava

potrditi. Svetujem, da greste ponovno v bolnico! Ni namreč vedno mogoče že na prvi pogled ugotoviti prave bolezni in jo tudi uspešno zdraviti. Mogoče se tokrat posreči, da se bo našlo pravo in da se vam bo lahko vaše stanje olajšalo, odnoso pozdravilo.

U. A.: Bili ste dvakrat v bolnici, kjer so vam vzeli obakrat kri. Se vedno pa čutite bolečine posebno nad srcem. — Pri boleznih, na kateri trpite, opažamo pogosto slične pojave. Najbolje bo, ako greste v ambulanco internega oddelka, do česar imate pravico, kjer vam bodo predpisali potrebna zdravila. Glede ostalega si ni treba delati skrbi, ker bo kmalu prenehalo.

R. Z.: Po mojem mnenju hranite vašega otroka popolnoma pravilno. Proti zaprtju pa mislim, da bi bilo najbolje, da daste klistir z glicerinom, ali pa z oljem. Verjetno je zaprtje samo prehodnega značaja.

Isti: Bolečine v hrbtu izvirajo verjetno od starega vnetja reberne mreže. Priporočam tople obkladke. Če se pa stanje ne izboljša, pojdite k zdravniku.

R. R.: Mislim, da imate vnetje mehurja, odnosno ledvic. Svetujem zdravniški pregled. Odlašanje bi pomenilo samo poslabšanje in podaljšanje zdravljenja.

Sklerotik: 73 let ste stari. Trpite na močni arterioskleroz. Poleg tega imate še ozeblino. Zdravnik vam je predpisal — padutino. To zdravljenje pa je vam predrago in bi želeli drugo sredstvo. Proti ozeblinam priporočam izmenično tople in mrzle kopeli nog, kakor tudi masažo. Čevlje morate imeti zelo prostore. Proti sklerozam je dobro domače sredstvo vodni ekstrakt čebule. (Za oreh veliko čebulo sesekljate in namočite čez noč v skodelici vode. Zjutraj precedite in izpijete.) Mesto padutina lahko uporabljate druga sredstva, ki so cenejša. Glede tega se morate obrniti na vašega zdravnika, ker ne prinašam na tem mestu receptov.

P. A.: Po vsaki jedi se vam po par urah pojavijo rdeče lise po vratu. Poleg tega imate velik pritisk v glavo. — Dvomim, da bi se vam po vsaki jedi pojavile rdeče lise. Verjetneje se mi zdi, da se vam pojavljajo izpuščaji samo po gotovih jedeh. To namreč opazujemo pri tkzv. koprnici. Priporočam, da jeste večkrat dnevno, pa v malih obrokih in da skrbite, za redno stolic. Kadar čutite pritisk v glavi, okopajte noge v vroči vodi.

P. V.: Nekaj dni sem čutilo zjutraj ko vstanem, nekako slabost v prsih in v ustih se vam pojavijo pene. Kašljate že dalj časa, toda zdravnik pravi, da nimate jekite. — Zdi se mi, da je opisani pojav v zvezi s kroničnim bronhialnim katarom. Priporočam inhalacije par vode, kateri ste dodali par kapljic mentolovega olja. V ostalem opustite kajenje, ako ste kadilec in bodite mnogo na svežem zraku.

A. J. Predvor: Priporočam toplo nožno kopel. V vodo dodajte malo pralne sode. V podplati pa uterite malo navadnega vazelina.

N. M. Praše: Pred 1 tednom ste popili nekaj rdečega vina in kmalu nato so se pojavili po telesu mehurji, ki vas močno srbe. Dve leti imate že ekcem po celem telesu. Sedaj ste noseči 4 mesece. — Bolezen, ki jo imate je tkzv. koprnica. Verjetno je, da je bilo vzrok nastanka koprnice vino, katerega se morate v bodoče posebno pa še z ozirom na nosečnost, izogibati. Kar se pa tiče zdravljenja ekcema, imate itak navodila od vašega zdravnika.

Sladkorna: Z ozirom na podatke v vašem pismu sklepam, da ima žena lažji slučaj sladkorne bolezni. Glede ostalega se obrnite na specialista za notranje bolezni in specialista za porodništvo. Mnenje teh bo odločilno.

Otekline: Po mojem mnenju imate kronično vnetje žil, leve noge. Svetujem tople obkladke, podnevi bandažo, ponoči pa, da imate nogo podloženo.

Isti: Glede drugega vprašanja, si preberite odgovor pod N. M. Praše.

Isti: Možnosti, da se je otrok inficiral od služkinje, ne morem popolnoma izključiti. Peljite otroka k zdravniku!

A. C. Pr.: Delen vzrok išijasa je mogoče iskati v vaši koruplentnosti. Možno je namreč, da imate skrinjo (gibt), ali pa sladkorno bolezen. Potrebno bi tudi bilo likanje hrbtnice, ker je možno, da kakšen izrastek kosti pritiska na živec. Nikotin ne pride v poštev, ker ste kajenje opustili. Pač pa bi mogel biti vzrok alkohol. Poleg tega obstojajo seveda še druge možnosti. Gornje sem omenil zato, ker ne išete nič, da li ste bili v tej smeri preiskani. Momentano vam ne svetujem, da greste v toplice, ker obstojajo prevelike temperaturne razlike. Najboljši čas za to je v jeseni ali pa spomladi. Kam greste, ni važno. Glavno je, da je voda dovolj topla. V tem pogledu toplice v naši državi ne zaostajajo za tujimi.

ŠAH

O božiču so navadno vsa številna obmorska letovišča na južni angleški obali prenapolnjena. Letos je bil tu namesto običajnega lepega solnčnega vremena o božiču mraz in sneg, ki ga ob tem času v Hastingsu že 50 let niso videli. Zato je na primer v sosednjem Brightonu izostal skoraj ves običajni božični dotok tujcev in cenijo s tem nastalo škodo samo tam na 80.000 funtov (nad 20 milijonov dinarjev). Hastings pa je bil tudi leto poln, čeprav ima le redko kateri izmed več sto hotelov poskrbljeno za primerno kurjavo. Res je k dobremu obisku pripomoglo to, kar baje nekaj posebnega: radi hudega mraza so po mnogih hišah popokale vodovodne cevi, pa so se zelo mnogi domačini iz Hastingsa (ki ima skupno s predmestji okoli 100.000 prebivalcev) zatekli za Božič v hotele. Ko smo se v sredo po Božiču začeli zbirati šahisti k turnirju, le nekaj ur pred začetkom partij, je bilo po stari tujakšnji navadi še treba čakati, da so se sobe za nas izpraznile. Sedaj pa smo šahisti že zopet skoraj edini gostje, pa delamo s turnirjem — reklamo za prihodnjo sezono.

Turnirji vsakoletnega božičnega šahovskega kongresa so letos razmeroma slabo obiskani. Mesto 200 igralcev, kolikor jih je bilo na pr. lani, jih je tokrat samo 130. Manjkajo zelo mnogi, ki so bili prejšnja leta stalni udeleženci. Zastopani pa so zopet vsi mogoči narodi: predvsem seveda Angleži, pa Holanci, Belgijci, Nemci, Madžari, Litvinci, zelo številni nemški emigranti, Italijan grof Sacconi; v enem stranskih turnirjev pa igra celo mlad mu-

let iz Britske Gvjanje, ki se je nalašč k turnirju pripeljal v Evropo. Kakor običajno, igra tudi več dam.

Doslej smo odigrali v turnirju štiri kola. Danes pa je prost dan, po starem angleškem običaju, ki za nedeljo prepoveduje vse športne, tudi šahovske prireditve. — Trenutno je slika v mojstrskem turnirju še popolnoma nejasna. Vodita Holandec Landau in Szabo s 3 točkami. Sledje: dr. Euwe 2 in pol, Golombek, Pirc, Thomas 2, Klein 1 in pol (1), Milner-Barry 1 in pol, Sergeant 1, Tylor pol (1). Landau je imel doslej razmeroma slabše nasprotnike, pa še povrh nekaj sreče. Z veliko ambicijo je začel turnir Szabo. (Sploh ima sedaj namen, da se začne intenzivneje baviti s šahom, ter si je zato vzel celo za daljšo dobo dopust). Prvi dve partiji je proti Milner-Barryju in Kleinu res prav dobro dobil. V tretjem kolu pa je imel že velike težave, da je proti dr. Euweju rešil remis. Bivši svetovni prvak je v damskem gambitu kot črni vporabil neko novost, ki izvira menda od dunajskih mojstrov, ter je že v otvoritvi imel s kmetom več resne izgleda na zmago. Szabo pa je nekoliko izsilil neenake lovec ter se je v končnici s fino igro ubranil. Vsakekar pa je verjetno, da bi bil dr. Euwe ob najboljši igri moral partijo dobiti. Se bolj se je sreča nasmehnila Szabu v naslednjem kolu. Anglež Golombek ga je v angleški otvoritvi gladko nadigral in dobil kmeta. Ob prekritivni je imel v končnici s kmetom več vse izgleda na zmago. Ko pa bi se bila partija morala popoldne nadaljevati, je Golombek — ponudil brez igre remis, kar je Szabo seveda za največjim veseljem sprejel. Se sedaj ne ve ne Szabo, ne nihče drugi, česa se je pravzaprav Golombek ustrašil. — Dr. Euwe doslej ni pokazal posebne forme ter je eno partijo dobil, tri pa remiziral. Ni pa seveda še prav nič kvaril svoje pozicije. Tako on, kakor vsak drugi razen zadnjih dveh je lahko eventualno še prvi — če dobi vseh ostalih pet partij v turnirju. — Jaz sem v prvem kolu naletel na Thomasa. Kot beli sem imel v damskem gambitu sicer prednost, toda Thomas se je zelo dobro branil in rešil nevarno situacijo v remis. V drugem kolu sem porazil kot črni Milner-Barryja. V stari dunajski otvoritvi sem ovrgel neko nasprotnikovo novost ter dobil kmeta. Milner-Barry je sicer izsilil končnico dam, ki pa je tudi ni mogel držati. V tretjem kolu sem imel za nasprotnika sedaj v Londonu živečega Dunajčana Kleina. Igral sem angleško otvoritev kot beli nekoliko komplicirano, kar me je stalo mnogo časa. Kljub temu sem imel dolgo prednost, ki sem jo po potem po mali neozavisti dal iz rok. Nastala je enaka pozicija, v kateri sem končno enostavno spregledal neprijetnemu nasprotniku kvaliteto, kar je seveda povzročilo moj poraz. V četrtem kolu sem se hotel zato »maščevati« nad — dr. Euwejem, pa se ni posrečilo. V kraljevo-indijski obrambi sem sicer z žrtvijo kmeta res prišel v prednost. Imel sem nevaren napad, ki pa ga menda nisem naprecizneje izvedel, tako da je dr. Euwe še izenačil.

V zelo močni prvi skupni stranskega mojstrskega turnirja vodi naš mojster König s 3 in pol točkami. Sledje: Nemes (sedaj London) 3 (1), Luckis (Litva) 2 in pol, Sänisch (Nemčija), in Dunajčan Hönlinger (sedaj Pariz) 2. Litvanec List (sedaj London) 1 in pol (1), v Schellinga in Prins (Holandska) 1 in pol, Abrahams (Anglija) 1, Sacconi (Italija) pol.

★

Grünfeldova indijska obramba.

Beli: Klein. Črni: Szabo. (Hastings, 2. kolo, 29. dec. 1938.)

1. d2—c4 Sg8—f6
2. c2—c4 g7—g6
3. Sg1—f3 g7—d5

Kljub vsem slabim izkušnjam je Grünfeldova indijska zopet zelo v modi.
4. Sbl—c3 Lf8—g7
5. Dd1—b3

Mesto tega Botvinnikovega sistema je zopet stara poteza Lf4 vedno bolj v rabi.
6. — d5:c4
7. Lc1—f4 0—0!7
8. Dc4—b3 c7—c6

Taka izguba časa je seveda gotovo težka napaka. Z enostavnim e2—e4 bi bil bel lahko povzročil črnu velike težave. Sedaj pa pride že črni v prednost.

8. Dd8—b6
Saj bel niti ne more več prav menjati, ker pride potem črni na damskem krilu lahko do igre na odprti a-liniji. Povrh pa je črni že bolj razvit.

9. e2—e3 Lc8—e6
10. Dd3—a3? Sedaj je bila že zamenjava manjše zlo.
11. Sf3—g5 a7—a5! Enostavno, pa zelo močno. Dama se bo utrdila na polju b4.
12. Sf3—g5 Le6—d5

12. 0—0?

S tem se seveda beli izpostavi še tudi napadu, ki ga Szabo zelo precizno izvede. Najbrž pa je bil beli že itak izgubljen. Na 12. e4 bi bilo šlo h6.

12. — h7—h6
13. Sg5—f3 Db6—b4! Seveda!
14. Sf3—c5 Tf8—c8
Beli ne more preprečiti, da ne bi črni odprl c-linije za napad.
15. Se5—d3 Db4:a3
16. b2:a3

Dvojni kmet je še najmanjše zlo v slabih belih pozicijah.
16. — Sb8—d7

Obupno sredstvo proti sledečemu prodoru, ki pa tudi več ne pomaga. Beli je pač že izgubljen.
17. Sd7:e5
18. Sd3:e5 c6—c5
19. Kc1—b2 c5:d4
20. Td1:d4

Ce bi vzel beli na d5, ali pa s kmetom na d4, bi pač prej ali slej odločila odprta c-linija in slabost d4.
Tako pa se odpre še črnu lovcu diagonalna, pa je partije takoj konec.

20. Ld5—e6
Vse tri bele figure ne morejo več pravčasno z diagonalne.

21. Lf1—c4 Le6:c4
22. Se5:c4 Tc8—c5
23. Kb2—b3 Ta8—c8
24. Th1—d1 b7—b5

Dobi figuro.
25. Td4—d3+ Kg8—h7
26. Sc3:b5

Obup. Sledilo je še:
28. Tc5:b5+
27. Kb3—a4 Tc8:d8
28. Td1:d8 Tb5—g5
29. g2—g3 Sf6—e4
30. f2—f4 Se4—c3+
31. Ka4—b3 Tg5—b5+
32. Kb3—c2 Tb5—c5
33. Kc2—d3 Sc3:a2
Vasja Pirc.

Klub »Metla«

Danes za športnike

Stric Matic je danes poiskal uganke za športnike, seveda pa jo bo z majhnim trudom lahko rešil tudi vsakdo drug.

Nogometne tekme med Nemčijo, Anglijo, Francijo in Italijo so dale naslednjo tabelo (številke pomenijo od leve proti desni: število odigranih tekem—dobičenih—izgubljenih—neodločenih—golov—prijetih točk):

Neki navdušen prijatelj nogometa je bil priča tekme med Nemčijo in Anglijo in je ugotovil, da se je ta tekma končala z izidom 3:0 za Anglijo. Zdaj je lahko natančno izračunal, kako so se končale tudi vse druge borbe v tem tekmovanju. Kako je poteklo ostalih pet tekem? Kdo jih je dobil? Kdo jih je izgubil? Kakšni so bili rezultati posameznih tekem?

Uganite to in pošljite rešitve do petka na uredništvo »Jutra«. Pisane naj bodo na dopisnici, v kotu pa naj bo pripis »Uganke kluba »Metla«. Med reševalce bo stric Matic razdelil spet nekaj lepih knjižnih nagrad.

Skrivnostni račun

Metlarji so dokazali, da so dobri računarji. Čeprav deljenje, pri katerem je bila znana ena sama črka ni bilo prav preprosto, je prišlo vendar toliko rešitev, da se je stric Matic skoraj ustrašil.

Pravilna rešitev je naslednja:
110768 : 112 = 989
1008
— 996
— 896
— 1008
— 1008
— —

Med pridne reševalce je stric Matic razdelil po zbrbu deset knjižnih nagrad, ki jih določa naslednji reševalci:

Julija Lozar, Litija, Nove stavbe 5, dobi roman »V krepilnih inkvizicijah«.

Franciška Pivk, Ljubljana, Igriška 6, dobi roman »Pater Kajetan«.

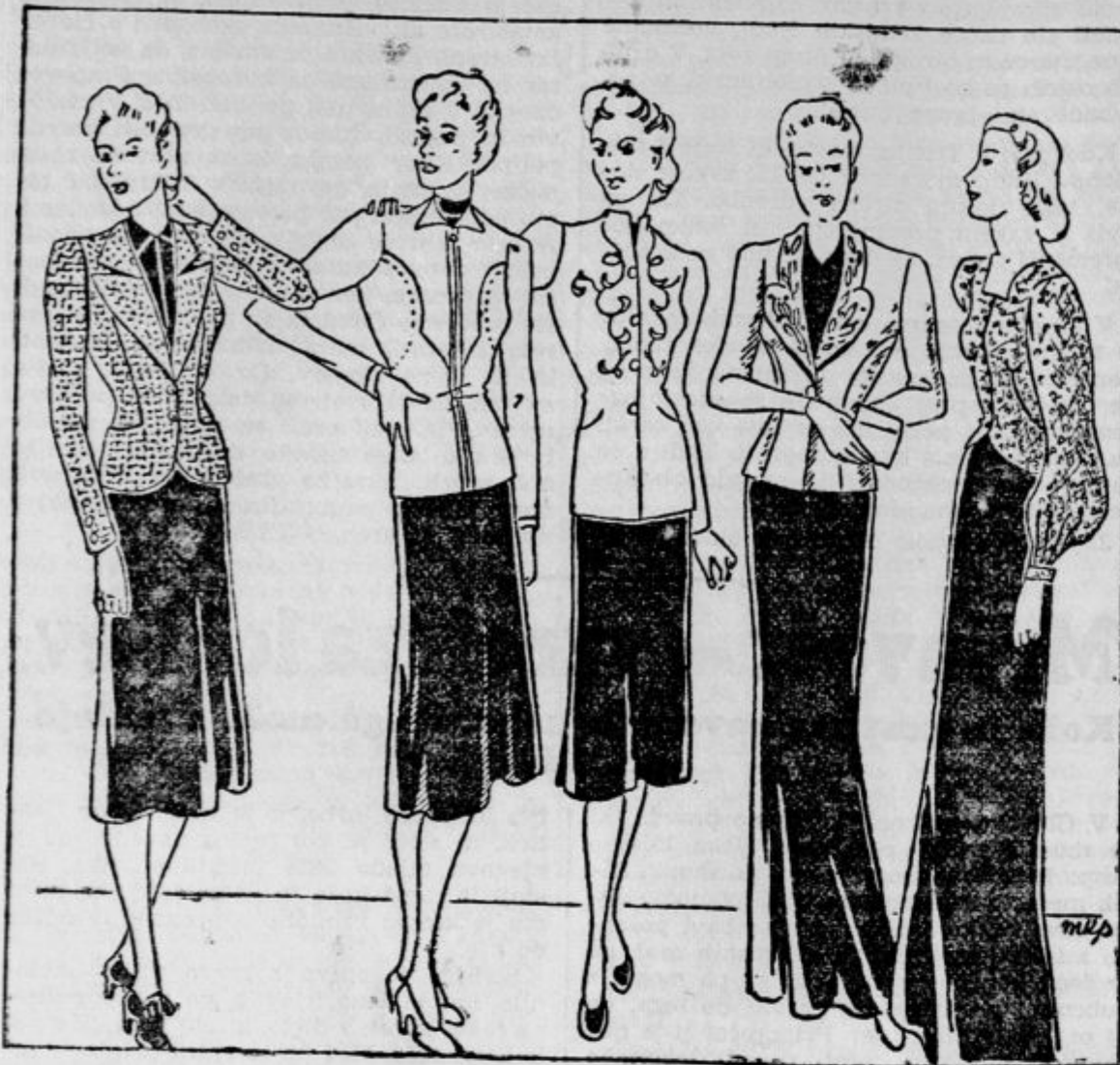
Vid Grošelj, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 10, dobi »Roman treh sroc«.

Marija Tul, Hernelje, prov. Pulj, dobi roman »Tigrovi zobje«.

Anton Cuder, Čezsoba 34, p. Bovec, dobi roman »Blagajna velikega vojvode«.

Aljožj Murovec, Ljubljana, Krakovski nasip 10, Rešino Nadiro, Hernelje 62, Zora Gomišček, Pušča 44, p. Murska Sobota, Karlo Gustin, Vrhnjice 6, p. Opčine in Min. ka Klein, Osijek I, Reiserova 115, pa do bo po eno knjigo revije »Življenje in sveta«.

Naša ženska stran

Barvaste jopice h temnim oblekam

Priljubljenost barvastih jopic, ki jih nosimo k volenim, pa tudi k svilenim oblekam, ne velja samo poživljujočemu in nad vse elegantnemu učinku, ki ga dosežemo s takšno sestavo. Se v večji meri, kakor elegantnemu videzu, se mora ta nova modna ideja za svojo zmago zahvaliti svoji praktični vrednosti. Pod letos modernimi, ohlapnimi plašči in kožuh, ki ne zabranijo dovolj dostopa mrzlemu zraku, je barvasta jopica postala prepotrebno, toplo dopolnilo naše zimске garderobe. Občutni mraz, ki vlada v letošnji zimi, pa nam jo je storil še bolj simpatično.

S svojimi svežimi barvami nove jopice izredno poživljajo temna in črna tvoriva zimskih oblek in jim dajejo tistega mladostnega poleta in svežine, ki ju ravno pri resno krojenih, temnih oblekah tako pogrešamo. Zato tudi izdeluje moda nove jopice v čim svetlejših, jasnih barvah. Posebej priljubljene so tukaj češnjevo rdeča, tirizno zelena, koruzno rumena, kraljevsko modra in svetlo ciklamna barva.

Dopoldanske in tudi mnoge popoldanske jopice ukrojlmo iz volnenega blaga, iz jerseyja ali iz žameta. Izrazito popoldanske in večerne jopice pa so seveda iz bolj dragocenejših tkanin. Tu priporočamo moda lame, velours, satin in brokat.

Oblika barvaste jopice se ravna navadno po »klasičnem« moškem kroju. Pri večernih in popoldanskih jopicah poživlja preprosti kroj zlato in bleščeče vezenje na reverjih ali po celem srednjem gelu, včasih pa so samo žepi in ovratnik pošiti z bleščico ali barvastim kamenjem. Seveda pozna moda poleg »klasičnega« kroja barvaste jopice še mnogo drugih, fantazijskih oblik, ki se ravna po postavi in po okusu nositeljice.

Kot posebna prednost barvaste jopice velja dejstvo, da jo lahko nosimo k lanskim, že nemodernim oblekam, ne da bi morale obleko izpreminjati, kajti že sama jopica jo stori izpoprjem povsem sodobno.

K enobarvni dopoldanski ali športni obleki predlaga moda jopico iz vzorčastega, to se pravi karlistega ali črtastega blaga. Takšno jopico ukrojlmo ob telesu v običajni, moški obliki, opremimo jo z moškimi reverji in vrezanimi žepi (1. skica).

Naslednja jopica je izdelana iz barvastega žameta in po vsej dolžini zapeta s patentno zadrgo. Zaokroženi prsi del je podprt z dvojnim šivom. Jopica je nekoliko daljša od prejšnje in zato stori postavbo še bolj vitko (2. skica).

Dolgo popoldansko jopico iz satina v nežni barvi lahko nosimo k vsaki črni ali temni popoldanski obleki. Jopica je popolnoma ravna in zapeta z gumbi, ki so prevečeni z enapim satinom. Sprejdi del je učinkovito izvezen v takozvanem podložnem vezenju (matelassé) ali pa je v istem baročnem motivu izvezen s srebrom (3. skica).

Z bleščico v barvi jopice pa je izvezena elegantna, kratka jopica, ki jo prav tako lahko nosimo k večerni, kakor popoldanski obleki. Z vezenjem v obliki listov je posita jopica po okroglih reverjih (4. skica).

Nasprotno pa jopica iz kovinskega lameja ali vzorčastega brokata ne potrebuje nobenega okrasja. Tesno ob telesu jo zapnemo z malimi gumbi iz istega tvoriva ali iz štrasa, opremimo pa jo lahko s širokimi, nabranimi rokavi, ki storijo, da učinkuje njeno dragoceno tvorivo še bolj razkošno (zadnja skica).

Letos nas spominjajo visoke prireške s svojim kapricioznim okrasjem, ki tudi stremljivo v višino, na ljubeznive slike glavice iz časa Ludvika XV. in pa na podobe iz prejšnjega stoletja. Cvetlice, šopki novejega perja, elegantne rajčice in bleščeči klipsi — vse to mora služiti spretni frizerkini roki, da ustvari skupaj z dehtječimi kodri nad vse mikavno podobo rafinirane ženske kožetnosti. Mladim obrazom pa se še posebno ljubko poda med kodri pritrjen trak iz žameta ali ljubeznivega metulj iz štrasa, ki krona visoko prireško.

Čim bolj pa je Seiffarth mislil na bodočnost, tembolj je mršil obrti. Dočim se je Kata še krčevito oprjemala besede o »prostoru in najmanjšem kotičku« in pa zaupanja polne besede »bo že kako šlo«, si je Seiffarth z moško domišljijo predstavljaval revščino malega gospodinjstva, ki premore komaj najpotrebnejše, pa še tega ne vedno in v katerem izpod vse prozoke odeje gleda gola revščina. Predočil si je, da se njegove sanje o zakonu s Kato vrte zmerom okoli skromno opremljenega trisobnega stanovanja s kopalnico. In ker na tak lukrs v doglednem času ni bilo mo-

goče misliti, so tem sanjam pravzaprav manjkala stvarna tla, brez katerih se sanje niso več prave sanje.

Mnogi njuni junaški znanci so najostreje obsojali to, oahlapno duševno zadržanje. Mislili so, da je najmanj, kar bi mogli od njega zahtevati to, da bi se moral v mistični zvezi s prodajalko vsaj kot tragičen junak vreti z mrko paplalojočim ognjem v negotovost tudi za ceno, da s svojo ljubljeno propade Seiffarth pa je to opustil prav iz ljubezni do Kato in iz te izvirajočega čuta odgovornosti. Kljub vsemu spoštovanju do Siegfrieda, ki je zati vse pomisleke, ko je osvojil Brunhildo, je bil prepričan, da so pri njiju bile prilike nekako drugačne. S krvavečim srcem se je umaknil.

Se ta umik bi bil mogel biti nekako junaško prepleksan. Potrebno bi bilo le to, da bi zamočil tiste enostavne prave vzroke ločitve in ošabno izvalil sceno pa tudi če bi mlado dekle zaradi sramote in zaničevanja poginilo ali pa ne.

Nasprotno pa je Seiffarth previdno razrahljal svoje vezi s Kato, ki mu je po par potočnih solzah pritrtila in tudi sama menila, da je mnogo pametneje počakati brez... vseh zunanjih vezi na lepše čase, katerih se je z gotovostjo nadejala. Do razdora ni prišlo, nič grmenja ni bilo in nobenega bliska. Ločila sta se obvladana in zbrana, kakor dva prijatelja, čeprav s trpečim srcem. In to na najljubši ogrčenjem tolikih tucatov Julij in Izold, Ro-

meov in Tristanov, katerih razdražena čudi so si želele drugačnih predstav. Pri slovesu pa je Seiffarth Kati podaril srečko. Če ta, kakor večina drugih, ne bi bila zadela, bi sramotna storija njune ljubezni vsaj dosegla svoj konec. Tode srečka je zadela in celo glavni dobiček.

Ko se je to razvedelo, so široki krogi mesteca X zagnali pravi vik in krik. »Ha«, so modrovali, »če bi bil igral va banque, bi bil obdržal srečko in mogel bi bil sebi v prid zapisati dobiček in zmago tudi Sedaj pa je za vse čase konec Na zopetno zblizanje pod nobenim pogojem ni mogoče več misliti Saj bi ga morala Kata ponosno zavrniti: »Izginite mi izpred oči, gospod! Spoznala sem vaš nizkoten značaj. Ubožno dekle ste zapustili — bogato vas z zaničevanjem zavrata. Vi ste podlež. Srečno za vas!«

Nameste tega je Kata vsa srečna pisala Seiffarthu: »Sedaj nama je trisobno stanovanje in morda celo hišica v mejah doglednosti. Midva pač nisva veličana, ki se, kakor kaže, lahko hranijo z bahavimi besedami — blagor jim, saj so take besede cenene kakor borovnice — midva sva preprosta človeka, katerima malo več ali malo manj gnetnega udobja lahko takoj pomeni že usodo. Ali me še hočete?«

Se sedaj ob svoji majhnosti dokončno razreščil, je odgovoril: »No — kako moreš še vpraševati, dragica?«

Sedaj bi manjkalo le še to, da bi ta dva brez vseh senzacij postala še srečna — čeprav so jima v resnici vse res velike duše šig s poti — in sramota bi bila popolna!

meov in Tristanov, katerih razdražena čudi so si želele drugačnih predstav. Pri slovesu pa je Seiffarth Kati podaril srečko. Če ta, kakor večina drugih, ne bi bila zadela, bi sramotna storija njune ljubezni vsaj dosegla svoj konec. Tode srečka je zadela in celo glavni dobiček.

Ko se je to razvedelo, so široki krogi mesteca X zagnali pravi vik in krik. »Ha«, so modrovali, »če bi bil igral va banque, bi bil obdržal srečko in mogel bi bil sebi v prid zapisati dobiček in zmago tudi Sedaj pa je za vse čase konec Na zopetno zblizanje pod nobenim pogojem ni mogoče več misliti Saj bi ga morala Kata ponosno zavrniti: »Izginite mi izpred oči, gospod! Spoznala sem vaš nizkoten značaj. Ubožno dekle ste zapustili — bogato vas z zaničevanjem zavrata. Vi ste podlež. Srečno za vas!«

Nameste tega je Kata vsa srečna pisala Seiffarthu: »Sedaj nama je trisobno stanovanje in morda celo hišica v mejah doglednosti. Midva pač nisva veličana, ki se, kakor kaže, lahko hranijo z bahavimi besedami — blagor jim, saj so take besede cenene kakor borovnice — midva sva preprosta človeka, katerima malo več ali malo manj gnetnega udobja lahko takoj pomeni že usodo. Ali me še hočete?«

Se sedaj ob svoji majhnosti dokončno razreščil, je odgovoril: »No — kako moreš še vpraševati, dragica?«

Sedaj bi manjkalo le še to, da bi ta dva brez vseh senzacij postala še srečna — čeprav so jima v resnici vse res velike duše šig s poti — in sramota bi bila popolna!

meov in Tristanov, katerih razdražena čudi so si želele drugačnih predstav. Pri slovesu pa je Seiffarth Kati podaril srečko. Če ta, kakor večina drugih, ne bi bila zadela, bi sramotna storija njune ljubezni vsaj dosegla svoj konec. Tode srečka je zadela in celo glavni dobiček.

Ko se je to razvedelo, so široki krogi mesteca X zagnali pravi vik in krik. »Ha«, so modrovali, »če bi bil igral va banque, bi bil obdržal srečko in mogel bi bil sebi v prid zapisati dobiček in zmago tudi Sedaj pa je za vse čase konec Na zopetno zblizanje pod nobenim pogojem ni mogoče več misliti Saj bi ga morala Kata ponosno zavrniti: »Izginite mi izpred oči, gospod! Spoznala sem vaš nizkoten značaj. Ubožno dekle ste zapustili — bogato vas z zaničevanjem zavrata. Vi ste podlež. Srečno za vas!«

Nameste tega je Kata vsa srečna pisala Seiffarthu: »Sedaj nama je trisobno stanovanje in morda celo hišica v mejah doglednosti. Midva pač nisva veličana, ki se, kakor kaže, lahko hranijo z bahavimi besedami — blagor jim, saj so take besede cenene kakor borovnice — midva sva preprosta človeka, katerima malo več ali malo manj gnetnega udobja lahko takoj pomeni že usodo. Ali me še hočete?«

Se sedaj ob svoji majhnosti dokončno razreščil, je odgovoril: »No — kako moreš še vpraševati, dragica?«

Sedaj bi manjkalo le še to, da bi ta dva brez vseh senzacij postala še srečna — čeprav so jima v resnici vse res velike duše šig s poti — in sramota bi bila popolna!

meov in Tristanov, katerih razdražena čudi so si želele drugačnih predstav. Pri slovesu pa je Seiffarth Kati podaril srečko. Če ta, kakor večina drugih, ne bi bila zadela, bi sramotna storija njune ljubezni vsaj dosegla svoj konec. Tode srečka je zadela in celo glavni dobiček.

Novoletna obljuba gospodinje

Potrudila se bom začeti vsako delo z novimi silami in z novo voljo po izkustvih, ki sem jih nabrala v preteklih letih.

Pregledala bom svoje naloge in če do slej ni bila moja navada, bom v bodoče smoteno uredila njih izvršitev. Zabeležila si bom vse, kar je potrebno, da opravim. Uravnovešala bom mgtotne možnosti s potrebami in ne bom nezadovoljna, če ne bo šlo vse, kakor sem si želela, pa tudi nemo-gočega si ne bom želela.

Da boste te obljube lažje izpolnjevali, Vam svetujemo:

1. Nikdar ne delajte najprej tega, kar vam prvo pride pod roko. Napišite si svoj razpored in videli boste, da vam bo šlo delo skoraj neopazno od rok in da je od dne do dne lažje. Če vam bo vaš »ur-nik« postal pri delu tovariš, s katerim se boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

2. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

3. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

4. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

5. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

6. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

7. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

8. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

9. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

10. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

11. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

12. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

13. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

14. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

15. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

16. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

17. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

18. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

19. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

20. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

21. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

22. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

23. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

24. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

25. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

26. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

27. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

28. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

29. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

30. Vsekakor pa spravite tudi razna opravlja v ravnotežje. Če želite posvetiti več pozornosti sobam, tedaj poskrbite, da bo v tem času jedilni list sestavljen iz eno-stavnih jedi, ki ne zahtevajo mnogo dela in pozornosti. Če pa želite nasprotno bogatejše jedi, tedaj si zaenkrat odločite, da se ne boste posvetovali, vam ne bo težko izogiba-ti se neljubim zakasnitvam. Ob pravem času opravljeno delo ni le ponos vsake gos-podinje, temveč tudi njeno največje za-dovoljstvo.

dan redno pospravljeno! Vsako popuščanje v tem oziru ima za posledico komplikacije, ki lahko spravijo v nevarnost ravnotežje vsakdanjega dela.

3. A če je delo še tako obsežno, vsekakor se morate med posameznimi opravili malo oddahnuti. Deset, tudi dvajset minut vam je potrebno za odmor in zbiranje novih energij. Povsem napačno je mnenje, da se bo v tem času polastila gospodinje lenoba, ki ji ne bo dala nadaljevat dela. Kako pa naj izrazi čas za odmor? Pogleda naj malo v časopis, če ji je mogoče, naj se pri oknu navžije svežega zraka, okrepí naj se s koščkom sladkorja ali kozarcem vode in končno naj s sosedo spregovori besedo ali dve! Ta razgovor s sosedo je itak zelo v praksi kot nekakšno podzavestno pribežališče za odmor med enim in drugim opravilom. Toda vestna gospodinja se bo pazila tega, da bi se čas za pomenek raztegnil na škodo dela, ki ga mora opraviti in ne bo s prekomernim »brbljanjem« motila ne le sebe v svojem delu, temveč tudi druge gospodinje, ki jim je s pomenki »morda v nadlego!

Novi ženski uspehi

V literaturi dosegajo pisateljice vedno večje in pogostejše uspehe. Se nedavno smo poročali, da je avtorica svetovno znanih del »Dobre zemlje« in »Mater«, Američanka Pearl S. Buckova, prejela Nobelovo literarno nagrado, kmalu nato pa so časopisi poročali, da tudi v Franciji vedno večje število književnic dobiva literarne nagrade. Tako je n. pr. neko lani na novo ustanovljeno književno nagrado dobila neka književnica za svoj prvi roman, ki ga je napisala. Pa tudi med nemškimi emigracijami ženske ne zaostajajo: tako je književno nagrado »Heinrich Heine« za l. 1938, ki jo podeljuje združenje nemških književnikov v emigraciji, dobila pisateljica Elisabeth Karr.

meni, ga zalij s kuhanim krompirjem, osoli, potresi s sladko papriko, dodaj žličko paradižnikove meze, zalij po potrebi s krompom ali če imaš kaj juhe, to pusti počasi kuhati vse skupaj še četrto ure.

2. Spinačna juha

Merico špinace očisti, operi in prevrži v slano kroupo, pa takoj odcedi in pretlači skozi sito. V kozico dal žlico presnega masla in naredi prežganje z žlico moke. Ko je svetlorumeno, zalij z zelenjavno juho, osoli in pusti, da se lepo povre in zhladi. Staro žemljico obribaj, mečo razreži na tanke rezine, jih prepraži na maslu, pa daj v juho, tik predno daš na mizo.

3. Cvetača z jajčno jedjo

Cvetači obreži liste in prireži storžič, jo dobro operi in pusti v čisti vodi nekaj časa, da se dobro izplakne in osveži. Nato jo skuhaj v slani kroupi, jo dobro odcedi in položi na ogret krožnik, potresi s parmezanom in zabeli s presnim maslom, v katerem zarumeni nekoliko drobtin, pa jo postavi v toplo pečico. V posodi zvrkljaj za vsako osebo po eno jajce in osoli. Nato jih na premen maslu na hitro zakrini in naloži v vencu cvetače in potresi povrhu s ses

Letošnje obletnice

Malo pogleda v preteklost pred 20, 30, 50, 60 in 80 leti

Dogodki se odigravajo tako hitro, da je tisto, kar nas danes pretresa, jutri že zbledelo, mesec dni pozneje pa je pozabljeno. L. 1939. nas spominja na vrsto dogodkov, ki kažejo še danes v mnogem svoje posledice, ne da bi se jih ljudje prav zavedali.

Pred desetimi leti smo bili vsi pod vplivom strahotne zime 1928-29., na katero nas hoče letošnja zima spet spomniti. Dvajset let tega, l. 1919., je divjala prve tri mesece v Nemčiji grozotna državljanska vojna, v kateri so imeli glavno besedo

topovi, strojnice in letala.

Najhujše je bilo v Berlinu, kjer je upor špartakovcev zahteval tisoče smrtnih žrtev. Dne 21. junija istega leta se je pred očmi Angležev v zalivu Scapa-Flow po iniciativi njenih poveljnikov in moštva potopilo internirano nemško vojno brodovje, 74 edinic. Dogodek je napravil na ves svet velik vtis in je dal slutiti težave, ki jih bo imel svet s premagano Nemčijo. Angleži so potopljene ladje pozneje dvignili, niso jih pa mogli uporabiti za nič drugega nego kakor za staro železo.

Na Madžarskem je od 21. marca do 1. avgusta imela v rokah modrovlada Bele Kuna. Zadušila se je končno tako rekoč

v lastni krvi.

Pred pet in dvajsetimi leti, l. 1914., je bila vrsta velikih dogodkov, ki bodo zapisani za vse čase v knjigi svetovne zgodovine. 28. julija se je začela svetovna vojna, ob koncu istega leta je bilo že 760 milijonov ljudi v vojnem stanju, približno polovica tedanjega človeštva.

V avgustu 1914. je umrl papež Pij X. Pred tridesetimi leti, 1909., so imeli

v večno nemirni Španiji

krvave nemire, ki so dosegli višek v Kataloniji, kjer so uporniki zažgali med drugim 38 samostanov in cerkev ter pobili mnogo duhovnikov in nun. V Španskem Maroku je divjala vojna z Rifskimi Kabili. Dne 25. julija je Louis Bleriot z enokrovnikom kot prvi preletel Rokavski preliv med Calaisom in Dovrom, dogodek, ki je uvedel tako rekoč novo dobo v razvoju mlade aviatike.

Pred petdesetimi leti, 1889., se je zgodila ena izmed

najtemnejših tragedij,

kar jih pozna svetovna zgodovina. V noč od 29. na 30. januarja sta v lovskem gradu Mayerlingu izvršila samomor avstrijski prestolonaslednik Rudolf in njegova ljubavnica baronesa Marija Vercera. Kakšno senzacijo je zbudil ta dogodek, vemo še vsi, saj pozneje ni minilo leto, da bi se ne pojavila kakšna nova verzija o tej drami. Šele dolgo po zlomu monarhije, ko so odprli državne arhive, je prišlo nekaj luči v to temno ljubezensko zgodbo.

Istega leta se je 31. maja

razpočila dolinska pregrada pri Johnstownu v Kaliforniji. 18 milijonov kubičnih metrov vode se je mahoma razlilo v dolino in je uničilo 15.000 človeških življenj. — V septembru je zletelo zaradi sabotažnega dejanja v zrak municijsko skladišče pri vasi Austruweel v Belgiji. Vas je izginila s površja zemlje, na mestu, kjer je bila prej tovarna je zijalo samo ogromno žrelo. Eksplozivno je 25.000 kg smodnika, 25.000.000 nabojev in 54.000 sodov petroleja 130 oseb je izgubilo življenje. Že prej pa je v maju divjal strašen vihar preko Samoanskih otokov. V pristanišču Apiji se je potopilo na stotine ladij, med njimi tri nemške in tri ameriške vojne ladje.

Pred 60 leti, 1879., se je primerila ob Firthu od Tay na Škotskem strahotna mošna in

železniška katastrofa.

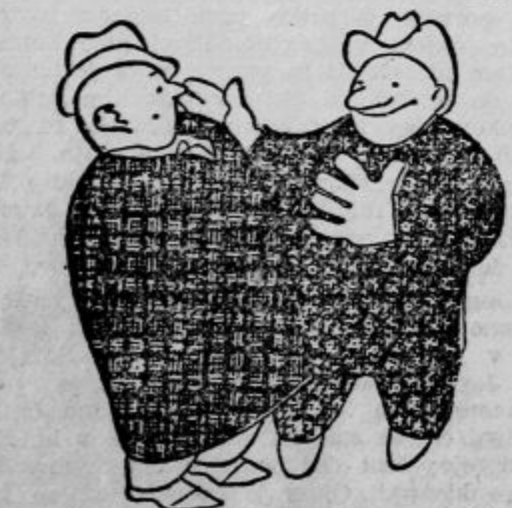
Med strašnim viharjem se je podrl most nad reko Tay in vlak, ki je privozil v istem trenutku, je treščil v globočino. Čeprav je pri nesreči izgubilo življenje 200 ljudi, ni bilo niti ene neposredne priče tega dogodka, ki je ne samo najgrozovitejša, temveč tudi najbolj skrivnostna železniška katastrofa vseh časov. Nihče, se namreč ni rešil. Še več človeških življenj konec 2000. je zahtevala v oslalem istega leta zrušitev velikega jez pri Srogedinu. Tudi ljudje so poleg naravnih sil poskušali, da je ostalo to leto s krvavimi črkami zapisano v zgodovini. Med Čilejem in Perujem po eni strani in Bolivijo po drugi je divjala ena izmed običajnih južnoameriških vojn.

Pred sedemdesetimi leti, 1869., so imeli

na Španskem upor in boje, ki so imeli svoje središče v Kataloniji. Pri Visu je zletela v zrak avstro-ograrska

SVOJI K SVOJIM
Slovenski izdelek
HUBERTUS

milo je odlične kvalitete in poceni!

»Ali mi moreš posoditi sto dinarjev?«
»Kaj pa boš z njimi?«
»Rad bi se igral Rockefellerja.«
(»Tlaka Tegn«)

oklopna fregata »Radecki«.

342 mornarjev, večinoma naših rojakov, je našlo smrt v hladnem grobu.

Osemdeset let tega, 1859., je zletela v zrak druga avstrijska vojna ladja, »Tritone«, in sicer pri Dubrovniku. To je bilo dne 8. maja. V oktobru je izginil med viharjem ob angleški obali v globino angleški potniški parnik »Royal Charter« in z njim je poginilo 459 ljudi.

Pred pet in osemdesetimi leti, l. 1854., je pobrala

kolera v Evropi

150.000 oseb. V Španiji so imeli običajni vojaški upor, ki so ga zadušili s krvjo. Na Kitajskem je bila običajna državljanska vojna. V vojnem stanju je bila tudi Rusija s Turčijo.

Pred sto tridesetimi leti, 1809., je v maju

Napoleon Bonaparte

pri Aspernu doživel svoj prvi veliki poraz. Teden dni pozneje so Tirolci pod Andrejem Hoferjem na gori Isel pri Inomostu

tako odločilno potolkli bavarsko Napoleono divizijo, da se je Tirolska začasno osvobodila tujega gospostva. Bilo je usodno leto v Korzičanovi karieri in je dalo naziv njegovim poznejšim zmagam slutiti, da bo njegova

zvezda kmalu zatonila.

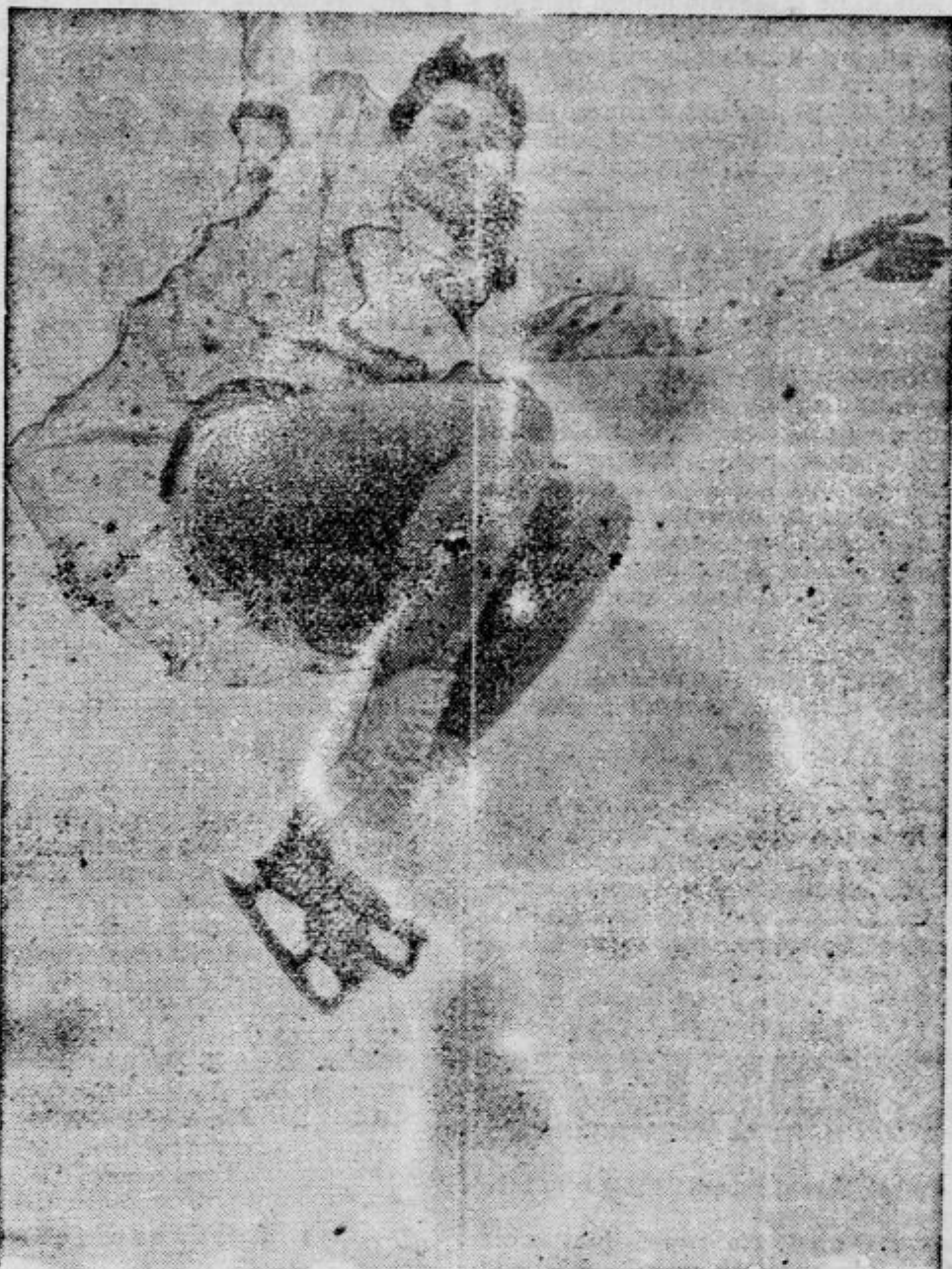
Pred 150 leti, 1789., pa je zabeležen francoska revolucija. 12. julija je prišlo v Parizu do prvega krvavega spopada, 13. julija se je ustanovila meščanska milica in revolucionarna mestna uprava. Dne 14. julija je sledil že naskok na Bastiljo. Po zavzetju se trdnjave monarhistične vladavine se je revolucija razširila takoj na vso deželo. Začela se je

nova doba v zgodovini

Francije in sveta.

Tako bi lahko po desetletjih in petletjih nazaj zasledovali tragično zgodovino človeštva. In kaj nam prinese letošnje leto z usodno devetico?

Nova zvezdnica na drsališču

Francoska drsalka Ariana Levaillant je stara komaj petnajst let, pa že briljira kot drsalka na švicarskih drsališčih

Najstarejše zemeljsko bitje

Častitljive palme v avstralskem Queenslandu

Tisočletna rožni grm pri Hildesheimu je samo nedorasel mladenič proti častitljivim palmam, ki rasejo na gori Tamborinu v avstralskem Queenslandu. Med njimi je igral vlogo očaka spet »ded Peter«, je ig al, kajti ta rastlina, ki je bila po mnenju učenjakov sploh najstarejše bitje na zemlji, bi bila pred nekoliko meseci postala skoraj žrtev lopovskih rok, ki so jo hoteli uničiti.

To je tudi vzrok, da poročajo po dolgem času spet o njej, kajti 200 prostovoljcev se je pred kratkim javilo, da bi to rastlino velikomno pod nadzorstvom vseučiliških

profesorjev presadili na drugo mesto. Tako upajo odpraviti posledice grdega atentata in omogočiti drevesu, da bo vsaj še nekoliko desetletij živelo od ogromne sile, ki tiči v njem. Skupina palm ki ji pripada »ded Peter«, šteje po 3000 do 8000 let, »dedovo« starost pa so učenjaki določili na 15.000 let. Drevo ni bogve kako visoko, samo osem metrov, je pa silno debelo oziroma na široko zrastle. Listi, ki sličejo listom praprotni so sočno zeleni in bleščavi. Drevo ima tudi čuden storž, ki je podoben ananasu in tehta nič manj nego 80 funtov.

Prva ljubezen

Prva ljubezen v Ameriki je navadno šolarska ljubezen. Komaj petletni zrek se konča s poroko.

Nekoliko sto moških in žensk je v Ameriki odgovorilo na zaupna vprašanja o svoji prvi ljubezni. Prvo izmed teh vprašanih se je glasilo: Koliko let ste šli, ko ste napravili na pripradnika ali pripradnico drugega spola vtis? — Odgovori so navajali starostno dobo do 36 let, toda večina vprašancev je navedla, da je bila v 14. letu ta odločilna doba. Ker vzgajajo v ameriških šolah fante in dekleta skupaj, ni nič čudnega, da je večina prvih ljubezni šolarskih ljubezni.

Ali je bila to prva ženska ki ste jo poljubili? — je hotelo vedeti druga vprašanje. In dve tretjini odgovorov sta nani odgovorili pritrdilno. Časovni presledek med prvim srečanjem in prvim poljubom pa je znašal 1 sekundo do 10 let. Četrtna vprašancev je priznala, da je prvi poljub »padel« že v teku ene ure, približno tri četrtnine odgovorov pa so se glasile: pred potekom prvega pol leta. Ško-aj vsi moški in ženske so priznali, da je bil prvi človek, ki so ga poljubili, starejši nego sami. In prav tako so skoraj vsi odgovorili z »da« na vprašanje: Ali je pomenil ta poljub vašo prvo ljubezen?

Iz nadaljnjih odgovorov je razvidno, da je bilo 16. leto v pretečenem številu primerov leto prve prave ljubezni. 15., 17. in 18. leto sledijo nato v istem vrstnem redu. Seveda pa prva ljubezen v večini primerov ni dolgo trajala. Skoraj v nobenem primeru ni strela več nego dve leti. Na vprašanje, da-li je prvi ljubezni sledila zaroka, je večina vprašancev odgovorila z »ne«. Pri nadaljnjih ljubeznih pa je med sročanjem in zaroko prešlo več ali manj časa. Najkrajši čas je znašal 2 uri, nadaljši 36 let. Večina zaroč se je primerila v enem do šestih mesecih po srečanju.

Poljub na Japonskem

Japonski narod je ljudstvo svetohlincev

Japonci si ne delajo nobenih sivih las, kadar spravljajo s svojimi bombami in bajoneti sto tisoče kitajskih ljudi, večinoma žene, starce in otroke na drugi svet. V drugih ozirih pa so tipično svetohlinci, n. pr. v zadevah »javne morale«.

Kdor živi v Tokiju, mestu, ki šteje 6 milijonov ljudi, mora biti ob 11. zvečer doma, tako določa stroga odredba. Če pa živi v kakem predmestju, si lahko malo spremeni v dan, ne da bi se kdo za to brigal.

V Tokiju je samo osem plesnih lokalov in tudi ti morajo biti ob 11. zvečer zaprti. Zaprejo jih pa seveda večinoma že prej, ker je treba prej domov in se »dostojna« ženska v tako pozni uri ne sme več kazati na cesti. Ista je s kinematografi. Tudi ti se zaprejo dovolj zgodaj, da morejo obiskovalci pravočasno domov.

Japonska filmska cenzura je slavno zna-

na. Predvajati ne smejo nobenih filmov, ki kažejo zločince, prelivanje krvi, železniške katastrofe ali vladarske osebnosti s človeške strani. Pozabiti ne smemo, da velja cenzura na Japonskem za božanstvo. Prepovedani so v filmu tudi poljubi. Tudi v naslovih in napisih filmov ne sme biti beseda poljub. Kdor polaga kakšno važnost na nočno življenje, ne najde v Tokiju nič temu podobnega, pač pa v sosedni Jokohami. A celo tam se dogaja, da policija ponoči ustavi tamo, v katerem sedita kakšen moški in ženska, ker se hoče prepirati, da-li sta poročena. Če nista ali pa če tega ne moreta izkazati, mora dama takoj izstopiti in iti sama domov. Če bi komu prišlo na um, da bi svojemu dekletu n. pr. pred njenimi hišnimi vrati za slovo dal poljub, bi se mu lahko zgodilo, da bi mu dekletu to noč zaprli. Skratka, dežela do skrajnosti normirane in paragrafirane morale, vsaj v majhnih stvareh.

Mršavost — vzrok za ločitev

Koža in kost sta navdajala zakonskega moža z mržnjo proti ženi

V Chicagu so imeli ločitveno pravdo, ki je zbudila veliko pozornost. Neko 19letno gospo Rito Usaticovo je mož po skopih štirih mesecih zakona zapustil. S pomočjo neke detektivske agenture, ki se bavi posebnost z iskanjem izginulih zakonskih mož, ga je žena končno izsledila, ni ga pa mogla z nobenimi prošnjami pripraviti do tega, da bi se spet vrnil k njej. Priporočal ji je naravnost, naj vloži proti njemu ločitveno tožbo, ker jo je bil zapustil.

Ženi pa ni bilo za tožbo, hotela je le moža in je poskušala vse, da bi zvedela od njega, zakaj jo je zapustil. Ker ona ni vlo-

žila ločitvene tožbe, jo je vložil Peter Usatic, in sicer je kot razlog navedel, da je njegova mlada žena pretirano vitka. Sednjo iz same kože in kosti, je dejal, in to mu je kmalu vzbudilo nepremagljiv odpor do nje.

Sodišče je sprva njegovo tožbo odklonilo, ker je žena izjavila, da je pripravljena takoj začeti z dieto, ki naj bi ji dala nekaj več teže. Mož pa je vložil priziv in zakon so potem ločili, ker se je sodnik priključil nenavadnemu ugovoru Usaticove, da ne more nihče vedeti, ali bi imela ta dieta kakšen trajen uspeh.

Upor živali na morju

Če se pobuni opice, papige, tigri in kače ...

Angleški ladijski inženir Robert Nelson pripoveduje o živalskem uporu, ki je nastal na ladiji, ki je neko menažerijo vozila v New York.

Nelsonova ladja je potovala v Ameriko

S šampanjcem so gasili

V nekem filmskem ateljeju v Oslu so priredili silvestrovanje, ki se ga je udeležilo mnogo sodelovalcev filmske družbe »Norge«. Predvajali so tudi vesele filme. Nekaj pozneje, baš ko so prinesli nekoliko baterij steklenic s šampanjcem, so se filmski bobni iz neznanega vzroka vneli. Nastala je največja nevarnost, da bodo plameni zajeli vso dekoracijo v ateljeju ki je bila iz papirja in lepene. Tedaj so pribežni možje hitro zlili nekaj steklenic šampanja na goreče filme. Ogljikova kislina v penecem se vinu se je izkazala. Po dveh tucatih izpraznjenih steklenic so nevarnost velikega požara odstranili in gasilci, ki so prihiti takoj na to, niso imeli več dosti dela.

Deset otrok sta rešila iz plamenov

Na stotine ljudi so prisostvovali v Twickenhamu na Angleškem dramatičnemu dogodku.

V dvonadstropni hiši je nastal v pritličju požar, ki ga je veter podpihoval, da se je razširil z besno naglico v višji nadstropji. V drugem nadstropju je bilo deset otrok, za katere ni bilo več upanja na rešitev. Dvema pogumnima možema pa je ob pomoči svojcev teh otrok posrečilo, da sta vdrila v goreče poslopje, pometala skozi okno vse žimnice, ki sta mogla do njih, spodaj pa so napeli še rjuhe. Otroci so skočili drug za drugim v globino in so se na ta način rešili. Končno je skočila na žimnico še mati enega izmed otrok in oba rešitelja, tako da ni bilo nobene človeške žrtve.

I V E R I

Edino kar si more mož ustvariti brez sodelovanja ženske je zakonsko življenje. Občutke kazati, je nemoderano, zato je svet tako neobčutljiv.

Sorodniki ki so kaj darovali, so nevarni, ker prinašajo gledat, kam si dar postavijo.

Moderna mladina ima svetovni nazor, še preden si je svet sploh ogledala.

Nasvete dajemo, ker nam samim ne koristijo.

Dolgočasen je človek, ki venomer govori o svojih skrbih, kadar mu pripovedujemo o svojih.

Nasmehljanje je znak dobrih zob.

Zavmerjanje je dokaz, da so mnogi ljudje mrtvi več vredni nego živi.

Predor skozi Vogeze

Francosko ministrstvo za javne gradnje je sporočilo, da se bodo obnovila dela z gradnjo predora skozi Vogeze. Gradnja bodo finansirali iz virov državne obrambe.

Pogumna kapitanova hči

Z božičnimi pesmimi je bodrila posadko, da ni omahnila v pogumu

Kakšnih 700 km od New Yorka se je potopil norveški petrolejski parnik »Smaragd« in člani njegove posadke, ki jih je rešil ameriški tovorni parnik »Schodack«, pripovedujejo sedaj z občudovanjem o pogumu, ki ga je pokazala sedemnajstletna hči kapitana Larsena.

Ladja je dobila luknjo in črpalke niso mogle izčrpati vode, ki je vdirla skozi to luknjo, električna razsvetljava je odpovedala in cele ure se je posadka trudila, da bi spravila oba rešilna čolna v morje. Ko ji je to uspelo, pa sta čolna izginila pod silo besnih valov v globino. V vsem tem času je kapitanova hči prepevala stare norveške božične pesmi, da bi posadki ne upadel pogum. Bil je že skrajni čas, da je prišel

ameriški tovorni parnik, kajti nekoliko trenutkov pozneje, ko je bil sprejel Norvežane na svoj krov, se je »Smaragd« potopil.

Velika vsota za gramofonsko ploščo

Svedska vlada je razpisala 500.000 švedskih kron za gramofonski posnetek kakšnega napeva, ki bi ga pela slavna, l. 1887. umrla švedska pevka Jenny Lindova. Je pa zelo malo verjetno, da bi obstojala kakšna plošča z njenim petjem.

»Ostani in ostani član Vodnikovih družbe!«

MNOGO PRIHRANITE

če kupujete kvalitetno blago za zimske suknje plašče in obleke pri trvdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7.

Izgotovljene zimske suknje, obleke l. t. d. vedno v zalogi.

Lastni izdelki! Moderni kroji!

A NEK DOTE

Ko se je mudi slovti plesalec na vrvi Blondin prvič v Parizu, ga je med drugimi obiskal tudi Aleksander Dumas. Dumasu večna satirika žilca ni dovolila, da bi malo podvomil o artistovih spretnostih, na kar je Blondin razkačeno dejal: »Veste kaj gospod Dumas, če vas je volja, napravite z mano prehod nad Nagaro.« — »Z veseljem,« je odgovoril romanopisec, »toda samo pod pogojem, da bora jaz nosil vase!«

Na dvoru švedskega kralja Karla XII. je živel neki dvorni svetnik ki si je nakopal tako ogromen kup dolgov, da so njegovi upniki nekega dne izgubili potrpljenje in napovedali dražbo njegovega imetja. Ko je kralj zvedel za to, je ukazal, naj pri dražbi kupijo zanj dolžnikovo blazino. Ljudem, ki so se temu ukazu čudili, je kralj odgovoril: »Nu, na tej blazini mora človek čudovito dobro spati, če je mož s toliko dolgov na njegov tuji mirni spalni!«

Spencer Tracy ima v svoji garderobi napis: »Pomisli, da je danes jutri, katerega si se včeraj še tako bal!«

VSAK DAN ENA

Knjigovodja: »Mislim, da bomo dobili sneg, g. ravnatelj.«
Ravnatelj: »Bomo — bomo — kako pa si to predstavljate? Saj še niste družba našega podjetja!«
(»Politikenc«)

SPORT

Praznik gorenjskih smučarjev se bliža Niti teden dni nas ne loči od 11. zleta gorenjskih smučarjev, ki bo v dnevih od 13. do 16. t. m. v Kranjski gori

Lani je bil v Bohinju velik praznik gorenjskih smučarjev in vsi, ki so se teh prireditve udeležili, so jih do danes obdržali v prijetnem spominu. Zdaj gorenjska zimsko-sportna podzveza ponovno kliče in vabi prijatelje belega sporta na praznik gorenjskih smučarjev, tokrat v Kranjsko goro. Gorenjska smučarska metropola bo v dneh od 13. do 16. t. m. gostoljubno sprejela vse one, ki se nameravajo prireditve udeležiti. Nastopili bodo vsi najboljši tekmovalci Gorenjci, znaten del pa bodo prispevali tudi drugi kraji naše države, tako da bodo ti dnevi zares mogočnega manifestacija belega sporta. Ze zdaj kličejo prireditelji na sigurno svidenje v Kranjski gori in na veselje smučarje.

Razpis

vseh smučarskih prireditve v okviru zleta Gorenjska zimsko-sportna podzveza na Jesenicah — razpisuje ob priliki 2. zleta gorenjskih smučarjev v Kranjski gori — za dne 14. in 15. t. m. sledeče prireditve:

Sobota 14. I. 1939:

Ob 14: tek na 18 km za klasično prvenstvo in solo tek GZSP ter za prvenstvo zleta. Ob 14: tek na 5 km za juniorje. Start za tek za seniorje in juniorje — je na travniku pod na novo izsekanim terenom v KG — cilj istotam.

Nedelja 15. I. 1939:

Ob 9: start za velesalom za seniorje. Ob 10: start za salom za juniorje. Tekme v salomu za seniorje in juniorje, se vršijo na novem izsekanim terenu nad Kranjsko goro. Ob 9: start za tek na 3 km za naraščaj. Start in cilj v Kranjski gori. Ob 14: v Kranjski gori na 27 m skakalnici — juniorske skakalne tekme v skokih za prvenstvo GZSP in zleta. Ob 14: v Planici na 60 m skakalnici — tekme v skokih za klasično kombi., solo skoke za prvenstvo GZSP in za prvenstvo zleta.

SPLOŠNA DOLOČILA

Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS. Vsi nastopi se vršijo v razredih. Praznik

do nastopa imajo vsi verificirani tekmovalci JZSS. Vsa tekmovalca nastopi na lastno odgovornost. Glasom pravilnika JZSS, imajo pravico do tekmovalca za prvenstvo GZSP v klas. komb. t. j.: tek za komb., solo tek, skoke za komb. in solo skoke, samo verificirani tekmovalci GZSP, vsi ostali tekmovalci lahko tekmujejo samo za prvenstvo zleta (poleg tekmovalcev GZSP). Za salom tekmo ta določila ne veljajo. Vse prijave je treba poslati na GZSP, Jesenice, do 12. I. 1939 na predpisanih seznamskih tiskovinah in sicer ločeno za vsako panogo, nepravilne prijave se ne bodo upoštevale. Zakasnele prijave, se bodo sprejemale le do 11. ure dne 14. t. m. s prijavnico din 4.— za vsakega tekmovalca. Zrebanje nastopnih števil za vse vrste tekmovalca, se bo vršilo v pisarni TPD v Kranjski gori, v soboto dne 14. t. m. točno ob 11. uri dopolne ob prisotnosti delegatov posameznih klubov. Vsa tekmovalca se mora udeležiti povorki ob priliki otvoritve zleta v Kranjski gori, ki bo v soboto dne 14. t. m. ob 13.30 uri. Vsa tekmovalca bo lahko nastopil, samo če bo imel izletni znak. Vsi tekmovalci se morajo zglasiti v soboto, dne 14. t. m. v izletni pisarni v Kranjski gori, kjer dobijo bone za brezplačno prenočišče, za pogostitveno večerjo (ki bo skupna), za ceno prehrano in po možnosti podporo za kritje delnih potnih stroškov. Vse nastopne liste in liste o doseženih rezultatih, se bodo brezplačno izdajale v izletni pisarni v Kranjski gori.

Za mladinske tekme so določeni sledeči razredi:

Naraščaj do 14. leta — tekmuje na 3 km progi, juniorji od 14.—16. leta in od 18.—18. leta — tekmujejo na 5 km progi.

Darila: Prvi trije zmagovalci od vsake discipline — prejmejo darila in praktična darila. Razglasitev rezultatov bo v nedeljo ob 18. uri v Kranjski gori. Vsi člani GZSP morajo na izlet poslati najmanj po 10 tekmovalcev.

Zveze vlakov so zelo ugodne.

sko sportnega saveza. Prijave za navedeno tekmovalca je dostaviti do srede 25. januarja t. l. na saveznijski prijavnicih na naslov: SK. »Marathon« v roke tajnika G. Zalokara, Zagreb, Ilica 36 dvor. Prijavnice ni. Zrebanje bo 27. januarja ob 20.30 uri v pisarni vodstva tekem na Sijemenu v prisotnosti saveznih delegatov, referentov podsavezov in klubskih zastopnikov, kjer bo istočasno tudi objava prog.

Tekmovalce se vrši po pravilih in pravilnikih JZSS-a. Tekmovalci so razvrščeni v tri razrede in se tekmuje v razredih. V prvem in drugem razredu tekmujejo oni tekmovalci, ki so objavljeni v poročilu glavne skupščine od 29. maja 1938. Prvoplasirani v klasični kombinaciji osvoji naslov državnega prvaka za leto 1938/39. Prvoplasirani v tekni osvoji naslov savezne prvaka v tekni za leto 1938/39. Naslov prvaka savezne banovine osvoji klub, katerega sedež se nahaja na teritoriji savezne banovine. To tekmovalce je možno imenovati se upoštevajo najbolje plasirani prvi štiri tekmovalci vsakega kluba.

Objava rezultatov in razdelitev nagrad bo v nedeljo 29. januarja ob 15. uri na Sijemenu. Nagrade, kakor tudi pokroviteljstvo, predsedstvo in razsodišče se objavi kasneje.

Smučarji na Menino!

Le maloštevilnim smučarjem je znana ugodna prilika za zimski sport na Menini, ki je po svojih prostornih smučarskih terenih in lepem razgledu brez dvoma ena najlepših in najlažje dostopnih zimskih postojank. Zlasti je Menina prikladna za one športnike, ki namajo preveč sredstev in ne zahtevajo posebnega komforta. Na planini Biba, ki je last dravske banovine je oskrbovana kočja (1350 m nadmorske višine) z dvema sobama in 9 posteljami. Prenočišče stane samo din 10. — Starim obiskovalcem te planine sporočamo, da je postavljena nova ločena peč, ki dobro greje. Domača priprava hrane je prav poceni.

Vsak dan vozi avtobus iz Kamnika ob 13. iz Vranskega pa ob 6.15. Na planino vodi od postajališča pri »Pajkelcu« zložna markirana pot.

V nekaj vrstah

Podružnica SPD v Zagorju je preteklo nedeljo priredila sankarske tekme iz Colnišče do Repnika. Prireditve je prav dobro uspela. Na praznik so bile smučarske tekme in so prvaki prejeli praktična darila in diplome. Dopolne je nastopila mladina, popoldne pa starejši. Tekme so med občinstvom vzbudile veliko zanimanja.

Upravni odbor LNP je na svoji zadnji seji zavrnil protest SK Mure proti verificaciji prvenstvene tekme Mura: železnica z dne 20. novembra 1938 z rezultatom 1:1 in je tekmo verificiral. Ugotovilo se je, da razlogi, ki jih je navedla Mura, ne drže.

Agilni SK Tržič je izvedel na praznik klubski velesalom s startom pod Kokočnicco za cervikvo sv. Jožefa. Proga sicer ni bila dolga, toda tehnološko izredno težka. Tekmovalci v vseh kategorijah skupno 37 tekmovalcev in tekmovalke. Rezultati so bili naslednji: Seniorji prvi razred 8 tekmovalcev: 1. Ankele Riko s časom 1.34, 2. Lukan Slavko 1.39, 3. Carman Frenk 1.44. Drugi razred 4 tekmovalci: 1. Klemenc Janez 1.46, Juniorji 12 tekmovalcev: 1. Lukanc Matevž 1.46. Dame in deca so tekmovali na krajši progi in dosegli prav lepe rezultate. V damski tekmi je dosegla prvo mesto gđ. Vlasta Lavčičeva 1.51. Pri dečih je bil prvi Jež Marjan 1.46, drugi pa Švajcar Stanko 1.48.

Tekma je pokazala, da so tekmovalci kluba v najboljši formi in jih je občinstvo, ki je bilo številno navzoče, živahno akcimiralo.

Savinjska podružnica SPD v Celju je priredila na praznik v petek skupno s SK Celjem tekmo v salomu pri Celjski koči za seniorje, juniorje in naraščaj. Startalo je 32 tekmovalcev, članov SPD in SK Celja. Proga je bila dolga 500 m, višinska razlika je znašala 200 m. Proga je bila srednje težka. Sneg je bil odličen, organizacija brezhibna. Seniorji, juniorji in naraščaj so smučali po isti progi. Zanimivo je, da se

je naraščaj vrnil še v prvo vrsto med seniorje. Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Dušan Gradišnik (senior) 2.22.30; 2. Ljubo Knop (naraščajnik) 2.31.30; 3. Valter Dvorščak (naraščajnik) 2.42; 4. Fredo Dvorščak (naraščajnik) 2.47; 5. Zvonko Meštrov (senior) 2.49; 6. Erik Gorup (junior) 3.00.30; 7. Dominik Uršič (naraščajnik) 3.10; 8. Oskar Zohar (junior) 3.12.9; 9. Aleksij Vrečko (senior) 3.19; vsi člani SPD. Klubsko prvenstvo med seniorji si je priporil Dušan Gradišnik, med juniorji Erik Gorup, med naraščajem Ljubo Knop.

SOKOL

Mostarska župa in SPP. Na območju mostarske župe vladajo prav posebne razmere. Sokolstvo ima tamkajšnji poseben telesni vzgojni program, ki je polno drugače dela, da nekoliko dvigne splošno ravnanje prosavt med prebivalstvom in poglobi gospodarsko stanje. Zato je mostarska župa v okviru sokolske Petrove petletke znatno razširila svoj delovni načrt. Kako ogromen je ta načrt, vidimo najbolje iz uspehov, ki so bili doseženi v prvih dveh letih SPP. Dosedaj je bilo zgrajenih 13 sokolskih domov, 14 pa jih je v gradnji. Daje je bilo predano svojem namenu 17 letnih telovadišč. Posebno se je Sokolstvo v onih krajih zavzelo za preskrbo krajev z dobro pitno vodo s pomočjo zajetja raznih studencev. Tako je bilo zgrajenih 50 javnih in 76 zasebnih vodnjakov, ki vsi služijo izvrstno svojem namenu in so znatno pripomogli k podvigu splošne higiene. V isti namen je članstvo sokolskih čet uredilo še celo vrsto drugih del. Zanimivo je, da dalje, da so bile ustanovljene tri sokolske gospodarske zadruge; čete so kupile 16 sokolskih plugov, uredile 1905 čebelnjakov in nabavile 10 tkalnih strojev. Končno so se bratje iz mostarske župe spustili tudi na sadjarstvo ter uredili 1338 vrtov in 111 sadovnjakov, ki bodo v teku let znatno spremenili sliko tamkajšnjih krajev. Pogodovna akcija lepo napreduje ter je bilo zasajenih na stotisoče borovcev po goščah. Zanimati utegne tudi, da je članstvo zasadiło 49.390 sadnih dreves, ki bodo svojo časno gotovo bogato poplačala trud marljivih bratov. Daje so čete napravile sedaj 9 manjših mostov, uredile 14 ulic, zgradile 56 Petrovih gajev in uravnale 13 zborišč za članstvo. Iz navedenih števil lahko posnemamo, da bo Petrova sokolska petletka povsod pokazala znatne uspehe.

Sokolska četa Bratstvo v Šibeniku župi je zasadiła velik sadovnjak kralja Petra z nad 1000 drevesi, zgradila spominski vodnjak kralja Aleksandra I. in posvetila tudi že temeljni kamen svojega bodočega doma. Postavitve kamna je izvršil episkop dr. Djordjevič iz Šibenika.

Iz sodne dvorane

Usodno srečanje avta z lokomotivo

Sodnik poedinec je v četrtke razpravljal o prometni nesreči, ki enkrat za izjemo ni terjala niti življenja in tudi večje materialne škode ni imela za posledico. Toda trgovski potnik Slavko se je moral zagovarjati pred sodiščem, ker je iz malomarnosti ogrozil varnost javnega prometa na cesti in s tem povzročil nevarnost za življenje in zdravje ljudi in obenem spril v nevarnost tudi varnost železniškega prometa.

Julija lani je vozil z avtomobilom po banovinski cesti iz Vnanjih goric proti Brezovici s hitrostjo 40—50 km in se s to brzino približal mestu, kjer v Bičevju seka banovinska cesta železniška proga Ljubljana—Vrhnika. Prav tedaj je privozil Vrhnika. Strojevodja, ki je med koruznimi njivami opazil oblak prahu in menil, da prihaja avtomobil, je dajal znake s piščalko, toda ko je privozil na križišče, se je istočasno z vlakom na križišču znašel avtomobil in kakor tri korake pred tračnicami. Šele ta trenutek je Slavko opazil nevarnost in z vso silo zavril vozilo. Dasi so zavore odlično delovale, je sila zagona potisnila vozilo še nekaj korakov dalje in ga okrenilo tako, da se je z zadnjim delom zalotelo v stroj, ki je odtrgal avtu rezervno kolo, stopnica stroja pa se je le neznatno okvarila: avtomobil je utrpel za kake 2000 stroj pa za 18 din škode.

Obtožnica je v razlogih navajala, da je samo srečnemu naključju pripisati, če pri dogodku ni prišlo do nezdgo večjega obsega: najmanj, kar bi se moglo zgoditi, bi bilo, da bi potniki v avtomobilu utrpeli večje ali manjše poškodbe, prav lahko pa bi bil avtomobil tudi prišel pod kolesa stroja ali vagonov in vlak bi se bil mogel iztrgiti.

Obtoženi je zanikal krivdo: zagovarjal je, da je na povratku pozabil na križanje z železnico, da je v primeru razdalji od križišča ob cesti sicer zamenjal, ki opozarja na nevarnost, da pa tega znamenja ni opazil, ker je imel iz avtomobila, ki je zelo nizek, oviran razgled. Prihoda vlaka pa da tudi ni opazil, ker mu je na tisto stran zastirala pogled visoka koruza.

Toda vsi ti razlogi ga niso mogli razbremeniti, ker prav na to, na kar bi bil moral kot vozač paziti, ni pazil. Sodnik ga je obsodil na 900 din denarne kazni, ki se v primeru neizterljivosti spremene v 15 dni zapora. Toda zaradi neoprečnosti mu je izvršitev kazni odložil pogojno za dobo 2 let.

Cigan ponareja listine

Dva sta bila pred sodnikom poedincem: brez stalnega bivališča: ne bo težko uganiti, da sta bila cigana po kvi — 18-letni Anton in priletelji Janez Hudorovič. Mladici črnolasi Anton si je pred zimbo septembra priskrbel toploje »gaderobo« in pobral v Milavi Antonu Lavriču nekaj oblike, za polepšanje še srebrno verižico in prstan, pa konja, katerega sta pozneje s starejšim Janezom spremenila v kobilo, ki sta s svojo prodala nato novembra Petru Nikoliču pri Sv. Jakobu na Savi za 2000 din. To sta pa omogočila tako, da je Janez na živinskem potnem listu iz »konja« napravil...

Neverjetno naključje

Težka steklena krogla je padla v Baltmuru s stropa neke dvorane v sredo političnega sestanka. Na sestanku je bilo 199 oseb, samo en sedež je bil prost. In baš na ta prazen prostor je priletela krogla in se razletela. Niti eden izmed navzočih ni bil poškodovan.

vi skobliki in se pripeljal v čelu pramena ter nato v občinskem uradu na Ječeli izposloval potrdilo prenove lastništva na ponarejenem živinskem potnem listu.

Vse, česar sta bila obtožena, sta tudi priznala in bila obsojena Anton na 2, Janez pa na 3 mesece zapora. Pritožila se nista in tudi država se ne bo mogla pritožiti, ker bo nosila stroške kazenskega postopanja in povprečnice, pa se izvršitve kazni — ta »luksuze« si bosta oigana privoščila zaenkrat!

Namesto lišice je ustrelil človeka

Pred sodnikom poedincem se je zagovarjal zidar Martin Svetina z Ročice-Bleda, ki je bil obtožen, da je novembra lani na lovu v Malem Borštu pri Zgornjih Gorjah ustrelil kot gonjač z lovsko puško Francea Kogojca v srce in je ta za posledicami umrl. Obtoženi je dejanje priznal, zagovarjal pa se je, da je videl v bližini nepregledni goščavi nekaj rjavkastorodega in je v tisti smeri ustrelil v prepričanju, da v goščavi tiči lišica. Obtožba pa je bila mnenja, da ta zagovor ne more biti upoštevan, ker bi bil moral biti Martin prav zaradi nepreglednosti goščave pazljivejši in bi ne bil smel streljati, ne da bi se bil prej prepričal, kaj tiči v goščavi. Sodnik ga je obsodil pogojno za dobo dveh let na 3 mesece strogega zapora.

RADIO

Nedelja, 8. januarja

Ljubljana 8: Šrnel »štirje fantje« — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Cerkevna glasba iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. Ciril Potočnik). 10: Wurlitske orgle igrajo (plošče). — 10.15: Citraški trio »Vesna«. — 11: Po domače in za ples (plošče). — 11.30: Radijski orkester. — 13: Napovedi, poročila. — 13.20: Domači zvoki: Bežigradske pevsko društvo, vmes plošče. — 17: Kmetijska ura: Kredna zadruge in varčnost na kmetih (dr. Jože Basaj). — 17.30: Veselo popoldne: ga. Dragica Sokova, gđ. Polka Zupanova, gg. S. Banovec in Tone Petrovič ter Radijski orkester. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Melody-jazz. — 20.30: Veseli zvoki Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za ples in krajši čas (plošče).

Beograd 16.45: Narodna glasba. — 18: Petje in zvočna igra. — 20: Narodne pesmi in ples. — 22.15: Čelo. — Zagreb 16.45: Plošče. — 20: Narodni običaji. — 21: Orkester. — 22.20: Tamburaši. — Praga 19.20: Velemosti... — 21.10: Orkester in oba. — 22.20: Plošče in ples. — Varšava 21.20: Zabaven spored. — 22.20: Ples. — Sofija 18: Lahka glasba. — 19.30: Čelo. — 20: Petje. — 20.50: Lahka glasba. — Dunaj 12: Orkester. — 15.40: Koncert po željah. — 19: Stari mojstri glasbe. — 20.10: Operetne melodije. — 22.30: Lahka godba in ples. — Berlin 19.20: Plošče. — 20.10: Orkester, zbor in solisti. — 22.30: Lahka glasba. — München 20.10: Pravljica opera »Falaša«. — 22.30: Lahka godba. — 24: Nočni koncert. — Pariz 20.30: Violinske skladbe. — 21.30: Zvočna igra. — 23.45: Plošče in ples.

Ponedeljek, 9. januarja

Ljubljana 12: Šrnel »škrjančke«. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Iz daljnih dežel (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Zdravstvena ura (dr. Bogomir Magajna). — 18.20: Valčki (plošče). — 18.40: Iz slovenske glasbene zgodovine (dr. Jos. Čerin). — 19: Napovedi poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Radijski orkester — 21.10: Ljubljanski godalni kvartet. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka glasba. Sodejstva g. Mirko Premelč in Radijski orkester.

Beograd 16.45: Orkester in narodni napet. — 18.20: Pesmi in plošče. — 20: Premos iz gledališča. — 22.15: Ples. — Zagreb 17.15: Domače pesmi. — 20: Klavir, petje, orkester. — 21.30: Zborovski petje. — 22.20: Ples. — Praga 19.45: Iz oper. — 21.10: Klasična muzika. — 22.20: Plošče. — Varšava 21: Komorna glasba. — 22: Simf. koncert. — Sofija 17.30: Lahka in plesna muzika. — 19.30: Violina in klavir. — 20.10: Orkester in solisti. — 21.35: Lahka godba in ples. — Dunaj 12: Grajski koncert. — 16: Mali orkester. — 19.50: Balade. — 20.10: Slovenska glasba. — 21: Zvočna igra. — 22.30: Nočni koncert in ples. — Berlin 20.10: Pester glasbeni program. — 22.30: Nočni koncert in ples. — München 19.15: Plesna kapela. — 21: Čitanje. — 21.20: Vivaldi-jeve skladbe. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — Pariz 19.30: Orgle. — 20.30: Zvočne slike. — 21.30: Klavirske skladbe. — 23: Godba na pihala.

Torek, 10. januarja

Ljubljana 11: Šolska ura: Januar doma in v prirodi (dialog, vodi g. M. Zor). — 12: Virtuozji (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Radijski orkester. — 14: Napovedi. — 18: Vsakemu svoje (plošče). — 18.40: Odnos svetega do dobrega (g. Fr. Terzagelj). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Vesela tedenska kronika. — 20: Klavirski koncert bolgarske glasbe (Izjava komponist prof. Panče Vladigero). — 20.45: Koncert Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka glasba iz restavracije »Emone«.

Beograd 16.45: Orkester. — 18.20: Lahka godba. — 20: Haydnov koncert za čelo. — 20.30: Orkester in plošče. — 22.15: Plesna muzika. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20: Premos opere iz Nar. gledališča. — Praga. — 19.25: Lahka glasba. — 19.55: Sprevodna. — 21.10: Orkestralni in pevski koncert. — 22.20: Plošče. — Varšava 21: Simfonični koncert. — 22.15: Plesna muzika. — Sofija 16.45: Narodne pesmi. — 17.30: Vojska godba in godalni orkester. — 19: Orkester. — 19.30: Beethovneve klavirske skladbe. — 20: Petje. — 20.55: Ruske romane. — 21.25: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16: Lahka godba. — 18.36: Znameniti Lisztove transkripcije. — 20.10: Koncert po željah. — 21: Haydnova glasba. — 22.20: Podoknica. — 23: Lahka godba in ples. — Berlin 19: Slavnj dirigenti (plošče). — 20.10: Pester glasbeni spored. — 22.30: Lahka godba in ples. — München 19.15: Citraški koncert. — 20.10: Letalski večer. — 21.20: Koncert po željah. — 22.30: Za zabavo in ples. — 24: Nočni koncert. — Pariz 19.05: Lahka glasba. — 20.30: Pevski večer. — 21.15: Koncert Bizetova glasbe.

Iz Julijske krajine Plazovi na Cerkljanskem

Ze tri tedne je goriška dežela pod trdim smegom, smučarjem in njih gostiteljem v zabavo in korist, zemlji in kmetu za počitek. Zadnji ponedeljek pa je za pilnih 48 ur nastopila odjuga in z njo je prišla nesreča nad ljudi.

Vse ceste so poledenele, da je smoga, kakor ob zadnjih zametih, zastal ves promet. Celi krajci so ostali brez prave zveze z Gorico in drugimi središči. Pri Ročinju in Kanalu so obstali vsi redni avtobusi, namenjeni v Idrijo in v Tolmino, ali pa od tam v Gorico. V Brdih je dva dni deževalo kakor iz ščafa. V Bovcu pa je nasprotno temperatura padla na 22 stopen pod ničlo, da takega mraza že dolgo niso imeli. Kakor med Sv. Lucijo in Gorico zaradi odjuge, je tam zastal promet zaradi mraza.

Odjugo so imeli tudi na Cerkljanskem. Tam je nastala katastrofalna. Na Grahovem in pod Grahantom se je v dolino Bače utrgalo nekaj plazov. Prvi je zasul 20-letno Ivano Bizjakovo, ki se je s cizo pehala po snegu proti Grahovemu. Ljudje so plaz in dekle opazili ter so pričeli razkopavati sneg. Trajalo je dve uri, preden so našli Bizjakovo, ki se je pod snežno odejo že zadušila.

Drugi plaz je zasul železniško progo. Za ves dan se je železniški promet od Podbrda proti Gorici ustavil. Tudi ta plaz je zahvelj svojo žrtev. Josip Torkar, 67 let star domačin iz Grahovega, je blizu čuvajnice 157 dvigal vodo iz vodnjaka, ko ga je plaz iznenadil in zasul. Tudi Torkarja so pričeli takoj odkopavati. Zares so ga kmalu našli. Imel je prebito lobjano in strti prsni koš ter je bil v nezavesti. Skušali so ga obuditi k življenju, a vsi naporji vaščanov so ostali zaman. Obe nesrečni žrtvi so v četrtke pokopali ob velik udeležbi ljudi iz Grahovega in vse Baške doline.

Drobne novice

Pred goriškim sodiščem je bil zadnji tokrek proces proti 26-letnemu Ivanu Struklju iz Loma. Fant je bil obtožen, da se je na cesti spri o orožniki in nekega karabinerja celo zgrabil in hotel pahnuti čez rob ceste v prepad, drugega pa je za hudo obdelal s pestmi. Strukelj je bil obsojen na 13 mesecev ječe in 300 lir denarne kazni.

Arrestacija. V Godoviču so obmejni milicniki preteklo sredo aretirali 29-letno Josipino Vidmarjevo od Sv. Križa pri Ajdovščini. Dekle je prišlo v Godovič po opravkih. Pri sebi pa ni imelo nikakih dokumentov. Kakor poroča »Gazzettino«, so Vidmarjevo odpeljali v Idrijo in jo izročili tamkajšnjemu sodišču. Zaenkrat ni znano, česa so jo obtožili.

Kmetiča posojilnica v Izoli, ki je že nekaj časa v likvidaciji, je dobila sedaj novega likvidacijskega komisarja. Dosejalnemu komisarijatu Hiacintu Menisu je potekla službena doba. Za novega komisarja je bil imenovan Ruggero Pozzar (Požar).

Kapucinski misijonarji. Te dni se je iz Gorice odpravilo 6 kapucinov v Južno Ameriko na misijonsko delo. »Popolo di Trieste« je zabeležil ob tej priliki, da so ti kapucini pokazali veliko požrtvovalnost, ko so se odločili, da se odpravijo v napol še nepreiskane predele Južne Amerike. Hkratu je toplo pohvalil njih sklep, da grede tja širit italijansko kulturo. Od šestih je pet misijonarjev iz raznih severnih italijanskih pokrajin, eden pa iz goriške.

Zenitbena posojila. Te dni so listi objavili zanimive podatke o zenitbenih posojilih, o katerih smo na tem mestu že ponovno poročali. V goriški pokrajini je bilo lani sklenjenih 222 takih posojil, čeprav se je zanje potegovalo 261 ljudi, ki so prosili za 733.500 lir posojil. Dobili so 463.000 lir. Največ posojil je bilo razdeljenih med mlade zakonce v Gorici, Krmini, Gradiški, Marianu, Romansu in še nekaterih drugih furlanskih krajih. Kakor poroča »Gazzettino«, se iz Kobarida, Črniča, Čepovana, Grahovega, Bovca, Soče in Trnovca ni oglasil noben prosilec. V ostalih občinah pa je bilo deležnih posojil po eden do sedem prosilcev, ki so prejeli skupno po 2 do 16 tisoč lir.

Nesreči pri delu. Zadnje dni sta se pripetili na Goriškem dve smrtni nesreči, ki sta napravili na prebivalstvo okrog Tolmina in v Brdih, kjer sta se dogodili, globok vtis. V Čadrah pri Tolmini grade ob Tolminci novo cesto. Pri razstreljevanju skalovja se je pretekli torkes smrtno ponesrečil 20-letni Franc Sangala iz Tolmina. Zaradi prezgodnje eksplozije se ni utegnil odstraniti dovolj daleč od skalovja. Zadel ga je velika skala, ko se je baš spuščal navzdol proti Tolminci. Skala ga je zadel s tako silo, da je padel v vodo in v njej utonil. Izvlekli so ga iz ledenomrzlega potoka. Imel je zdrobljeno lobjano in udrt prsi koš. — V Vrhovljah blizu Smartnega pri Kojskem pa se je smrtno ponesrečil elektrotehnik Josip Bregant, star 23 let in doma iz Cerovega. V družbi z Danijelom Simčičem in še nekaterimi drugimi delavci je popravljal vod visoke napetosti, ki je bil zaradi zadnjega snežnega viharja pretrgan. Vod pa ni bil odklopljen, ko se ga je Bregant dotaknil, ga je tok ubil, Simčič, ki je vodil delo, je bil aretiran, ker bi bil moral kot delovodja postopati s potrebno previdnostjo.

V Kanalu se je smrtno ponesrečil 80 let stari Mihael Namar. Z neke brvi je padel 30 m globoko v prepad in se ubil.

Požar. V Buzetu je pred dnevi nastal velik požar v hiši trgovca Maksimilijana Cerovca. Ogenj se je razširil tudi na sosednjo, v katerem je bilo polno blaga. Zaradi burje so ga gasilci le s težavo vsaj toliko obvladali, da ni prešel še na druge stavbe. Požar je upepelil Cerovčev hišo ter skladišče do tal. Povzročil je za 150 tisoč lir škode, ki pa je bila krita s zavarovalnostjo. Drugi požar je nastal v četrtki v Bukovcu pri Cerknem na posestvu Antona Špika. Kakor kaže, je prišlo goriti v dimniklu hiše. Požar se je naglo razširil na vse poslopje in še na sosedni hlev. Obe stavbi sta pogoreli. Uničenih je bilo več sto stotov sena, poljsko orodje in poginilo je tudi nekaj svinj ter dva vola. Gasilci iz Cernege so si zaman prizadevali, da bi požar omejili. Ogenj je špika napravil za 30.000 lir škode.

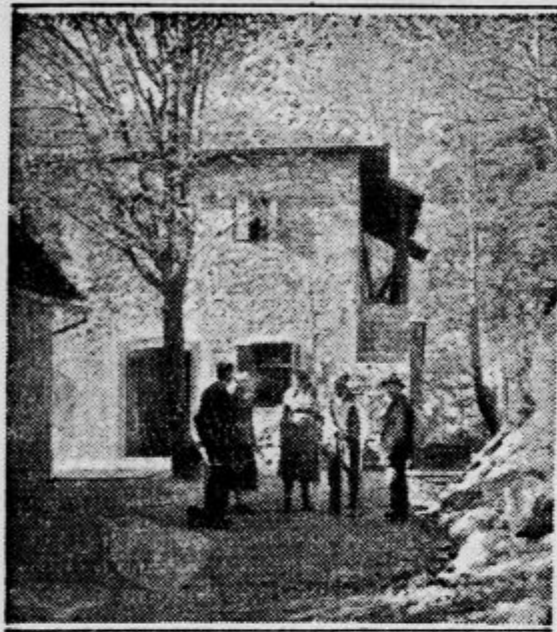
Izbrabane loterijske številke: Bari 58, 22, 47, 49, 69, Benetke 9, 43, 61, 14,

Prva turistična postojanka v Gorjancih

Leta 1934, po izidu mojega »Zimakega vovanka po Sloveniji« je čutilo uredništvo revije »Naša pota« potrebo med drugim poudariti dejstvo, da je ta knjiga v marsičem tudi zelo pomanjkljiva in greši Badjura ravno v tistem, v čemer greše tudi mnogi ostali naši turistični pisatelji... Prezri je popolnoma Gorjance, dasi zasluži sicer največjo pozornost... Čudno je, da se je ta pomanjkljivost v Badjurovi knjigi pojavila ravno v času, ko se je za Gorjance pričelo dvigati zanimanje in ko so postali po zaslugi nekaterih bolj znani.

Od tega so pretekla 4 dolga leta in upam, da mi je Bog, ki bolj dobro ve, kakor kak urednik »Naših potov«, s kakšnimi težavami sem se boril, da ustvarim vsaj nekaj solidne temeljne podlage za slovensko turistično propagando, v reviji »Naša pota« očitane grehe že odpustil. Prav tako menim, da tudi pri turistih vsaj zaradi tega, ker se uredništvu »Naših potov« vse doslej še nisem utegnil skesano opravičiti, nisem prišel preveč v zamero.

Naj torej danes svoj »greh« vsaj delno popravim, pa ob tem razodenem: zakaj sem tako dolgo in tako trdovratno molčal o Gorjancih.

Stvar je prav enostavna. Gorjancev doslej zato nisem mogel priporočati širšemu smučarskemu in dr. svetu, ker tam gori razun poljših in lističih brigov, podrtih cerkvenih zidov pri Sv. Geri, razven neme cerkve in prazne mežnarje pri Sv. Miklavžu za popolnega človeka ničesar bilo ni. Mar naj bi vam bil tisto špranjasto, plesnivo in trohno baroko poleg studeca lepega imena Gospodične, ki služi za listnico, propagiral kot dovolj udobno zmočišče, kamor lahko trudni popotniki mirno položijo svojo glavo? Zdi se mi, da bi tako nočišče — sredi debelega snega NB! — niti bivšemu uredniku »Naših potov« nič kaj preveč ne prišlo, kaj šele ostalim razvajenim smučarjem iz Ljubljane, Zagreba, Karlova in drugih krajev, ki niso vajeni samo mehkih toplih postelj na zimskih potovanjih.

Vsa čast »zaslugam nekaterih za dviganje zanimanja na Gorjancih« — nikomur jih nikdar nisem krtil, toda za razvoj rednega turističnega prometa in posebno smučarskega, je bilo vsekakor tudi v Gorjancih potrebno nekaj več, in sicer vsaj postojanke z najskromnejšim komfortom, v prvi vrsti čednih postelj v toplih sobah, kjer ti ni treba zmrzovati ter tvegati ozeblin, pljučnice i. dr. takih nevsednih nadlog.

Čast Bogu in Nacetu Hudoklinu, sedaj je tudi to doseženo! Srečen sem, da morem danes na ves glas razpiti novico: Smučarji in turisti! Tudi na Gorjancih že lahko prenočujete, in ne samo to, tudi dobra kuharica je tam in pristna dolenska kapljica, ki je ni zavreči, pa vse to — hudoklinski poceni.

Bojim se pa — nevernih Tomažev je bilo zmerom mnogo — da s to prespešno podano izjavo vsem še ni dovolj ustreženo. Tudi ne bi rad videl, če bi me bil kdo kako napak razumel, kakor n. pr., da je bil zgrajen na Gorjancih kak moderen hotel.

Povejmo torej kar lepo po pravici, odkrito, ne da bi se posluževali načrtno debelega pretiravanja dejstev, kakor je včasih pri naši turistični propagandi v navadi: kaj čaka turiste na Gorjancih, da bo vsak natanko vedel, pri čem da je.

Sv. Miklavž 969 m v Gorjancih

Novo, letos dokončano planinsko zatočišče »Hudoklin« pri Sv. Miklavžu stoji na prostirani z gozdovi obrobjeni, valovito košenlasti polici pred zapadnim hrbtom Gorjancev. Po zemljevidu je to točno 2 km severoistočno pod vrhno glavo Gorjancev Sv. Gero 1181 m in sosednim kucjem Trdinovim vrhom 1175 m ali dobre pol ure hoda navzdol od Sv. Gera. Vrh gorice nad Hudoklinom, prav na kraju, kjer se gori imenovana polica strmo prelomi v Spodnjo Krško dolino, stoji romarska cerkev sv. Miklavž, od nje je krasen pregled vse širne Slovenije do sinjih gorenskih snežnikov in čez do Pohorja. Globoko spodaj v podgorju Sv. Miklavža, tega starega, daleč vidnega gorjanskega znanika, pa leži znamenita dolenska vas, o kateri narodna pesem pravi: »Ni lepšga ptiča kot je petjahn, ni lepšga kraja kot je šent-jarne«.

Gostišče »HUOKLIN«

Kakor kaže slika, sta pod zaščito Sv. Miklavža sedaj dve Hudoklinovi stavbi; desna je stara mežnarja, leva (za hrusko) pa nova, nalašč za turiste zgrajeno poslopje. Tu spodaj je klet, zgoraj kuhinja in gostilniška soba, nad njo v zgornjem nadstropju pa 4 sobe z 9 posteljami in nekaj glinastimi pečmi. Sobna oprema je sicer skromna toda vse novo in čisto, po beljene in slikane pa bodo sobe šele na pomlad.

Gostilniška soba meri 8 x 4,60 m, pri plesu bo torej bolj drenj. O lepi glinasti peči, ki jo je Hudoklin ob mojem zadnjem obisku, dne 25. novembra p. l. slavnostno privrkat podnetil, lahko rečem, da izvrstno diha. Stoli, mize in druga oprema se ta čas prireja in je dal Nace slovesno obljubo, da bo smučarjem na ljubo do Božiča vse postorjeno. Lahko mu verjamemo.

9 postelj, to seveda ne pomeni mnogo, toda bodimo veseli, da je letos vsaj to. Ob kakem večjem navalu letos pozimi se bodo morali torej nekateri gostje zadovoljiti tudi v toplih prostorih na slaminah, ki so za ta primer pripravljene. Prilodnje leto, upajmo, ne bo več tolike stiske, prenovljena bo tudi mežnarja, pridobljene 3 nove sobe s 6 posteljami in izpopolnjeno

že obstoječe skupno ležišče spodaj v prilični mežnarji.

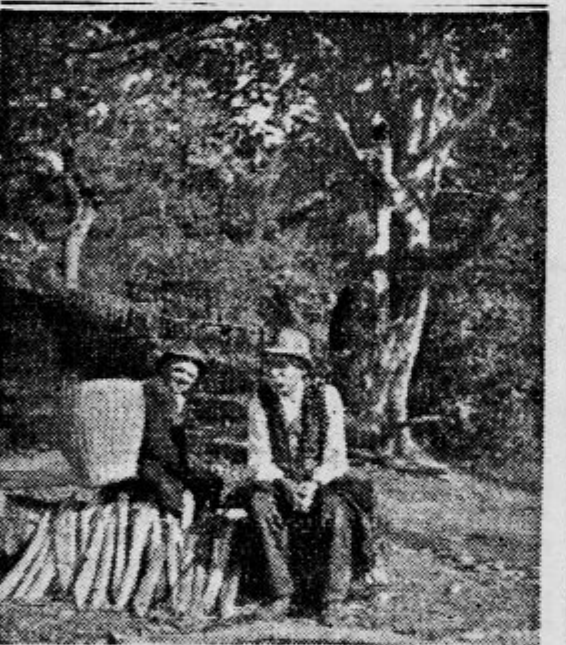
Gorjanske specialitete in tatinski gostje
Gorjanski specialitet »reši« letos ni več, prihodnje leto bodo. Tudi na poljšo pečenko naj letos, ko so polhi strajkali, nč ne misli, da ne bo razočaran. Pač pa bo drugače za telesni blagor Hudoklinu zapuhanih gostov zelo mnogostransko (do sadja) postreženo, kajti ima sedaj Hudoklin bogato zbirko »tistih najlepših šenjerjskih ptičev« po bridkih izkušnjah pred tatinskimi, na moč predrznimi lisjaki predvidno na varnem.

Žal, da ne utegnem te »storije« podrobneje opisati. Sicer pa je spominite Naceta, on vam bo že rad in bolje povedal: kako je namreč hodil tisti lisjak h kuram v vas, se obiloval in z glavo po strani pomigajoč (to zna samo Nace pokazati) zamaknjeno na kurnik špegal. Le pomislite si to nesramnost! Dopoldne je lisjak najlepšega, ponosno pred kurnikom promenirajočega petelina odnesel in popoldne, ko je Nace drva žagal, je bil rokomavh že zopet tu. Pa menite, da se je kaj zmenil, ko ga je začel Hudoklin prav po gorjansko ošteti zaradi pravkar krivično prisvojene si tuje lastnine? O, še malo ne. Ob vsaki krilatici iz ropotajočih Nacetovih ust je lisjak samo s košatim repom na drugo stran švrgnil, kakor da bi hotel reči: pa šta me briga. In ko je slednjič popadla Hudoklina sveta jeza, da je zgrabil za klobut in ga zalucal proti lisjaku mar mislite, da si je lisjak tudi ta opomin kaj srca vzel? Prav nič! Samo za drug grm se je potuljeno pritnil in če bi znal govoriti, to rečem, prav gotovo bi mu bil še nesramno zabrusil: — slabo ciljaš Nace... Take muke mora Hudoklin mirno prenašati, ko nima pravice strejati.

Lahko verjamete, gola resnica je to in nobena lovska latinščina, taki so pač — gorjanski lisjaki in to zgolj po krivdi naših — lovcev.

Lovske atrakcije

Pa utegne kdo od nekaterih meni posebno naklonjenih turistično propagandnih strokovnjakov poreči, češ »to pa vendar ne spada v Hudoklinov propagandni propekt«. No ja, res je sicer, da to ni 100% bistveno potrebna in neizogibna važna črtica ne iz gorjanske tujkoprometne, niti iz obče zgodovine, ampak, recimo, lovska resnica oziroma poučna resnica iz gorjanske lovske zgodovine pa je le, to stoji. Hotel sem z njo le poudariti na lovske atrakcije v okoliših Hudoklinovega gostišča. To pa, oprostite, vendar in vsekakor spada v tujkoprometne propekte. Lovski momenti so važno poglavje. Niti njih, niti lovcev zato ne gre v turistično propagandnih propektih omalovaževati. Nasprotno, popolnoma umestno je in spodob se torej, če izrečno opozorimo tudi slavno zeleno bratovščino — člani tujkoprometne gostje so to, ki po vseh planinskih domovih ne žampajo samo vođe in pokalice kakor drugi —, da je Hudoklinovo gostišče tudi zaradi usvarjeno. Pri tem pa absolutno ne bo nič napak, ampak le koristno, če se potrudimo še stvarno ugotoviti: nič kaj

»Reštarja« z veni počenega kostanja

častno dejstvo, da vprav zaradi pčlega obiska pa grobeza zanemarjanja lovskih dolžnosti po čistiti zeleni gardi obetno trpe tujkoprometni interesi v Gorjancih.

Malobrižna polcija

Kaj pa bo, prosim Vas, s turistično aprovizacijo Hudoklinovega planinskega doma, če turistom, smučarjem namenjena jabolka pod streho in kranjske klase v dimnik ali sušilnici, ne bodo varne pred polhi? Kaj, če se kure race, petelini in kapuni ne bodo mogli več mirno izprehajati in pasti po sončnih, na vitaminih bogatih travah vsaj tik pred Hudoklinovim domom in pa to, to predvsem vprašam častite lovce: kaj bodo smučarji dejali, če jim bodo divji merjasi, te mrcine nemarne, sleherni leto na daleč kroginkrog košate Sv. Gera križem krašem vse gladke košene ce pretili ter smuko spridili ali vsaj izdatno zagrenili ob kakem bolj plitvem snegu? Ali smatrate take razmere za red v lovskih revirih in za pravo izpolnjevanje gozdno-poljskih dolžnosti?

V interesu tujškega prometa to nikakor ni! Naši turistični krediti so prepipli, da bi mogli prav sleherni leto za temni trdokocinasti nepridipravi, ščetinarji, ves prostani svet gorjanskega smučarskega terišča pred Hudoklinom popravljati in poravnati. To mora nehati in trdno sem prepričan, da ta moj apel na marnje lovske udejstvovanje in korajžnejše opravljanje dolžnosti častite zelene bratovščine že zgolj z ozirom na izdatnejše pospeševanje tu v Gorjancih res ogroženih interesov turizma se bo našel gluhih še tako kosmatih uš.

Tisto pa, gospodje, da bi Hudoklin koruzne štokke po hostah tam za Jezerom in drugih, ščetinarjem za vabo nastavljal iz dobrega namena, zgolj zato, da bi jih od košenice odvnil in da bi se mrcine privladile rajši v hostah, ne pa na gladkem smučarskem terišču škodo delati, ta recept pa ne bo držal: Nace je to že izkusil... Žival je prebrhna, poleg tega pa Hudoklin tudi toliko koruznih štokov (storžev) nima.

Smučarske prilike v Gorjancih

Ker smo že pri smučarjih, torej še o tem nekoliko podrobneje, drugače Hudoklinov propekt res ne bi bil popoln. Tembolj smo dolžni zaključno to poglavje vsaj v glavnih obrisih dodati, ker smo bili že zgoraj namignili na neko senčno stran pri smuki.

Prehudo tega ne smete vzeti. Zagrenjena smuka, to bi se utegnlo pripetiti zgolj ob prvem prhu ali tedaj pozno pomlad, ko je snega še komaj za seme. Drugače, ob Božiču pa tja do Sv. Gregorja ali tje očet, do tedaj smo lahko kar brez skrbi, vsaj na naši osoni polici tostran Sv. Gera. Že samo to smučarsko terišče pri Sv. Miklavžu meri okrog 30 ha mehkega, voljno gladkega sveta kakor nalašč za novince in smučarsko črno vojsko. Menjava promena d.h. smučskih izletov je obilno na izbiro tja do Križa in Kravčevega kamna, mimo Jezera do Vrat in Cernih lic, tam skozi Med gorami, posebno pa poudarim na gojavo Velikega hriba, ki so mu — čudno — merjasi popolnoma prizanesli. Izvrstna prilika za smučarske tečaje!

Seveda pa je na tem terišču še mnogo grmov, mardonov (mravljinčjih kupov) in druge nerode goščave smučarjem v napoto. Vsega tega ni bilo mogoče letos odstraniti in smučarjem sveta še v večje veselje popraviti, čeprav je hudo pela Hudoklinova sekira in krampi drugih nekaterih lastnikov parcel, ki so koščke rovali. Bo treba še mnogo sličnega in trsega takega ilnega dela ter drugih izdatkov in ne samo —

Predniki današnjih alpinistov so bili naprej lovel in pasirili, potem znanstveniki, ki so pri raziskavanju narave, odkrivanju novih geoloških pojavov, iskanju novih živali in žuželk, stikanju za neznanimi cvetkami ter rastlinstvom, zašli vedno višje v gore, vojaki, katere pot je vodila čez visoke gorske prelaze na bojne pohode na drugo stran gora, trgovci, ki so tovorili blago po enakih poteh in pa sili, ki so z važnimi naročili hoteli po najbližji in najhitrejši poti v odrejen kraj. Vsem tem niso bili mar krasni vrhovi, kjer so na visokih prestolih kraljevala božanstva, se polgravalu z oblaki in viharji, metala sneg, dež in točo na zemljo, z besnečimi hudourniki in rušecimi plazovi kazala svojo silno moč. Le redki so domneli to božanstveno krasoto gora, ter jo opevali z besedo in čopcem.

V začetku zimske alpinistike vzbujala pozornost sodelovanje in udejstvovanje žen — Coolidge je spremljala miss Brevort Miss Burnaby je kot prva stopila pozimi 1882 (3 na Col de Tacul 3331 m), Col du Chardonnet (3325 m), Fenêtre de Saleiaz (3264 m), Col d'Argentiére (3516) Miss Walker je bila prva ženska na Matterhornu (leta 1871).

Med tem so se med alpinisti pojavili bratrstva Sella, katerih vzponi so mnogo pripomogli k razvoju zimske alpinistike: poznjeje ekspedicije na Kavkaz, Himalajo in Alasko pa so koristno uporabljale izkušnje teh Italijanov, ki so si znali narediti posebno opremo na zimsko alpinistiko. Vittorio Stella je bil znan planinski fotograf in njegove slike so privabile na tisoce obiskovalcev v Alpe. Prva večja činitve Vittoria Stella je bil vzpon iz Brenila na Matterhorn in sesto v Zermatu. V februarju 1882 je moral »Krvati« (okoli 4.000 m) kloniti, toda 16. marca je v spremitvu bratov Jeanea Antonie in Louisa-Baptista Carrela uspel. Po 24-urnem povratku z vrha jih je zermatsko prebivalstvo, ki je komaj domlelo to veliko dejanje, navdušeno pozdravljalo. Dvakrat je Stella poskušal v zimi na Monte Rosso in obakrat je moral bivakirati v ledenih noči. Končno je 26. januarja 1883 z Danijelom in Mauguignazem stopil na Dufour (4633 m), 2. marca 1885 pa na Grand Paradiso 22 3. 1885. na Lyskamm Marca 1887 sta E. Boss in M. Almer dosegla vrh Finsterrhorn. Krona vseh teh vzponov pa je bil uspeh ekspedicije vseh štirih Stella, Emila Reya, Mauguignaz in 5 nosačev, ki je začel komaj januarja 1888 stopila na vrh Mont Blanca.

Po teh velikih uspehih, od katerih so nekateri stali lepo vso to dobo, je nastal v zimski alpinistiki zastoj. Smučke so pridobivale prijateljev med alpinisti in začela se je nova doba. Vendar v teh letih zastaja ne smemo prezreti vzpona Angležev z vodniki v januarju 1890 na Elger in vzpona E. Reya s spremljevalci 1. 1891. na Gerndes Jorasses.

Poglejmo še na vzhodne Alpe. Tudi tu kot v Zahodnih Alpah Nemci niso bili zastopani pri prvenstvu v zimski alpinistiki. Prvi vzpon na Grossglockner (3798 m) je vzel Anglež W. A. Ballie-Grothman s 4 nosači 2. 1. 1875. V Vzhodnih Alpah je začel z zimsko alpinistiko F. Simony, ki se je v januarju in februarju 1847 trikrat povzpela na Dachstein (2996 m), 2. do 8. januarja leta 1880 je R. von Lendenfeld z dobrih vodniki napravil ture na Köngspitze, Otter in Cevedale. Po letu 1885 se je Theodor Wundt vsako zimo povzpela na več vrhov lažje dostopnih apenjskih Alp in vrhove Dolomitov, kjer so znani njegovi vzponi na Monte Cristallo, Tofano in Malo Zinnu.

Kljub vsem tem in še nekaterim uspehom je bilo število zimskih alpinistov zelo majhno. Za množico so ostale krasote in čari zimske gorske pokrajine nezbrane.

besed, preden ne bo v Gorjancih ustvarjena nekaj, kar bo res moglo mikati in zadovoljevati sem dole goste. Nečemo uganjati nobene baharije, le toliko naj povemo, da se je že začelo dvigati zanimanje in sicer po nekaterih drugih na pristojnih mestih, da se tudi tu v Gorjancih prilike za smučarje čimprej uredijo. Upamo, da bo sta prek hriba Sv. Gera in Trdinovega vrha že v bodoči zimski sezoni pretrgana dva smučka tira k Sv. Miklavžu, gostom iz Karlova in Metlike na ljubo, prav tako pa 5 km dolgi tir od Sv. Miklavža mimo Gospodične na Palež, do sosednje postojanke »Pri tovarni«, ki utegne v kratkem času postati glavni dohod na gorjansko zimsko terišče z novomeške strani.

Tudi o tej drugi gorjanski postojanki, na Paležu, ne bomo zamudili v pravem času malo več izpregovoriti. Le še to pripomnimo: kako se k Hudoklinu pride?

Najkrajši pot je iz St. Jerneja (avtobusna zveza) skozi Cerovi log in dalje po kolovozu. Ta dohod bo tudi pozimi za peš pretrgan. Iz Metlike skozi Radatoviče je poleti 4.30 do 5 ur, iz Novega mesta čez Gabrje pa nekoliko manj. Za večjo družbo je zelo ugodno, ako jo potegne iz Novega mesta avtobus na Vahto ob Karlovski cesti, ali pa še dalje do bivše tovarne na Paležu, kjer bo kmalu otvorena gostilna. Odtod je poleti le 1/4 ure mimo Gospodične

do Sv. Miklavža, pozimi seveda nehotično ved. Kdor od poletja potov ne pozna, mu ne svetujem pozimi samemu ter naj se posvetuje ali v Novem mestu ali St. Jerneju.

Pri Sv. Miklavžu ni še ne pošte, ne telefon, pišite torej tako-le: Gostišče »HUOKLIN« pri Sv. Miklavžu v Gorjancih, Vrhpolje, p. št. Jernej na Dolenskem. Prihodnji Hudoklinov propekt bo nekoliko drugačen. Rud. Badjura.

Zavetišče od zapadne strani

Klasična doba zimske alpinistike

Smuč, ta ključ k lepoti zasneženih gora, ki solcu in sreči na vrhovih pa so v alpinistiki napravile veliko spremembo. Prvi poskusi uporabiti te za zimsko alpinistiko so bili neuspešni, ker so bile smučke dolge vezi neprimerne, manjkalo je izkušenj in tehničnega znanja.

Z rastočim številom smučarjev, s izkušnjami posameznikov in zagovornikov raznih smučarskih tehnik (Norveška Zdraskyeva Arlberška itd.), so se smučki izpopolnjevali in postajale vedno bolj sredstvo zimskega alpinista. Smučarstvo je zavzelo velik obseg, predvsem v Zahodnih Alpah, kjer so tokrat prednjačili Nemci.

Prvi znani vzpon s smučmi je na 1790 m visoki Helmgarten v Vzhodnih Alpah. Na Gungesser (Vzhodne Alpe, 2670 m) so se povzpeli s smučmi 1894, l. 1896, na Sonnblick (3106 m), 1900 na Grossvenediger (3660 m), 1909, na Veliki Klek (3798 m), 1911, pa na Königspitze (3857 m).

Kot prva smučarska tura je zabeležen vzpon na preaz Pragel (1554 m v švici), sestop v Glarus v januarju 1893. Prvi vzpon na vrh gore pa je bil v marcu 1893 na Rothorn pri Arosi (2980 m). V zimi 1894. pa so smučarji preskušali gorske prelaze Gotthard Furka in Grimsel. Med pionirji smučarstva je tudi Conan Doyle, pisatelj Cherie Holmesa.

Wilhelm Paulcke je s svojimi velični podjetji, med drugim vzpon na Oberalpstock (3330 m v Zahodnih Alpah) leta 1896, z znamenitim preskušanjem Berner Oberlanda 1897, kjer so mu ves čas grozili plazovi, vzponom s smučmi do višine 3700 Jungfrau vzponom s smučmi do višine 4200 m na Dufour v Monte Rossi, od koder se je moral vrniti radi gorske bolezn, enega izmed spremljevalcev in še z drugimi vzponi dokazal, da so smučki prvi in najvažnejši del opreme zimskega alpinista.

V marcu 1898 sta Tirolca prva s smučmi stopila na Dufour, kar je obenem tudi prvi štiristotak na katerem so bile smučki. Prvi smučarski vzpon na Mont Blanc iz Chamonixa se je posrečilo leta 1904. Mylius s tremi nosači v zelo globokem snegu in mrazu — 37° K razvoju zimski alpinistike je mnogo pripomogel vzpodbudni Švicar Marcel Kurz, ki se je v spremitvu tovariša prvi povzpela na Grand Combin v marcu 1907, v naslednjih letih pa je obiskal več vrhov nad 4000 m.

Sele v sredini XIX. stoletja, ko sta sport in telovadba začela pridobivati vedno večje množice ljudi, se je v posebnosti pojavila želja in stremeljenje po odkrivanju nove zemlje. To je dobilo svoj poudarek z ustanovitvijo prvega planinskega društva »Alpine Club« 1857 v Londonu. Takrat je tudi začetek alpinizma kot kulturnega stremeljenja.

Poskusi nekaterih, zlasti vladarjev, povzpeti se na kako visoko goro, segajo daleč nazaj. Vendar je bilo prvo, za tedanje dobo zelo veliko dejanje leta 1786 vzpon na Mont Blanc. Kot prvi je padel najvišji vrh Alp (4810), prva sta stopila na njegovo temo Balmat in Paccard, sele dolgo za tem so sledili drugi vzponi: 1812. Finsterrhorn (4275 m v Berner Oberlandu), 1813 je Francoz Henry Maynard z mnogimi vodniki dosegel 4173 m visoki Erethorn; v januarju 1832 je Švicar Hugli bil na Strahleggu (3354 m). — S prisopom Angleža Alfreda Willisa na Wetterhorn (3703 m) leta 1854. so se začeli Angleži vedno bolj in bolj zanimati za Alpe in so postali njih prvi osvajači. V naslednjih letih so bili zavzeti vrhovi Walliških Alp. Dufour 4638 m v Monte Rossi leta 1855., Dom 4554 m leta 1858., Lyskamm 4538 m, l. 1861, Weisshorn 4512 m leta 1861.

Leta 1865. je mejnik v razvoju alpinistike sploh. Mnogo je bilo poskusov povzpeti se na Matterhorn (4482 m), vendar pa so se vsi končali brez uspeha. Znanstveniki, med njimi tudi izkušeni planinci so trdili, da je »Zermattski lev« nedosegljiv in nedostopen. Toda gora je vabila in vznemirjala drzne Angleže in gorske vodnike. Anglež Edvard Whymper je 14. julija odnesel lavoriko, — žal pa se je njegova zmaga končala z žalostno nesrečo. — 17. julija se je povzpela na vrh Carrellova skupina, katero je dobro gmotno podprl Italijan Giordano.

Začetek velikega razvoja zimske alpinistike je v Zahodnih Alpah okoli leta 1870. Med Angleži in Italijani se je razvila borba za prvenstvo in v dobrem desetletju je večina nad štiristotce metrov visokih vrhov podlegla človeški volji in cevajni sili. Značilno za to dobo, ko so bili krplji in okovane palice, včasih, toda le redko tudi sekira (za sekiranje stvopov v led) pozneje pa cepin bistveni deli opreme tedanje zimskega alpinista, je, da je bila večina vzponov izvedenih v globoki zimi (januar, februar), s čemer so se izognili kasnejšim velikim količinam mehkega snega in pa nevarnosti plazov. Okoli Novega leta je sicer največji mraz in najkrajši dan, toda z grehovom in nekaterih pobočaj je sneg odpihan, na snežniščih pa je zbit in debelo oasenjen.

Prvi zimski vzpon, katerega beleži zgodovina alpinistike je bil v januarju 1832 na Strahlegg v Zahodnih Alpah. Leta 1847 v januarju pa se je F. Simony s tovariši povzpela na Dachstein v Vzh. Alpah. 7. januarja 1862 je Anglež Kennedy pri Leeds zamen poskušal osvojiti št. Matterhorn. Prišel je do višine okoli 3400 m. V februarju 1864 sta Švicarja naskakovala 2951 m visoki Haut de Cry pri Ardonu v Wallisu. Tik pod vrhom je enega odnesel plaz. V decembru 1867. je Moore napravil več uvaževanja vrednih tur, med njimi prehod čez Col du Galéon, Col de la Lauze, in sel čez Brèche de la Meije.

Sedem let je vladalo mrtvilo v zimski alpinistiki. V tej dobi so zabeleženi le redki poskusi. Po letu 1872 pa so zimski pohodi v gore oživeli. Že v poletju tega leta sta Th. Harprecht in P. Dangi znana gale navpično ledeno severno steno Trafoi v Vzh. Alpah zelo drzen prvenstveni vzpon, katerega je ponovil šele slednjič Willo Welzenbach. S tem vzponom so bila ovržena vsa prejšnja naziranja o nemožnosti.

V letu 1874. stopa v ospredje Anglež W. A. B. Coolidge, ki se v januarju povzpne z vodniki na Jungfrau in Wetterhorn, v januarju leta 1879. pa na Grosses Schreckhorn, kateri vzpon je za tedanje dobo ocenjen kot zelo velika činitve. — Coolidge in Eccles sta zamen dvakrat poskušala pozimi na Mont Blanc. — Šele tretji poskus je uspel — ženski miss Stratton z vodniki iz Chamonixa. Po 11 urah boji iz Grands Mulets je dne 31. januarja 1876 v borbi z viharjem in silnim mrazom — (24° Cel) stopila na vrh. Šele čez 6 let je vzpon ponovil Cunningham s tremi vodniki. Ta se je prvi pozimi povzpela tudi na Col de Geant.

Zdrasky, Paulcke, Hoek in drugi so s svo vno širilo zanimanje za smučarstvo. Georg Bilgeri ga je uvedel v avstrijsko armado. Viktor Sohn je znani izumitelj raznih smučarskih pripomočkov (voščki, koles, posebne ostriže oz. peresa za vzpon itd.), ki so mu uspešno koristili pri njegovih podjetjih.

Doba krplije, romantična doba zimske alpinistike, je prehitro tonila, zimski alpinisti so se prilagodili udobnejšemu smučanju in skoro dvajset let je trajalo, predno so se zuni povzpeli še na ostale v tej dobi še ne zavzete velike Alpe. Smučarstvo se je razvilo v narodni sport in v dobi zadnjih 15 let so bili smučarji skoro na vseh vrhovih Alp. Iz vrst smučarjev se je pojavilo lepo število plezalcev, moderni plezalci pa so čisto najbolj navdušeni smučarji. Častno ime alpinista pa se more danes osvojiti le oni, ki poleti in pozimi obiskuje gore. Kljub temu pa so nekateri bolj naklonjeni letnemu kot zimskemu vzpenjanju na gore, nekateri pa obratno: vsak po svoji naklonjenosti, nadržanosti, sposobnosti, starosti.

Omejili sem se le na poglavitve podatke in dejanja, ki so značilna za tedanje dobo. Nisem omenil velikih dejanj, ki so bile izvršena poleti v ledenih stenah. Ta tvorijo poglavje zase.

Končam z besedami Guke Reya: »Vtis je, da goro prepuščajo polagoma boljši srednje dobri. Alpinizem gre v daljo, stremi za novimi, bolj počasni minevajočimi lavorikami. Alpinisti se vzpenjajo na vrhove Kavkaza, Andov, Nove Zelandije, Himalaje in dopirajo tako k raziskovanju še nepoznanih pokrajin.«

Slavko Pergoš

Zdravnik Radcliffe je dal tlakovati svojo dvorico. Ko je prišel tlakovalec po platilo, je zdravnik dejal: »Ne plačam nič. Opravili ste svoje delo slabo in ga potem pokrili z zemljo.« »Hm«, je dejal tlakovalec, »tudi drugi ljudje opravijo pogostoma svoje delo slabo in tudi to delo pokrijejo potem z zemljo.« Radcliffe je dobro razumel, kam mož čika. Stopil je smeje se v svojo delovno sobo in se vrnil iz nje z denarjem.

Novo klavirsko

harmoniko
60 basov 3 tipke
prodaja ali menjanje za
toro kolo ali peševni
radioapar. Naslov v
vseh posl. Jutra

441-26

Radio

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Najugodnejši nakup
radioaparata tipa 1939
pri Tehnik Banjal, Ljub
ljana, Miklošičeva 20
456-9

Nakup radioaparata
je stvar zaupanja Ra
diotehnik Setina Franc
Ljubljana, Površna 46
vam nudi prvovrstne ra
dio aparate in sicer
francoske znamke Unie
in Fornet, ter nemške
Saba in Mende. Radi
je povelje: izredno konk
renčne cene! 462-9

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Zmetli
deteljni odpadki
vrednosti 10% in več
in toliko ter 10% in več
tropam enakovredno mo
no krmilo, 100 kg din 90.
Sever & Komp., Ljubljana
Gospodarska cesta 3
42807-6

Približno 150 m²

jelehnove
prodaja ponudbenim potom
Prostovoljna gasilska četa v
Stari cerkvi pri Kočevju.
Ponudbe naj se stavi po
prečno po komadi ali
komade od 25 cm dalje.
Rok za vložitev ponudb iz
teče 15. januarja. Jelehnove
je na vlogi na vsakem
prostoru v Stari cerkvi.
188-6

Star trg. pudel
se prodali 1,25 m dolg in
kratk pult zelo poceni
prodaja železnikar, Marij
jin trg. 349-6

Prodaj

večjo množico kostanje
vih tokovodnih drogov
od 8 do 14 m dolžine.
na og. odd. Jutra
Jutra pod »Kostanjevi
blode«. 351-6

Dvoje sani
nove osebnosti in ročni
roček (citra) prodaja.
Ogled v Slomškovi 4.
448-6

Pisarniško mizo
stole, pisalni stroj prodaj.
Naslov v vseh posl. Jutra.
430-6

Naročanje
iz Kupčevce drevesnice
in trsnice na Ptujski go
ri Seznan in cenik na
razpolago. 63-6

Kovinostrugarji!
Vrsta na razpolago po ze
lo ugodni ceni pri »Ab-Koe
na Tyrševi cesti 34. 463-6

Dvodelo omaro
220 din in usnjati foteli za
700 din in cilindri prodaj
Ciglatova 11-1, levo. 471-6

Reg. blagajno

Nacional. več veljnih in
manjših omar s stekle
nimi vrati, električni
motor pol konjske sile,
visok kpl, ploščato man
dolino, brivski in fri
zerski inventar prodaj.
Cesta 29. oktobra 20 pri
tličje, desno. 374-6

Kupim

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Kupimo rabljeno
lokomobilo
po možnosti za kurjenje z
lesnimi odpadki, cena 50
do 100 Ks. Ponudbe na
Intermark d. d., Zagreb,
Masarykova ul. 28, pod
broj »K-46212«. 207-7

Kurilnocevični kotel
(Rauhkessel) ležajo ali
stoječi cca 15 m² kuril
ne plošče, pritisk naj
manj 5 atm. kupim. —
Steklaarna Hraštnik. 335-7

Staro žimnico
kupim. Ciglarjeva 13 —
Moste. 407-7

Naročniki »JUTRA«
se sava rovan
za 10.000 Dtn.

Staro žimnico
kupim. Ciglarjeva 13 —
Moste. 407-7

Naročniki »JUTRA«
se sava rovan
za 10.000 Dtn.

Staro žimnico
kupim. Ciglarjeva 13 —
Moste. 407-7

Naročniki »JUTRA«
se sava rovan
za 10.000 Dtn.

Staro žimnico
kupim. Ciglarjeva 13 —
Moste. 407-7

Naročniki »JUTRA«
se sava rovan
za 10.000 Dtn.

Staro žimnico
kupim. Ciglarjeva 13 —
Moste. 407-7

Naročniki »JUTRA«
se sava rovan
za 10.000 Dtn.

Pohišstvo

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Pohišstvo
novo in že razpisano, a
ga želite prodati ali sa
mo dati v uporabo
sprejemno v posesti u
delek v komisiji pro
daje po zelo ugodnih po
govih Kupcev je v teh
ogledih vedno dovolj za
dobro ohranjeno pohi
štvo Vso reklamo pre
skrbimo sami. Sproči
te nam na dopisnici a
ustno. Prevoz pohištv
prekrijemo sami. Iva
Mathian Ljubljana,
Tyrševa 12. 70-12

Spalnica
kuhinje, posteljne mrt
že in drugo pohištvo do
bite po nizkih cenah pr
Andlovci v Komensk
ga ul. 34. 269-2

Jedilnico
preproge, ogledalo, ste
klen kristal in jedilni
servis (Rosental) prodaj
Gledališka 12, vis. pritl
levo. 204-12

Samsko pohištvo
prodaj za 1300 din. Po
stolja, nočna omarica,
omara in umivalnik, vse
iz trdnega lesa, čisto, do
bro ohranjeno. Poizve
se pri Družinskem ted
niku, Ljubljana, Gre
goričeva 27-III. 409-12

Jedilnico, spalnico
in salon
zaradi selitve ugodno pro
daj. Naslov v vseh posl.
Jutra. 428-12

Spalnica, jedilnica,
kuhinje
po danth in lastnih na
trih po jako ugodni ce
ni. Svoje in mizarstvo
D. Lancos, Wolfsova 12
219-12

Pohišstvo
za stanovanja, hotele
trgovske opreme in pen
sione dobite najhitreje
v največji zalogi pohi
štva: »SAVA«

Spalnica 400
Omara 400
Postelje 400
Kuhinjske opreme 400
Kuh kredence 450
Otomane 500
Medraci 190
Mreže 85
Sprejemamo naročila po
predloženi načrtih. Po
žna dolina. Predlamska
32 in 35
I R G O V I N A
Gajeva Nebotičnik
474-12

Razno pohištvo
Biedermeier in drugo na
prodaj v torek 10. t. m.
popoldne na Tržaški ce
sti 42, pritličje. 484-12

Klubska garnitura
rjava, usnjena in črn
kratk klavir ugodno
naprodaj. Maribor, —
Prečna ul. 3-I. 404-12

Šperano spalnico
od 2.000 din, kuhinjske o
preme od 800 din dalje nu
di mizarstvo Josip Goliar,
Florjanska 1. 523-12

Novo spalnico
prodaj takoj radi odlo
bežne možnosti. Naslov
v vseh posl. Jutra. 364-12

Auto moto
Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Štirisedezni avto
mali, limuzino ali kabrio
let, novejšje tipe, kupim.
Ponudbe pod »Ekonomi
čen« na og. odd. Jutra
352-10

Avto Fiat 508
prtiljati, zaprt v brez
hibnem stanju, vožen
21.000 km, nosilnost 700
kg, poraba benzina 8 in
pol l. na 100 km pro
dnja za 18.500 din. Na
slov v vseh posl. Jutra.
339-10

Dobavni avto
znamke Fiat v brezhibnem
stanju, z nosilnostjo 500 kg.
prodaj. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 461-10

Tricikli Tatra
rabljen v dobrem stan
ju po možnosti s oma
rko kupim ali zame
njam za avto Erskino 6
cilindrov. Ponudbe Dr
vara Švarc, Zagreb, Mi
ramarska 44. 371-10

Avtomobile
tovorne, osebnosti in avto
buse, dobro ohranjene
vseh jakosti kupite naj
ceneje pri O. Žužek, za
stopstvo Krupp, Ljublj
na, Tavčarjeva ul. 11
331-10

Železno kolo

(Felgno)
in zadnje ce za tovorni
avto Chevrolet Truck ti
pa 1931 prodaj. Gostil
na Turk, Strelška ul. 22
468-10

Kolesa

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Kolo
supersport, pred kratkim
kupljeno za 1850 din,
ugodno prodaj. Ponud
be na og. odd. Jutra
pod št. 1200. 323-11

Moško kolo
znamke Puch skoro no
vo prodaj. Cena 490
din. Ekspres, Emonska
c. 2, Ljubljana. 522-11

Stroji

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Pisalni stroj
že rabljen, dobro ohran
jen, znamke Underwo
od. Ideal ali Continen
tal ali druge trdnice z
»idno pisavo« kupim. Po
audbe na og. odd. Ju
tra pod »Pisalni stroj«
338-29

Mizarski stroj
univerzalen in veržni rez
kar (Kettenfräsmaschine)
za 3000 din prodaj. Trgovina
strojev Ivan Dvojan, Fran
čiškanska 4, Ljubljana.
423-29

Pisalni stroj
novejši portabilni kupim
Hilbert, Ljubljana, Po
ljanski nasip 50. 508-29

Šivalni stroj
popolnoma nov poceni
prodaj Klanjšček, Trd
nova 8-II. 515-29

Šivalne stroje
večjo količino po zelo ni
zkim cenam, tudi rablene,
od 500 d. naprej in krojaške
čevljarne cylindere, pro
laja nasence TRIGLAV,
Resljeva 16. 452-29

Obrt
Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Domače delo
moderni predmet, 6 let
dobro vpeljan mnogo od
jemalcev, sigurna eksl
stencija, radi odpotova
nja naučim. Ponudbe
na og. odd. Jutra pod
»Ljubljana 10.000«. 457-3

Kapital
Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Ureditev dolga
potom sodnih in iz
vrednotnih poravnav
Nasveti v konkretnih
zadevah in vseh drugih
trgovsko obrtnih poslih
Strokovne knjigovod
ske revizije. Sestava in
aprobacija bilanc

Prekrbe kreditov
Nasveti glede hranilni
vlog in plačanje lastn
vsi posli
kmečke zaštite
Sedna koncesionars
komercialna pisarna

LOJZE ZAJC
Ljubljana, Gledališka
TELEFON 58-18
230-12

Hranilne knjižice
zaščitenih zavodov
vrednostne papirje
3% obveznice
enovelicne stalne
po najvišji ceni in pri
takojšnjem plačilu
gotovini

Alojzij Planišek
Ljubljana, Beethovnova 1
telefon 35-10
510-12

Bančno kom. zavod
MARIBOR
Aleksandrova cesta 4
kupni takoj in plača na
polje:
hranilne knjižice
bank in hranilnic
rednostne papirje:
3 odst. obveznice, bon
srečke, delnice itd.
valute vseh držav.
Prodaja srečk državn
razredne loterije. 211-18

Sigurnen velik
zaslužek
S kapitalom 10 tisoč din
sigurno zaslužite v enem
tednu trikrat toliko. —
Sprejemni komp. ki »ah
k« en tedni »p« tje te
»« navzok pri kupitji
Nobenega tveganja. Naslov
v vseh posl. Jutra. 357-18

Kupim
knjižice od mariborske Mest
ne hranilnice. Ponudbe po
lite na podruž. Jutra v
Ptuju pod »Takojšnje pla
čilo«. 536-16

Posojilo
ižem za večjo parcelo. —
Okrog 100.000 din proti
ugodnim obrestim. Ponud
be na og. odd. Jutra pod
»Trgovce«. 475-16

Gospodična
prosi dobrosrčnega gospoda
(gospo) za posojilo 1500 din
za okrepitev trgovine. —
Ponudbe na og. odd. Jutra
pod »Dobre obrest«. 524-16

500 din nagrade
dam omeniti, ki mi posodi
ali preskribo 5000 din po
sili proti zasiguranemu me
sečnemu odplačilu. Taki
šnje ponudbe na og. odd.
Jutra pod »Visoke obrest«. 525-16

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

NSERIRAJ
V »JUTRU«

V najem

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Oddamo v najem
penzijo in gostilno
»Jelovca« v Kamni gorci
na Gorenjskem s i.
aprilom 1939. Ponudbe
poslajte do 1. februarja
1939 na naslov Bolniška
blagajna mestnih neme
ščencev Ljubljanskih v
Ljubljani, Metni trg 27
I nadst., soba št. 10.
Se se dobe tudi vse
informacije. 386-17

Trgovino
vzajem v najem. Raz
polagam s 50 tisoč din
Pismene ponudbe na po
druž. Jutra Maribor
pod »Takoj«. 496-17

Gostilno
oddam v najem. Naslov
v vseh posl. Jutra.
495-17

Lokali
Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Na Bledu
v centru, ob jezeru, oddam
dva trgovska lokala. Kol
man, Bled. 249-19

Restavracijo
»Švicarija« v Ptuj od
dam s 1. aprilom v na
jem. Natančna poja
sila daje Putnik, podruž
nica v Ptuj. Ponudbe
sprejema do 15. februar
ja Opleševalno in tu
skoprometno društvo v
Ptuj. 337-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno
vzajem v najem, naj
raje v okolici Celja, Sa
vinjski dolini ali Mari
bor. Naslov v vseh po
slov. Jutra. 325-19

Trgovino
oddam blizu cerkve na pro
metni točki brez blaga ta
kaj v najem. Viktor Špeš,
Vojnik pri Celju. 505-19

Po zelo nizki ceni
prodaj dobro idočo gosti
lno in mesarstvo s lastno hi
šnico in pripravnimi pro
stori za trgovino ter poleg
levo parcelo. Event isto za
menjam za stanovanjsko hi
šo v Gruzii ali okolici. Na
slov v vseh posl. Jutra.
503-19

Gostilno

s tujskimi sobami s go
spodarskim poslojem in
lepim velikim parkom v
prometnem kraju. Go
renjske takoj prodajo.
Ponudbe pod »Vpelja
na gostilna« na og. od
Jutra. 385-19

Posest

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Večje število parcel
kompleksov, parcel, go
zov, trgovskih in stan
ovanjskih hiš in vti ima
naprodaj gradbeno stro
kovno izobražen pose
lovalce:

Kunaver Ludvik
Cesta 29. oktobra 6. Te
lefon 37-33. Pooblaščen
graditelj in sodni cenit
elj za nasvete brezpla
čno na razpolago. 25-36

Kupim stavbišče
stanovanja (poskusni minj)
ob trajni roki izveza na
celja, nedečad od kolo
dvoza. Ponudbe na og.
odd. Jutra pod »Ugodni
pogoji«. 32340-20

Hotel na Jadranu
naprodaj ali pa vstop
družabnika-strokovnjaka
ki bi hotel voditi. Ponu
dbe na og. odd. Jutra
pod »Jadran«. 145-20

Enonadstropno hišo
z gostilno in gospodars
kim poslojem ter lepo
posestvo takoj prodaj
za 160.000 din. Pojasnila
daje Ivan Cigliar, Re
stani p. Rajhenburg. 226-20

Malo posestvo
obsega poljo pol joha zem
ljišča ter 600 hmeljskih
nasadov z novo hišo

Karel Čapek 1:

Poslednja sodba

Znani, razvpiti, od neštetihi tiralic in cele armade orožnikov in detektivov preganjanj morilec Kugler je izjavil da ga ne bodo ujeli živega in ga res tudi niso ujeli vsaj živega ne. Njegov poslednji v celnem deveti umor je bil da je ustrelil orožnika, ki ga je hotel aretirati. Orožnika je sticer pobil, toda sam je dobil sedem krogel, od katerih so bile tri na vsak način smrtno. Tako je ušel, kakor je kazal videz, zemeljski pravici.

Njegova smrt je nastopila tako hitro, da ni utegnil občutiti posebne bolečine. Ko je njegova duša zapustila telo, bi lahko obstrmela nad čudovitostjo sveta, nad temnim in neskončno pustim svetom izven prostora. Toda ni obstrmela. Človek, ki je bil v zaporu in v Ameriki, smatra on svet enostavno za novo točišče, na katerem se da s troho živostnosti in nekako prebiti, kakor pač kjer koli drugje.

Končno je Kuglerja dohitela nezgodna. Poslednja Sodba Ker je v nebesih običajno izjemni položaj, je prišel pred Senat in ne pred Poroto. Kakor bi bil zaradi svojih dejanj morda pričakoval. Sodna dvorana je bila opremljena preprosto, tako, kakor na zemlji, če si jo na hitro ogledate, je tam bistveno manjka le križ, na katerega pritega priče. Sodnikov je bilo troje, samih starejših, ki so si zaslužili to čast že s strogimi in nepriljudnimi obzori. Formalnosti so bile v neki meri dolgočasne. Kugler Ferdinand, nezaposlen, rojen tega dne, umrl. Tu se je izkazalo, da Kugler ne ve za dan svoje smrti, takoj je spoznal, da mu to oznaka v očeh sodnikov škodi, in zakrknili se je.

»Česa se čutite krivega?« je vprašal predsednik.

»Nisear,« je rekel Kugler zakrknjeno. »Privedite pričol« je vzdihnil predsednik nasprotni pazniku.

Kuglerju nasprotni se je vsedel mogočen, zelo neobičajno velik stolec, odet z mo-

drim plaščem, posutim z zlatimi zvezdami; sodniki so ob njegovem prihodu vstali in proti volji, kakor začaran, je vstal tudi Kugler. Se, ko se je stolec vsedel, so tudi sodniki sedli.

»Priča,« je prišel predsednik. »Vsevedni Bog, Poslednji Sod vas je poklical, da bi pričevali v zadevi Kuglerja Ferdinanda. Kot Najvišji Resnici vam ni treba prisagati. Prosim vas v interesu razprave, da ostanete pri stvari in ne prehajate k podrobnostim, ki niso zakonske narave. In vi, Kugler, ne segajte priči v besedo. Zaman bi tajili. Prosim gospoda svedoka, da prične.

To rekel se je sodnik z laktmi udobno naslonil na mizo in snel zlate naočnike. Očitno pripravljeno na daljše svedokovo, poročilo. Najstarejši votani se je udobno namestil, da bi lahko zadremal. Angel — zapisnikar je odprl knjigo življenja.

Priča, sam Gospod Bog, se je rahlo odkaljšal in pričel:

»Torej Kugler Ferdinand, Ferdinand Kugler, sin tovarniškega uradnika je bil že kot otrok pokvarjen; ti fante ti, ti si počenjal hudobij. Mamico si imel zelo rada, toda sramoval si se jo pokazati, zato si bil trmast in neposlušen. Se spominjaš, kako si ugriznil očeta v palec, ko te je hotel nabiti, ker si kradel rože na notranjem vrtu?«

»Bile so rože, namenjene Irmi,« se je spomnil Kugler.

»Vem,« je rekel Bog. »Toda ji je bilo sedem let. Veš, kaj se je potem zgodilo z njo?«

»Ne vem.«

»Poročila se je, vzela Oskarja, tovarnarjevega sina, zanosila je in za splavom umrla. Se spominjaš Rudija Zarubova?«

»Kaj se je z njim zgodilo?«

»Sel je, bratec, k mornarjem in je v Bombaju propadel. Vidva sta bila najboljša razposajena fantina v vsem mestu Ferdinand Kugler, je že z desetimi leti kradel

in na debelo lagal; hodil je v slabo družino, kakršna je bil pijanec in berščak. Dabola, s katerim je delil hrano.

Sodnik je zamahnil z roko, češ da to ne spada sem, toda Kugler je vprašal plašno: »In... kaj se je zgodilo z njegovo hčerko?«

»Z Marženko?,« je rekel Bog. »Čisto se je izgubila. S štiriinajstimi leti se je prodajala, z dvajsetimi je umrla in v smrtni agoniji se je spomnila tebe. S štiriinajstimi leti si pil in uhajal zdoma. Tvoj oče se je do smrti žalostil in tvoja mati si je izkajala oči; osramotil si svoj dom in tvoja sestra, tvoja ljubka sestra Marta in naša žena, ki bi jo prišel iskat v morilčev dom. Se vedno živi samotno in bedno in se preživlja z malimi izdelki, s katerimi jo milosrdni ljudje ponižujejo.

»Kaj pravkar dela?«

»Zdaj je pravkar pri Vičku v trgovini in kupuje niti, da bi šivala do noči. Se spominjaš te trgovince? Tam si kupil mavričasto stekleno kroglico, ko ti je bilo šest let, a že prvi dan si kroglico izgubil in je nikakor nisi mogel najti. Se spominjaš, kako si tedaj besno in neutolajljivo tulil?«

»Kam neki se je takrat zakotalila?,« je vprašal Kugler napeto.

»Vendar v odtok pod kapjo. Vidiš, bratec, tam leži še vedno, in od tega je že trideset let. Pravkar na zemlji dežuje in kroglica se otresa hladne in besne vode.«

Kuglerja je prevzel in sklonil je glavo. Toda predsednik je nataknil očala in mirno rekel: »Priča, preiti moramo k stvari. Je obtoženec moril?«

Priča — Bog je prikal: »Devet ljudi je ubil. Prvega pri pretepu. Zato se je v kriminalu pokvaril. Druga je bila nezvesta ljubica. Tretji je bil stariček, ki ga je oropal. Četrta je bila nočna čuvar.

»Kaj je umrl?« je vzkliknil Kugler.

»Umrl, po treh dneh,« je rekel Bog. »V hudih bolečinah. Zapustil je šest otrok. Peta in šesta žrtve sta bila dva stara možička; ubil ju je s sekuro, a našel je je šestnajst kron, ker sta imela preko dvajset tisoč skritih.

Kugler je poskočil: »Prosim vas, kje pa?«

»V slamnici,« je rekel Bog. »V platnjeni vrečki pod slamnico, kamor sta skrivala svoj denar, ki sta ga bila priskoparila z lakoto in oduševstvom Sedmega človeka je ubil v Ameriki. Bil je novodošlec, kranj, ki si, kakor otrok, ni vedel pomagati.

»Tako, v slamnici je bil skrit,« je presenečen šepetal Kugler.

»Da,« je nadaljeval svedok. »Osmi človek je bil popotnik, ki se mu je priključil na cesti, kjer so ga preganjali. Prav tedaj je imel vnetje pokostnice in je blaznel od bolečine. Bratec mnogo si pretrpel. Poslednji je bil orožnik, ki ga je pobil, tik preden je umrl.

»Zakaj je moril?« je vprašal predsednik.

»Iz istega vzroka, kakor drugi ljudje,« je odgovoril Bog, »iz zlobe, iz želje po denarju, iz osvete in slučajno. Vsih, iz veselja in drugič iz potrebe. Bil je radodaren in je včasih pomagal ljudem. Bil je ljubezniv do žensk, rad je imel živali in držal je dano besedo. Naj navedem njegove dobre lastnosti?«

»Hvala,« je rekel predsednik, »ni potrebno. Obtožencu, morete kaj navesti v svojo obrambo?«

»Ne,« je rekel Kugler ravnodušno; kajti zdaj mu je bilo res vse eno.

»Sodniki se podajo k posvetoivanju,« je proglasil predsednik, in trije posvetovalci so se oddaljili. Bog in Kugler sta ostala v sodni dvorani.

»Kdo so ti-le?,« je vprašal Kugler kačoz z glavo za odhajajočimi.

»Ljudje, kakor ti,« mu je odgovoril Bog. »Na svetu so bili sodniki in zdaj sodijo tudi ti.«

Kugler si je grizel prste. »Mislim sem... doslej se nisem brigal za to, ali... pričakoval sem, da boste sodili vi, kakor... kakor...«

»Kakor Bog,« je dokončal veliki stolec. »Toda je že tako prav, veš. Ker vse sploh ne morem soditi. To nikakor ne gre. Ali veš, Kugler, kdo te je tokrat izdal?«

»Ne vem,« je rekel Kugler presenečen. »Luka natakara, izdala te je iz ljubosumnosti.«

»Oprostite,« se je osmili Kugler, »pozabili ste navesti da sem v Chicagu ustrelil tistega ničvrednega Teddya?«

»Kje neki,« je pristavil Bog. »ta se je takrat izljal in še zdaj živi. Vem da je jenujant, in vendar je bratec, velika dobričina in ima zelo rad otroke. Pa vendar nisi mislil, da more biti kdo popoln ničvrednež?«

»Zakaj neki vi... zakaj ti, Bog, sam ne sodiš?«

»Ker vse vem. Če bi sodniki vse, prav vse vedeli bi ne mogli soditi. Ko bi vse razumeli bi jih od vsega tega le srce bolelo. Kako bi te mogel soditi? Sodnik pozna le tvoje zločine: jaz pa vem o tebi vse. Vse, Kugler. In zato te ne morem soditi.«

»In zakaj sodijo prav ti ljudje... tudi v nebesih?«

»Ker človek vidi človeka. Jaz sem, kakor vidiš, le priča, ali o kazni, veš, o kazni odločajo samo ljudje — tudi v nebesih. Veruj mi, Kugler, da je tako prav: ljudje ne zaslužijo druge pravice, kakor človeka.«

Ta trenutek so se vrnili sodniki s posvetoivanjem in predsednik Poslednjega Senata je z gromkim glasom rekel: »Kugler Ferdinand se obsoja zaradi devetkratnega pogojnega zločina zavratnega umora, po krolja in ropa zaradi nedovoljene nošnje orožja in zaradi kraje rože na dosmrtno kazen v peklju. Kazen nastopi takoj. Prosim naslednji kazen. Je tu obtoženi Frančišek Machat?«

Tekma v smuku

Zahajajoče zimsko sonce je ležalo plitko na terasi sportnega hotela in je ljubkovalo s lasmi Polnye glavnice ter ji barvalo fin dekliski obraz. Polly se ni obračala od njega, ne, nastavljala mu je lice in čelo, saj je vendar bilo tako lepo uživati mladosti. Lepo? Hoje! Na ledu, jadralne regate, smučarske tekme — to je bilo njeno življenje, odkar se je zaročila s Miltonom in tako bo pač ostalo, dokler bosta oba mlada...

V krasnem zaletu je pridrevil Milt mimo nje in Polly je pogledala na stoparico. Za dve sekundi je izboljšal svoj čas. Razgret je stopil k zaročnici in obrisal potne srage s svojega mladega čela. Potem je vprašal:

»Ali si videla ta zalet? Kaj ni bil prvovrsten?«

Polly je pritrdilno priklimala nato pa je vzele v roko čisto whiskija in mu ponudila pičke. Milt se je zdrznil:

»Kaj pa misliš? Ali si blazna! Treniram — ti pa mi nudiš alkohola!«

Seveda: Milt je vedno treniral. To je pomenilo: nobenega alkohola, nobenih cigaret, tudi nobene ljubezni. Nadalje je to pomenilo vsak dan zgodaj spat, rano vstati, vežbati, ne izpustiti nobenega turnirja. In končno je to pomenilo, da je morala delati isto kakor Milt tudi Polly, zakaj Milt je hotel imeti svojo zaročnico vedno ob svoji strani.

»Druga nagrada mi je toliko kakor zagotovljena,« je spregovoril Milt.

»Lepo,« je odvrnila Polly. »Dobil boš velik kristalni pehar. Doma imaš že najmanj pet silčnih. Pridružil se jim še šest...«

»Ampak topot tekmuje za prvo nagrado, da veš!« je pripomnil po kratkem premisleku.

»Nu, dobil boš pa vrč za šampanjec. In ker ne piješ alkohola, je čisto v redu, da se poteguješ za takšno darilo!« je dejala Polly.

Milt pa ni bil razpoložen za šale. Odvrnil je nervozno:

»Draga Polly, saj veš, da ne gre tukaj za gmotne dobrine, marveč za idealne stvari. To je tisto, za kar se bijemo današnji sportniki!«

Polly si je napudrila svoj energičen majhen nosček ter potegnila z majhno zelenkasto ščetko preko obrvi. Vsa zatopljena v svoje opravilo, je pogledala kvišku k Miltonu in vprašala:

»Ljubček, nekaj ti menda leži na srcu, če sem prav ugonila?«

Milt je sedel, prekril svoje dolge noge in rekel:

»Prav si ugonila. Frank Ruking mi je na poti, tisti v belem telovniku. Ta vrag zna nekaj!«

Polly je pogledala Rukinga in dejala: »Seveda zna. Drugače ne bi ti bil na poti!«

Milt je vzel slamico v usta in začel srkati vročo citronado. Vmes je govoril: »Natančno vžeto zna ta vrag zelo dosti. Kaj bi tajil — bojim se zase.«

»Bojiš se, da bi te utegnil premagati?« Polly si je zdaj barvala ustnice. »Milt to je smešna reč... Oba sta enaka. Jutrišnja tekma bo, kakor mislim, prav zanimiva.«

Tedajci jo je presekala Milt:

»Tekma bo zanimiva in prav zato te prosim, da mi pomagaš.«

»Milt, kaj hočeš od mene?« se je zasmejala Polly. »Ali naj tega Rukinga zvežem da se ne bo mogel tako urno premikati ali naj mu rečem da lahko namaže smuči s slabim voskom?«

Milt je skremžil obraz. Videlo se je, da išče primerne besede, ki pa mu ni prišla na misel.

In tedaj se je Polly nenadoma zasmilila. Se oddaleč ni mislila, da vidi Miltonovo srce tako na tem konkurentu, da bi mu zaradi smučarske tekme za en večer prepustil dekle. Skoda! Zdal je Polly vstala in rekla:

»Milt, storila bom vse, kar je v moji moči. V planine sicer ne morem odpeljati Rukinga, ker nimam avtomobila. Ampak plesala bom z njim in ga skušala omamiti z alkoholom da bo imel dovolj za jutri. Ti pa glej medtem, da zlezeš kmalu pod odejo!«

Z dolgiimi krevsajočimi koraki je odšla k Rukingu ter mu čestitala:

»Krasno ste trenirali! Imenitno!«

Kadar ženska prisi moškega, naj jo spremlja gentleman ne sme odreči prošnje. In če je ženska lačna, ne sme kavalir niti za trenutke oklevati, temveč se mora z njo napotiti v prvo restavracijo...

Polly je že sedela s Frankom Rukingom za mizo. Naročila je dva cocktaila in se ni mogla dovolj naučiti, da Ruking ni tega zavrnil kljub temu da se je pripravljval na tekmo. Tudi drugega cocktaila se ni ornil. Jaz je igral in Frank je postal tako domač da je naprej položil roko okoli

stola, na katerem je sedela Polly, nato pa se na njen tilnik.

»Polly, ali veste, da ste mi zelo všeč?« je rekel.

Seveda, Polly je to videla. Vedela je tudi, da je v njeni družbi popolnoma pozabil na jutrišnji dan. Potem je rekel:

»Kaj ne bi stopila še malo v bar? Saj se ni tako pozno!«

Polly je tedaj pozabila Miltonovo naročilo in se je odzvala vabilu. Ko ga je vprašala, kako bo jutri tekmoval, je kratko zamahnil z roko... Polly mu je tedaj položila na usta svojo majhno zagorelo ročico, ki se ni branila poljubovanja in ni tudi nič protestirala proti temu, da je kmalu izgubila v Frankovi veliki roki.

Pozno ponoči se je Polly vrnila domov. Milt bo zmagal v tekmi, o tem ni niti najmanj dvomila. Toda zato je Milt izgubil svojo nevesto... Polly je dobro vedela to, in bila je malce žalostna, ko je stopala po hotelskih stopnicah gori v svoje nadstropje.

Ko je Polly prižgala svetilko v svoji sobi, je malone okamenela od strahu. V fotelju je čepel Milt. Pri njegovih nogah je ležal detektivski roman, ki mu je padel iz rok pri njenem vstopu.

»Kod pa si ponočevala?« je vprašal Milt in jo trdo prijel za pleča, da se je zaman trudila osvoboditi se njegovih koščenih rok.

»Plesala sem — plesala s Frankom Rukingom!« je odvrnila Polly.

Milt jo je včepil v pleče, da je zavpila od bolečine.

»Do te ure si plesala z njim? Kaj si zgubila pamet? Na koncu koncev si še vedno moja nevesta!«

Polly ni vedela, če naj se joče ali smeje. Nazadnje je izjavila:

»Saj si me vendar poslal k njemu. Sam si mi naročil...«

Milt je bil rdeč od razburjenja in ni več izpustil Polly.

»Mislim sem, da ostaneš z njim kakšno urico ali dve,« je dejal. Ampak do te ure... Ali veš, koliko je zdaj? Štiri! Kaj ti ta konkurent ugaja?«

In Polly, mala Polly je odgovorila: »Nočem ti lagati. Vseč mi je. To ni takšen strog sportnik kakor si ti. Brez oklevanja popije cocktail, ki mu ga postavim na mizo, tudi zapleše rad in ni sleg za prikupnega dekleta, čeprav je, kakor pravite, v trenutku...«

Pri teh besedah je padla Miltonu iz rok na tla velika vaza.

»Nikoli več ti ne bom dovolil izhoda z drugim moškim!« je rohnel. Čez tri dni se poročiva. In potem odrineva daleč od tod — tja, kjer ni snega ne tekem. Da me dobro razumeš — nočem več smučarskega prvenstva — hočem samo tebe!«

Naslednji dan je Ruking vozil tako slabo, da ga je Milt prekosil v nevarnem ovinku ter je prispel poldrugi meter pred njim na cilj. S tem si je pridobil Polly v drugi Reklia mu je:

»Vidiš, vedno sem bila fair, v sportu in v ljubezni. Saj sem vedela, da ne boš spal, dokler se ne vrnem. Ta tekma ni bila važna samo za tvoje dilce — pokazala je tudi, kdo je močnejši v ljubezni...«

Turnir v Hastingsu

Hastings, 7. januarja

Partija 6. kola med Szabojem in Pircem se je, kakor je bilo pričakovati, končala z zmago madžarskega mojstra. V 7. kolu je Pirc igral kot beli s Sergeantom. Po Zukertortovi otvoritvi je Sergeant zavil v kraljevsko indijsko obrambo. Pirc je takoj potisnil nasprotnika v obrambo in dobil kmata. Partija je bila preložena.

V Caro-Kannovi partiji med Thomasom in Euwejem je slednji kmalu nadigral belega in ga v 41. potezi prisilil k predaji. Landau je otvoril nasproti Golombeku z damskim kmetom, črni pa se je branil z Grünfeldovo obrambo. Igral je ves čas zelo dobro in se je partija do 36 potezah končala neodločeno. Tudi Tylor je nasproti Szaboju igral otvoritev z damskim kmetom, črni pa je izbral kraljevsko indijsko obrambo. Beli je dobil kmata in močan napad v središču. Madžarski mojster se je izvrstno branil in je končno s krasno kombinacijo matiral Tylorja v 32. potezi. Zilvahn je bila partija med Milner-Barryjem in Kleinom. Milner je rohnil na damski Klein pa na kraljevski strani. Beli je prišel v ugodnejši položaj, pri čemer je bila igra prekinjena.

Stanje po 7. kolu: Szabo 6, Landau 5 in pol, Euwe 4 in pol, Pirc 3 (1), Milner-Barry 2 in pol (1), Golombek 2 in pol, Klein 2 (1), Thomas 2, Sergeant 1 (1), Tylor 1.

Opozorilo!

Z ostrum na škodoželjne vesti, ki jih razdirajo o moji nevesti gđ. Zupanovi in gospej Antoni Zupanovi v zvezi z nedokončano sodno razpravo, opozarjam vse širitelje zlonamernih vest, in pisce anonimnih pism, da bom proti njim postopal brezobzirno na sodnim potom. Pisanaki Albin, Trbovlje, 465-31.

Dopisi

Vsaka beseda 2 din, da vek 3 din za dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 20 din.

Frizerke

Znanja želji brivski pomočnik s frizerko v starosti do 25 let. Silika zaželena proti vrtitvi. Dopolne na oči od Jutra pod »Diskretno«. 253-24.

Državni upokojenec

sedmih let, deč gospodino, odvozi ali ločenko z nekaj premoženja zaradi skupnega gospodinstva. Dopolne na oči od Jutra pod »Mirno življenje«. 464-24.

Elegantna dama

kulturna, deč partnerja. Ponudbe pod »Tukis« na oči od Jutra. 478-24.

50letni gospod

že mlado, samostojno dečko, ki bi jo tudi gnotno podpiral. Dopolne na oči od Jutra pod »Samostojna«. 490-24.

Ženitve

Vsaka beseda 2 din, da vek 3 din za dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 20 din.

Katera

premožnejša, a dobrorečnega srednjega let bi hotela rešiti d-vc. naga moža iz krepiljev kantepte. Dopolne na oči od Jutra pod »Hvaležnost 939«. 230-25.

Gospodična

deže 29 let stara neomadeževane preteklosti s 30 tisoč gotovine. Dopolne na oči od Jutra pod »Mirno življenje«. 421-25.

Gospodična

šmepična, ki una veselo do 60.000 din gotovine poroči 28 letnega trgovca s dobro dočo trgovino. Dopolne na oči od Jutra pod »Dusa in razum«. 424-25.

Doktor medicine

zdravnik v državni službi v najboljši postelji, 30leten, ugoden, želi poročiti dobro situirano gospodično ugodne obitelji. Informacije daje proti vpsolanim 10 din v pčtnih znakih. Dr. Maribor, Dravska 15.

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

ZAGREB

ANIZOLICEVA 10

PODALJŠAJ SI ŽIVLJENJE!

Življenje moramo podaljšati, bo-
lečine preprečiti, bolezni odpraviti,
slabotne ojačiti, nestalne učvrstiti
in nesrečne napraviti srečne!
Kaj je vzrok vsaki bolezni?
Oslabljenje živcev, potrtost, izguba
dobrih prijateljev ali svojih
bližnjih, razočaranje, strah pred
boleznijo, slab način življenja in
mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti,
ki te morejo cevesti do dobrega razpoloženja, oživiti
Tvoj značaj, napolniti te s novim upanjem; ta poti
pa opisana v razpravi, ki jo more vsakdo, ki jo zahteva
dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako mo-
rete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti
živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost,
raztresenost, oslabilenje spomina, nerazpoloženje za
delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte
to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernest Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt. 87

BLAGO za

tapeciranje najnovejše vzorce samo pri
Sever. Marijin trg 2

Oroški vozički
najnovejših modelov

Dvokolesna
motorji, vlekliji

Šivalni stroji
pogostilni

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

TISOČE ZAHVAL PREJEMA

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijet-
nosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem
mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošljamo po
povzetju, cena veliki steklenici z omotom in poštino vred din 50.—
MORANA — SPLIT

Najboljša restavracija Ljubljane

se zaradi obolelosti najemnika odda s

**1. aprilom 1939
v najem**

Kvalificirani ponudniki naj stavijo svoje ponudbe s točno navedi
dosedanje prakse in družinskih razmer do 20. januarja t. l. na

Upravo Grand hotela Union v Ljubljani,
kjer se dobi točnejša pojasnila.

STROJEPISKO

s znanjem nemščine in stenografije išče industrijsko podjetje.
Ponudbe na oglasni oddelek pod »Takojšen nastop« 1939.

1263

GOSTILNO IN HOTEL

v Rogatecu

4 gostilniški lokali, velika dvorana s gledališkim odrom, veranda,
avtogaraža, kleti, shrambe, hladilne naprave, obsežen zelenjadni vrt,
s vsem inventarjem, oddamo v najem. Sredi trga, 10 tujskih sob.
Ponudniki, ki bi mogli izvrševati tudi mesarsko obrt, imajo prednost.
Ponudbe z navedbo jamstva poslati

CELJSKI MESTNI HRANILNICI V CELJU.

**Točno plačaj »Jutro« naročnino,
varuj svojcem zavarovalnino!**

Klavirji pianini

Warbinek

so prvotne avstrijske
vredne cene krasnih in-
strumentov. Konkuren-
ca je s tem znanim in-
skim trdnim izredne
tonske in-tnosti in traj-
nosti ki so poudol
gromne izkušnje v ude-
lavi klavirjev preseneča.
Izposojevanje po naj-
ugodnejših pogojih

Warbinek

tovarna klavirjev
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 4
pri frančiškanski cerkvi

Krajevnege zastopnika

za Ljubljano za pro-
dajo paketiranega čaja
znamke **SUNDA-
TEA** in **WRIGLEY**
žvečilne gume, ki bi
imel tudi komisijsko
skladišče, iščemo. V
isto svrhu iščemo tudi

POTNIKA

ki potuje z avtom po
Sloveniji. — V poštev
pridejo samo oni za-
stopniki, ki so vpelja-
ni v specerijskih in
sličnih trgovinah. —
Pismene ponudbe v
hrvatskem ali nem-
škem jeziku z opisom
dosedanjega delovanja
nasloviti na: Agentura
Ozmo, Zagreb, Vlaška
ul. 72 a.

PREZPLAČEN POUK V IGRANJU

128
59
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK
meinel & HEROLD
»S-O-J« ZAL TVORNICA

št. 101

100
uspehov
na
oglas
v
»JUTRO«

SENZACIJA KOZMETIKE

„Morana“ daje večno mladost in lepoto

Za ženo od 40 let naprej hormon
aktiv din 60.— vrača ženi aktivnost
in mladost, za ženo od 30-40 let
hormon mišje žleze, din 50.—, za ženo
od 18-30 let vitamin krem visok
gorja dir 40.—, tesni normon krem
za nagubano in suho kožo din 50.—
Vitamin krem za suho in občutljivo
kožo, podloga pudra din 30.—. Lisaj
krem odstranjuje vsakovrstne lisaje
din 50.—. Specijalni krem odpravlja
izpuščaj, mozolje, rdeče in modre
madeže din 50.—.
Krem proti soncu odstranjuje vsa
kovrsne pege in madeže din 50.—.
Rdečilo v vseh nijansah za ustna in
uca din 20.—.
Puder v vseh nijansah, škaticla
din 25.—.
Pošljamo po povzetju.

»MORANA« — SPLIT
Strokovne nasvete za odstranjevanje
vseh nevesčnosti dajemo brezplačno

M O Š K I

Za
zdravljenje
spolnih
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost
ter za okrepitev funkcije spolnih žlez
poskusite originalne hormone neškodljive

„HORMO-SEKS“ pilule

Dobivajo se v vseh lekarnah:
30 pilul Din 84.—, 100 pilul Din 217.—, 300 pi-
ul Din 568.— Zahtevajte le originalne »Hormo-
Seks« pilule ki so na skatlici zunaj opremlje-
ne z zaščitno znamkico. Po pošti razpošljaja LE-
KARNA BAHOVEC, LJUBLJANA Glavno skladi-
šče Farm kem laboratorij »VIS-VIT« Zagreb
Langov trg št. 3. Ogi reg. S. br. 1990/3.

Čitajte in širit
»JUTRO«

CENJENEMU OBCINSTVU NAZNANJAM, DA SEM OTVORIL

novo gostilno **„Naše morje“**

v Puharjevi 1 in Tyrševa 9 (za Figovcem)

Za obilen obisk se priporoča

VLADO NAZO

Potrti v globoki žalosti naznanjamo, da je naš
predobri tati, gospod

STENOVEC IVAN

SOLSKI UPRAVITELJ

dne 7. januarja t. l. v starosti 47 let nenadoma preminul
Draga pokojnika spremimo k večnemu počitku
v ponedeljek 9. januarja t. l. ob 15. uri iz hiše žalosti
v Domžalah, Ljubljanska c. 54 na farno pokopališče
na Goričici.

DOMŽALE, 7. januarja 1939.

ZALUJOČI OSTALI

SOKOLSKO DRUŠTVO DOMŽALE

naznanja žalostno vest, da je nenadoma preminul
zaslužni član, bivši načelnik, tajnik in odbornik,

Ivan Stenovec

šolski upravitelj

Pogreb bo v ponedeljek ob 15. uri v Domžalah.
Ohranimo našega brata v trajnem in hvaležnem
spominu.

Sokol Domžale

Ne oklevajte, odločite se: Od sedaj naprej
nobenega drugega čistila več kot edino le
domače čistilo

„SLAVIN“

Vsak trgovec vam rad postreže s tem
odličnim domačim proizvodom.

Za vodstvo odličnega gospodinjstva
brez žensk v Zagrebu iščemo

kultivirano damo

samo iz prvotne rodbine, repre-
zentativno in družabnega življenja
vajeno, verzirano v potovanju, s zna-
njem svetovnih jezikov, dobro srčno in
vedro, sport in naravo ljubeco.

Ponudbe s obširnimi življenjskimi
in navedbo referenc pod 51919 na
Publicitas d.d., Zagreb, Illica 9.

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

Umrla nam je v 64. letu starosti po kratki in mučni
bolezni, previdna s tolažili sv. vere naša ljubljena mama

LEKAN MARIJA

VDOVE PO ŽELEZNICARJU

Pogreb nepozabne mame bo v nedeljo 8. januarja 1939
ob 15.30 iz mestne mrtvašnice na frančiškansko pokopa-
lišče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne
9. januarja 1939 ob 7. uri zj. v župni cerkvi sv. Magdalene.
Maribor, Ljubljana, dne 7. januarja 1939.

Zalujoča otroka OLGA in IVAN

ZAHVALA

Vsem, ki so ob smrti naše ljube mame, stare mame, tašče, gospe

ANE ARSELIN

roj. GÄRTNER

SOPROGE NADUCITELJA

sočustvovali z nami, poklonili dragi pokojnici krasne vence in jo spremili
k večnemu počitku, se najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo gosp. ravnatelju dr. Bohinju in urad-
ništvu OUZD

LJUBLJANA, dne 7. januarja 1939.

Rodbini ARSELIN — MUNDA

V nelzmerni žalosti javljamo tužno vest, da nam je
umrla naša nadvse ljubljena soproga, zlata mamica, sestra,
teta in svakinja, gospa

Marija Janežič

roj. SUPAN

SOPROGA POSTNEGA INSPEKTORJA V POKOJU

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne
9. t. m. ob 2. uri popoldne, izpred mrliške veže Zavetišča
sv. Jožefa (Vidovdanska c.) na pokopališče k Sv. Križu.

Globoko žalujoči:

VINKO, soproga; BORUT, SAVO, sinova; FRANJO,
DRAGO, SILVE, bratje; ZINA, FRIDA, ELA, sestre
in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem, ki so ob smrti našega predobrega soproga in očeta sočustvovali
z nami, vsem, ki so mu zasuli grob z venci in cvetjem izrekamo iskreno
zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni Trboveljski premogokopni družbi za vso
blagonaklonjenost, ki jo je izkazala pokojniku, njegovim tovarišem, prija-
teljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 8. uri
zjutraj v župni cerkvi Sv. Petra.

LJUBLJANA, dne 7. januarja 1939.

Rodbina Hayne

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob smrti našega ljubljenelega, nepozabnega gospoda

Leopolda Avseca

rudniškega poduradnika v pokoju

z nami sočustvovali in nas tolažili, se najpriščneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Jenšterju za njegovo človekoljubno
prizadevanje in lajšanje njegove bolezni, vsem darovateljem lepih vencev
in cvetja, pred. duhovščini, rudarski godbi, vsem prijateljem in znancem
ter končno vsem, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

TRBOVLJE LJUBLJANA, dne 8. januarja 1939.

Zalujoči ostali.